

Brusel 11. prosince 2025
(OR. en)

16772/25

Interinstitucionální spis:
2025/0399 (COD)

ENER 677
TRANS 644
RELEX 1683
ECOFIN 1735
ENV 1384
CODEC 2126
IA 231

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	11. prosince 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 1006 final
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789 a zrušuje nařízení (EU) 2022/869

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 1006 final.

Příloha: COM(2025) 1006 final

V Bruselu dne 10.12.2025
COM(2025) 1006 final

2025/0399 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789 a zrušuje nařízení (EU) 2022/869

{SEC(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2001 final}

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Cílem tohoto návrhu je přispět k včasnému a účinnému rozvoji a interoperabilitě odolné energetické infrastruktury v celé EU. Infrastruktura energetických sítí hraje klíčovou úlohu při ožívování konkurenceschopnosti EU, zajišťování bezpečnosti naší Unie a při transformaci energetiky a dekarbonizaci. Rozvoj energetických sítí se zároveň potýká s novými a významnými výzvami.

Elektrické sítě budou muset pokrýt rostoucí poptávku spojenou s elektrifikací odvětví konečného užití a rozvojem vodíkové soustavy. Elektrifikace konečné spotřeby energie v Unii se má zvýšit ze současných přibližně 23 % na přibližně 32 % v roce 2030, jak je stanoveno v Dohodě o čistém průmyslu¹. Členské státy by měly usilovat o to, aby do roku 2030 dosáhly 15% úrovně propojitelnosti elektrických sítí². Aby byly splněny cíle EU pro rok 2040, budou muset sítě integrovat 2,2–2,4 TW kapacity energie z obnovitelných zdrojů³. Elektrizační soustavy se budou muset přizpůsobit, aby EU měla decentralizovanější, digitalizovanější a flexibilnější elektrizační soustavu s miliony střešních solárních panelů a místními energetickými společenstvími, která sdílejí zdroje. Do roku 2040 si přenosové a distribuční elektrizační soustavy vyžádají investice ve výši 1,2 bilionu EUR a vodíkové sítě 240 miliard EUR⁴. Samotné obnovitelné zdroje energie na moři by měly do roku 2050 vzrůst až o 360 GW⁵, které je třeba propojit s pevninou, a to i prostřednictvím nezbytného posílení elektrizační soustavy na pevnině. **Vodík bude důležitý pro dekarbonizaci průmyslových a dopravních procesů, kde elektrifikace není dosažitelným řešením.** Vodíkové sítě propojí centra výroby a poptávky v Evropě, kde není možné vyrábět vodík přímo na místě.

Draghiho zpráva⁶ vyzývá ke zjednodušení a zefektivnění povolovacích a administrativních procesů a ke koordinovanému strategickému přístupu k rozvoji přeshraniční infrastruktury mezi EU a členskými státy. **Rada** vyzvala Komisi, aby navrhla posílený rámec pro plánování a zavádění elektrizačních soustav, který by byl v souladu s cíli EU⁷. V závěrech ze dne 16. června 2025⁸ Rada vyzvala Komisi, aby navrhla balíček opatření pro elektrizační soustavy, který by mimo jiné obsahoval opatření ke zjednodušení pravidel EU pro elektrizační soustavy, integraci potřeb na úrovni EU, regionální a vnitrostátní úrovni, zajištění realizace projektů, vytvoření účinných mechanismů sdílení nákladů na přeshraniční projekty společného zájmu a posouzení potřeby dalších legislativních návrhů k urychlení povolování energetické infrastruktury. **Evropská rada** ve svých závěrech rovněž vyzvala k dlouhodobému plánování investic v celé Unii s cílem plně integrovat a propojit trh s

¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o Dohodě o čistém průmyslu: společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace (COM(2025) 85 final).

² Nařízení (EU) 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu.

³ COM(2025) 524 final: Návrh nařízení, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality.

⁴ Artelys, LBST, Trinomics, Finesso, A. et al., [Investment needs of European energy infrastructure to enable a decarbonised economy](#) (Investiční potřeby evropské energetické infrastruktury pro umožnění dekarbonizované ekonomiky), 2025; jen do distribučních soustav je třeba investovat 730 miliard EUR.

⁵ https://energy.ec.europa.eu/news/member-states-agree-new-ambition-expanding-offshore-renewable-energy-2024-12-18_en

⁶ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en#paragraph_47059

⁷ Závěry Rady pro energetiku ze dne 30. května 2024 o pokroku v oblasti udržitelné infrastruktury elektrizačních soustav, 10459/24.

⁸ Rada Evropské unie, 10279/25.

elektrinou v EU, což přispěje k energetické bezpečnosti Unie a k ochraně a odolnosti infrastruktury⁹. **Evropský parlament** zdůraznil význam modernizace a rozšiřování elektrizačních soustav, jakož i investic do digitalizace se zaměřením na integrované plánování napříč odvětvími a úrovněmi¹⁰. Zdůrazňuje také přeshraniční infrastrukturu jako podmínku úspěšného prohloubení jednotného trhu a zvýšení odolnosti Unie¹¹.

Nařízení TEN-E, přijaté v roce 2013, přispělo k hlavním cílům energetické politiky Unie stanovením pravidel pro identifikaci projektů společného zájmu, které zajistí interoperabilitu transevropských energetických sítí, fungování vnitřního trhu s energií, bezpečnost dodávek energie v Unii a začleňování obnovitelných forem energie, a zajištěním jejich včasného rozvoje. Rovněž přispělo ke zefektivnění postupů udělování povolení pro projekty společného zájmu, a v oblasti regulace stanovilo pomoc, pravidla a rámcové pokyny pro přeshraniční přidělování nákladů a pobídky spojené s riziky a podmínky přístupu k financování z Nástroje pro propojení Evropy (CEF). Nařízení TEN-E bylo v roce 2022 revidováno, aby byl rámec v souladu s cílem klimatické neutrality do roku 2050 podle Zelené dohody pro Evropu.

Ačkoli cíle nařízení TEN-E zůstávají do značné míry platné, je třeba vyřešit několik nedostatků, aby bylo zajištěno, že rámec bude vhodný pro podporu dekarbonizovaného, konkurenceschopného a odolného energetického systému do roku 2050 v souladu s cíli Dohody o čistém průmyslu a s evropským právním rámcem pro klima.

Za prvé, stávající a plánované projekty infrastruktury nejsou dostatečně zaměřeny na dosažení cílů EU v oblasti energetiky a klimatu. Mezi našimi potřebami přeshraniční elektrické infrastruktury a rychlostí a úrovní rozvoje infrastruktury na úrovni přenosové i distribuční soustavy existuje značný rozdíl¹². Pokud jde o elektrinu, přibližně polovina přeshraničních potřeb elektřiny pro rok 2030 (41 z 88 GW) zůstane nevyřešena a očekává se, že tento rozdíl se v příštím desetiletí ještě zvýší. Do roku 2040 bude potřeba přeshraniční elektrické kapacity činit 108 GW¹³. Neřešení potřeb infrastruktury by mohlo bránit dekarbonizaci systému, narušit bezpečnost dodávek a potenciálně vést k další fragmentaci trhu a vyšším cenám energie. Z hlediska účinnosti systému současný rámec nezohledňuje využití alternativ k rozšiřování elektrizační soustavy, jako jsou bezdrátová nebo digitální řešení. Dále bude pro zajištění optimalizace systému a dekarbonizace průmyslu zásadní lepší plánování a integrace vodíkových sítí.

Za druhé, realizace projektů přeshraniční infrastruktury je příliš pomalá, což zvyšuje celkové náklady na projekty a brání rozvoji sítě. Dokončení projektů elektrické infrastruktury trvá v případě přenosových soustav až deset let. Zpoždění se často připisují obtížím při dosahování dohody o **sdílení nákladů**, pokud projekty přinášejí výhody mimo hostitelské členské státy. S rostoucí integrací přeshraniční infrastruktury se očekává, že počet takových projektů, jejichž přínosy

⁹ Závěry Evropské rady z března 2025, EUCO 1/25.

¹⁰ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. června 2025 o elektrizačních soustavách (2025/2006(INI)).

¹¹ Usnesení EP ze dne 7. května 2025 o [přepracovaném dlouhodobém rozpočtu Unie v měnícím se světě](#) (2024/2051(INI)),

¹² ACER (2024): Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system (Rozvoj elektrické infrastruktury na podporu konkurenceschopného a udržitelného energetického systému) (zpráva o monitorování z roku 2024).

¹³ ENTSO-E (2025), desetiletý plán rozvoje sítě 2024. Příležitosti pro účinnější evropský energetický systém do roku 2050. Zpráva o nedostatcích v infrastruktuře.

přesáhnou hranice hostitelských členských států, vzroste. Kromě toho představují zdlouhavá **povolovací řízení** i nadále klíčové úzké místo, neboť tvoří více než polovinu času potřebného k dokončení projektu infrastruktury pro přenos elektřiny.

A konečně obavy o bezpečnost infrastruktury. Nedávné incidenty v oblasti fyzické a kybernetické bezpečnosti upozornily na riziko, že se nepřátelské subjekty zaměří na energetickou infrastrukturu Unie, což má ekonomické náklady a důsledky pro stabilitu našeho energetického systému. Roste také zájem subjektů ze třetích zemí investovat do energetické infrastruktury EU, což může zvýšit vystavení Unie rizikům spojeným s energetickou bezpečností. Kromě úmyslných sabotáží ovlivňují odolnost energetické infrastruktury EU také nově vznikající rizika, včetně přírodních rizik a dopadů souvisejících s klimatem.

Cílem tohoto návrhu revize nařízení TEN-E je řešit tyto problémy, které byly zjištěny v rámci posouzení dopadů a zprávy o provádění, jež jsou k tomuto návrhu přiloženy. Návrh konkrétně zavede tyto změny s cílem:

- Zajistit, aby projekty zahrnuté do plánů rozvoje sítě a vybrané jako projekty společného zájmu / projekty ve společném zájmu řešily vhodně a efektivně zjištěné potřeby infrastruktury s náležitým zohledněním bezdrátových řešení.
- Usnadnit využívání nástrojů pro sdílení nákladů pro rychlejší zavádění přeshraničních projektů infrastruktury, což povede k většímu využívání nástrojů pro sdílení nákladů a zkrácení doby realizace projektů.
- Zjednodušit a urychlit postupy udělování povolení pro přeshraniční projekty energetické infrastruktury (projekty společného zájmu / projekty ve společném zájmu), aby bylo možné dodržet stávající lhůty.
- Zvýšit fyzickou a kybernetickou bezpečnost a odolnost přeshraniční energetické infrastruktury.

Iniciativa dále posoudila a určila soubor opatření ke zjednodušení a zlepšení účinnosti nařízení TEN-E a ke snížení nákladů na dodržování předpisů a regulačních nákladů pro zúčastněné strany tam, kde je to možné (viz níže).

• **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Tento návrh reaguje na závazek Komise obsažený v Akčním plánu pro cenově dostupnou energii¹⁴ navrhnout balíček opatření pro evropské elektrizační soustavy sestávající z legislativních a nelegislativních opatření, která mají mimo jiné zjednodušit nařízení TEN-E, zajistit přeshraniční integrované plánování a realizaci projektů, zejména v oblasti propojovacích vedení; zefektivnit povolování elektrizačních soustav, zlepšit plánování distribučních soustav; urychlit rozvoj trhu s vodíkem a podpořit digitalizaci a inovace. Návrh vychází z revize nařízení TEN-E z roku 2022 a také z Akčního plánu EU pro elektrizační soustavy z roku 2023¹⁵, který se zaměřil na provádění rámce nařízení TEN-E.

Nástroj pro propojení Evropy (CEF) doplňuje nařízení TEN-E tím, že řeší nedostatek ve financování projektů společného zájmu, které mají vysokou socioekonomickou a společenskou hodnotu, ale postrádají obchodní životaschopnost. Způsobnost k finanční pomoci v rámci Nástroje pro propojení Evropy je provázána s oblastí působnosti kategorií infrastruktury, na něž se vztahuje revidované nařízení TEN-E, vzhledem k tomu, že předchozí

¹⁴ COM(2025) 79 final.

¹⁵ COM(2023) 757 final.

získání statusu projektu společného zájmu nebo projektu ve společném zájmu podle nařízení TEN-E je předpokladem financování projektů přeshraniční infrastruktury z Nástroje pro propojení Evropy. Návrh je v souladu se stávajícím Nástrojem pro propojení Evropy v rámci víceletého finančního rámce (VFR) na období 2021–2027, jakož i s návrhem Nástroje pro propojení Evropy v rámci VFR na období 2028–2034, který zdůrazňuje „zásadní význam skutečné energetické unie a dobře integrovaných infrastrukturních sítí EU“ tím, že podstatně zvyšuje rozpočet navrhovaný pro Nástroj pro propojení Evropy¹⁶.

Návrh je rovněž v souladu s cíli a záměry stanovenými ve směrnici a nařízení o trhu s elektřinou, nařízení o správě a směrnici o obnovitelných zdrojích energie, zejména umožňuje integraci energetických trhů Unie a rozsáhlé zavádění a integraci obnovitelných zdrojů energie a řešení flexibility.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Tento návrh doplňuje další iniciativy, jejichž cílem je vytvořit integrovanější evropský trh s energií. Je také v souladu s navrhovaným cílem EU v oblasti klimatu do roku 2040 a závazkem klimatické neutrality do roku 2050, který je zakotven v evropském právním rámci pro klima. Tento návrh se přijímá spolu s pozměňující směrnicí, jejímž cílem je urychlit povolování projektů energetické infrastruktury, včetně přenosových a distribučních soustav, skladovacích a nabíjecích stanic a projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, aby se usnadnilo jejich rychlé zavádění.

Cílem revize nařízení TEN-E je podpořit cíle právních předpisů týkajících se trhu s elektřinou tím, že se zajistí, aby infrastruktura přinášela další socioekonomický prospěch, a dále posílit účinné využívání stávající infrastruktury. V rámci revize nařízení budou posouzena možná opatření na posílení cílů v oblasti propojení elektrizačních soustav, které jsou zakotveny v nařízení o správě, a opatření na další podporu nezbytných vnitrostátních investic do energetické infrastruktury.

Opatření související s bezpečností podle tohoto návrhu vycházejí z požadavků horizontálních bezpečnostních právních předpisů, včetně směrnice EU o odolnosti kritických subjektů¹⁷, směrnice NIS 2¹⁸ a kodexu sítě pro odvětvová pravidla pro aspekty kybernetické bezpečnosti přeshraničních toků elektřiny¹⁹. Opatření předkládaná v rámci tohoto návrhu podporují jeho cíle a provádění, jakož i rámec pro prověřování přímých zahraničních investic do Unie, přičemž se konkrétně zaměřují na infrastrukturu v oblasti působnosti nařízení TEN-E. Revize rámce EU pro energetickou bezpečnost do roku 2026 se bude zabývat energetickou bezpečností horizontálně a doplní přístup zaměřený na konkrétní síť podle tohoto návrhu.

Akt o akcelérátoru průmyslu bude zahrnovat opatření na urychlení povolování projektů na dekarbonizaci energeticky náročných průmyslových odvětví. Pro elektrifikaci průmyslu je zásadní dostatečná kapacita elektrizační soustavy a včasné připojení k soustavě, proto jsou

¹⁶ COM(2025) 547 final: Návrh nařízení, kterým se zřizuje Nástroj pro propojení Evropy na období 2028–2034.

¹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2557 ze dne 14. prosince 2022 o odolnosti kritických subjektů a o zrušení směrnice Rady 2008/114/ES.

¹⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2555 ze dne 14. prosince 2022 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii a o změně nařízení (EU) č. 910/2014 a směrnice (EU) 2018/1972 a o zrušení směrnice (EU) 2016/1148 (směrnice NIS 2).

¹⁹ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1366 ze dne 11. března 2024, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 zavedením kodexu sítě pro odvětvová pravidla pro aspekty kybernetické bezpečnosti přeshraničních toků elektřiny.

obě iniciativy vyvíjeny v úzké spolupráci²⁰. Návrh je rovněž relevantní pro iniciativu pro transstředomořskou spolupráci v oblasti energetiky a čistých technologií (T-MED) a Pakt pro Středomoří.

Vzhledem k plánovanému balíčku opatření pro zachycování, využití a ukládání uhlíku se tento návrh nebude zabývat plánováním přeshraniční infrastruktury pro oxid uhličitý. Vzhledem k silné vazbě mezi plánováním sítí na celostátní, regionální a místní úrovni a odvětvím vytápění a chlazení vyžaduje nedávná revize směrnice o plynu²¹ silnější koordinaci mezi odvětvími. Cílem balíčku opatření pro elektrizační soustavy je na tyto požadavky navázat. Kromě toho budou důležitým podkladem pro budoucí plánování elektrizační soustavy připravovaný Akční plán elektrifikace a strategický plán pro digitalizaci a umělou inteligenci v energetice, jakož i Strategie pro vytápění a chlazení. Balíček je také základem připravovaného aktu pro rozvoj cloudu a umělé inteligence, který má přilákat investice do datových center.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Návrh vychází z článku 172 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), který stanoví právní základ pro přijetí hlavních směrů týkajících se cílů, priorit a hlavních rysů opatření předpokládaných v oblasti transevropských sítí v souladu s článkem 171. Hlavní směry mají určit projekty společného zájmu, které jsou nezbytné k tomu, aby síť TEN-E splňovala svůj účel, a stanovit podmínky, za nichž může EU projekty společného zájmu finančně podporovat.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Navrhované změny splňují zásadu **subsidiarity**, neboť opatření na úrovni Unie přispějí k další integraci unijního trhu s energií prostřednictvím modernizace a rozvoje evropské přeshraniční energetické sítě účinněji než opatření na vnitrostátní úrovni.

Potřeba opatření na úrovni EU

Infrastruktura pro přenos energie (včetně propojené elektrizační soustavy na moři a infrastruktury inteligentních sítí) má evropskou přidanou hodnotu díky svým přeshraničním dopadům a je nezbytná pro dosažení klimaticky neutrálního energetického systému. Nařízení TEN-E přispělo k dosažení výsledků týkajících se integrace trhu s energií, hospodářské soutěže a bezpečnosti dodávek v Unii. Pro rozvoj přeshraniční energetické infrastruktury je nezbytný rámec pro regionální spolupráci mezi členskými státy. Vnitřní trh s energií vyžaduje přeshraniční infrastrukturu, k jejímuž rozvoji je nezbytná spolupráce dvou nebo více členských států, z nichž každý má svůj vlastní regulační rámec.

Vnitrostátní regulace a plánování nejsou dostatečné, protože jednotlivé vnitrostátní správní orgány nemají pravomoc zabývat se plánováním přeshraniční infrastruktury. Prvky vnitřní sítě významně ovlivňují možnosti rozvoje přeshraniční infrastruktury, která následně ovlivňuje přeshraniční obchod. Vzhledem k charakteru propojené sítě EU a potřebě vybudovat účinnější energetický systém je nutná užší koordinace vnitrostátního a evropského plánování.

²⁰ Například potřeby průmyslu v oblasti spotřeby energie by měly být dobře zohledněny ve vnitrostátních plánech rozvoje sítí a plánování infrastruktury je třeba naopak promítnout do průmyslové politiky, pokud jde o potřebu elektrizační soustavy a potrubní infrastruktury pro H₂ a CO₂.

²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1788 ze dne 13. června 2024 o společných pravidlech pro vnitřní trh s plynem z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem a o změně směrnice (EU) 2023/1791 a zrušení směrnice 2009/73/ES (přepřpracované znění).

Přidaná hodnota EU

Ve srovnání s tím, čeho bylo možno dosáhnout na vnitrostátní nebo regionální úrovni, přináší nařízení TEN-E přidanou hodnotu. V letech 2013–2025 bylo díky statusu projektu společného zájmu dokončeno více než 100 projektů. Zrychlená elektrifikace, dekarbonizace a digitalizace průmyslu a zavádění projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů vyžadují posílení energetické infrastruktury nebývalým tempem, které nelze zajistit pouze vnitrostátními opatřeními. Efektivnější přeshraniční plánování zlepší integraci čistých zdrojů energie i uspokojení potřeb trhu s elektřinou, což by EU pomohlo dosáhnout jejích cílů v oblasti energetiky a klimatu. Integrovanější trh podporuje vývoj a zavádění inovativních technologií pro přenos a distribuci energie a přispívá k flexibilitě systému a bezpečnosti dodávek. To může vést k efektivnější síti a zlepšení přeshraničního obchodu pro nákladově efektivnější a bezpečnější energetický systém.

- **Proporcionalita**

Iniciativa je v souladu se zásadou proporcionality. Spadá do působnosti opatření v oblasti transevropských energetických sítí ve smyslu článku 170 SFEU. Intervenční opatření v rámci politiky je úměrné rozsahu a povaze problémů definovaných v posouzení dopadů a dosažení stanovených cílů iniciativy. Navrhovaná revize nařízení TEN-E nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné k dosažení obecného cíle, kterým je zajištění včasného a účinného rozvoje a interoperability odolné energetické infrastruktury, energie z obnovitelných zdrojů a flexibility, včetně skladovacích a nabíjecích stanic, v celé EU.

Navrhovaná opatření přispívají k účinnějšímu řešení potřeb Unie v oblasti energetické infrastruktury, zajišťují rychlejší realizaci projektů a zvyšují odolnost infrastruktury energetické sítě EU, aniž by provozovatelům přenosových soustav, předkladatelům projektů, členským státům, vnitrostátním regulačním orgánům a Agentuře pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) vznikaly značné náklady.

Na základě výsledků zprávy o provádění Komise posoudila několik možností politiky, které se týkají čtyř oblastí dopadu stávajícího rámce TEN-E, a to plánování infrastruktury a realizace projektů, sdílení nákladů a přínosů, povolování a bezpečnosti. Z porovnání možností (viz oddíly 6 a 7 zprávy o posouzení dopadů) vyplývá, že možnost politiky č. 2 je nejvhodnější pro dosažení specifického cíle iniciativy, aniž by představovala nepřiměřenou dodatečnou zátěž pro příslušné subjekty. Návrh vychází z možnosti politiky č. 2, která se jeví úměrná povaze problému, neboť se zaměřuje na zefektivnění stávajících procesů a nabízí nové podstatné nástroje, které jsou považovány za účinné pro splnění cílů této iniciativy.

- **Volba nástroje**

Na základě celkově kladné zkušenosti s prováděním stávajícího nařízení TEN-E a kladného hodnocení předchozího nařízení je zvoleným nástrojem nařízení, což je účinný nástroj, který je přímo použitelný a je závazný v celém rozsahu, přičemž zajišťuje jednotné provádění a právní jistotu.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Vzhledem k rozsahu navrhované revize a nedávné změně nařízení TEN-E z roku 2022 nebylo možné provést hodnocení *ex post*. Namísto toho byla vypracována zpráva o provádění, která je součástí zprávy o posouzení dopadů. Zpráva o provádění se zaměřuje na plnění konkrétních ustanovení zavedených a revidovaných v rámci revize nařízení TEN-E z roku 2022.

Nahrazuje úplné hodnocení, které by se dalo očekávat až v rámci revize nařízení TEN-E, jež má být provedena v roce 2027²². V souvislosti s revizí nařízení TEN-E z roku 2022 bylo již dříve provedeno hodnocení v období od ledna 2019 do září 2020²³.

Zpráva o provádění poskytla důkazy o potřebě dalších zlepšení, zejména pokud jde o vývoj scénářů, zjišťování potřeb infrastruktury a následný desetiletý plán rozvoje sítě, výběr a posuzování projektů společného zájmu / projektů ve společném zájmu, jakož i rámce pro přeshraniční přidělování nákladů a pro vydávání povolení. Zpráva konstatovala, že procesy tvorby scénářů a zjišťování nedostatků v infrastruktuře se potýkají s nedostatky, včetně zpoždění, které brání jejich účinnosti při plnění cílů nařízení TEN-E. Komise a agentura ACER mají jen málo prostředků k tomu, aby řídily proces identifikace klíčových projektů pro Unii. Ačkoli změny týkající se povolování v rámci revize nařízení TEN-E z roku 2022 obecně dosáhly zamýšleného cíle zvýšit jasnost a flexibilitu postupů, bylo by možné provést další zlepšení, která by podpořila urychlení postupů a přispěla k celkové účinnosti procesu. Pokud jde o přeshraniční přidělení nákladů, ustanovení nařízení TEN-E usnadnila přidělování investičních nákladů u projektů společného zájmu / projektů ve společném zájmu, především s cílem podpořit žádosti o financování z nástroje CEF. Do rozhodování o přeshraničním přidělení nákladů však bylo zapojeno jen velmi málo zemí, které nejsou hostitelskými zeměmi, a v odvětví elektřiny vůbec žádné. Ustanovení proto měla omezenou účinnost při stimulování dalších investic z jiných než hostitelských zemí, které by jinak mohly mít z projektů významný prospěch.

Cílem tohoto návrhu je řešit tyto problémy uvedené ve zprávě o provádění, která je přílohou zprávy o posouzení dopadů, prostřednictvím cílených změn nařízení TEN-E.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

V souladu s pokyny pro zlepšování právní úpravy provedla Komise v období od 13. května do 5. srpna 2025 na internetových stránkách „Podělte se o svůj názor“ rozsáhlou veřejnou konzultaci. Konzultace se týkala těchto témat: i) obecné fungování nařízení TEN-E, ii) plánování infrastruktury EU, iii) plánování elektrických sítí na vnitrostátní úrovni, iv) hostitelská kapacita elektrizační soustavy, v) povolování, vi) investice do infrastruktury elektrizační soustavy, vii) dodavatelské řetězce, viii) digitalizace a odolnost a ix) zjednodušení.

V rámci konzultace bylo obdrženo celkem 197 odpovědí. Kromě toho byly prostřednictvím funkční e-mailové schránky obdrženy dva e-maily týkající se konzultace. V rámci veřejné konzultace bylo na každou otázku s možností výběru odpovědi 197 odpovědí, což znamená, že každý respondent odpověděl na každou otázku. U některých otázek byli respondenti na pětibodové škále dotazování, do jaké míry s tvrzeními souhlasí nebo nesouhlasí. Škála byla i) rozhodně nesouhlasím ii) spíše nesouhlasím, iii) nemám vyhraněný názor, iv) spíše souhlasím, v) rozhodně souhlasím. Byla poskytnuta také možnost „nevím“.

Názory zúčastněných stran se rozcházel v tom, zda desetiletý plán rozvoje sítě a vnitrostátní plány rozvoje přenosové soustavy zajišťují integrované a soudržné plánování na úrovni EU a

²² Viz článek 22 nařízení TEN-E.

²³ Evropská komise: Generální ředitelství pro energetiku, ECORYS, Ramboll, REKK, Shepherd a Wedderburn, Akkermans, F., Le Den, X., Heidecke, L., Jansen, L., Juárez, V., Kácsor, E., Mezösi, A., Nigohosyan, D., Nguyen, N., Rodger, S., Selei, A., Takácsné Tóth, B., Møller Thomsen, S., Til, H. v. Yagafarova, A., *Support to the evaluation of Regulation (EU) No 347/2013 on guidelines for trans-European energy infrastructure – Final report* (Podpora hodnocení nařízení (EU) č. 347/2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě – závěrečná zpráva), Úřad pro publikace, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2833/154438>

členských států. Rozdílné byly i názory na to, do jaké míry desetiletý plán rozvoje sítě zjišťuje všechny potřeby přeshraniční infrastruktury. Přesto většina (54 %) uvedla, že současný rámec správy desetiletých plánů rozvoje sítě, včetně rolí zúčastněných stran, by měl být revidován, aby se zvýšila jeho účinnost. V souladu s legislativním návrhem se navíc přibližně polovina (44 %) domnívá, že desetiletý plán rozvoje sítě neřeší zjištěné nedostatky v infrastruktuře, a většina (60 %) souhlasí s tím, že vnitrostátní projekty by měly jasněji podporovat priority celé EU. Většina respondentů (61 %) dále souhlasila s tím, že je třeba více sladit vnitrostátní plány rozvoje přenosové soustavy. Kromě toho se většina respondentů (59 %) vyjádřila kladně k zefektivnění procesu podávání žádostí o status projektu společného zájmu / projektu ve společném zájmu, a to prostřednictvím změny požadavků tak, aby projekty se statutem projektu společného zájmu / projektu ve společném zájmu nemusely při každém cyklu znovu podávat žádost (za předpokladu, že jsou splněny určité podmínky).

Na otázku, zda by měl být v rámci desetiletého plánu rozvoje sítě uplatňován přístup k plánování infrastruktury více shora dolů, jehož cílem by bylo sladit rozvoj sítě s cíli EU a členských států v oblasti klimatu a energetiky, 41 % respondentů (z nichž mnozí byli provozovatelé soustav) nesouhlasilo, zatímco 36 % souhlasilo. Stejně tak 41 % respondentů (z nichž mnozí byli provozovatelé soustav) vyjádřilo nesouhlas s tím, aby desetiletý plán rozvoje sítě uplatňoval evropský přístup více shora dolů s cílem lépe propojit zjištěné potřeby a prioritní projekty společného evropského zájmu, zatímco 36 % s tím souhlasilo. Tento legislativní návrh sice posiluje řízení procesu plánování infrastruktury na úrovni EU tím, že Komise přebírá vypracování ústředního scénáře a je oprávněna vyhlášovat výzvy k předkládání návrhů na řešení nedostatků v infrastruktuře, ale zároveň zachovává silné zapojení členských států a potvrzování jednotlivých kroků v procesu, přičemž se snaží dosáhnout rovnováhy, která by odpovídala výsledkům veřejné konzultace. Pokud jde o četnost procesů, většina zúčastněných stran (85 %) považuje současný dvouletý cyklus za vhodný. Legislativní návrh prodlužuje současný dvouletý cyklus desetiletého plánu rozvoje sítě na čtyři roky, ale zachovává flexibilitu v případě potřeby aktualizace.

Většina respondentů kladně hodnotila zahrnutí posílení vnitrostátních sítí (72 %) a bezdrátových řešení (54 %) do zjišťování potřeb infrastruktury, což je v souladu s legislativním návrhem. Většina (62 %) zúčastněných stran se rovněž shodla na tom, že je zapotřebí více opatření na úrovni EU, aby se zvýšila viditelnost a kvantifikovaly přínosy digitálních a inovativních technologií a technologií pro posílení elektrizační soustavy. Výraznější většina, 76 %, uvedla, že je třeba přijmout další opatření ke zvýšení účinnosti stávající elektrizační soustavy.

Pokud jde o **sdílení nákladů**, 38 %²⁴ respondentů uvedlo, že současný rámec nevyhovuje svému účelu, a 36 %²⁵ se vyslovilo pro to, aby se rámec pro přeshraniční přidělení nákladů dále rozvíjel s cílem usnadnit sdílení investičních nákladů mezi zeměmi mimo hostitelské členské státy v poměru k očekávaným přínosům, což naznačuje podporu legislativní revize. Dále se 37 %²⁶ respondentů domnívalo, že žádost o investici spadající do rámce pro přeshraniční přidělení nákladů by mohla zahrnovat i několik projektů („sdružování“), aby se v souladu s tímto návrhem usnadnilo sdílení nákladů mezi více členských států, které mají z daných projektů prospěch.

²⁴ 20 % respondentů vyjádřilo neutrální postoj a 35 % nevyjádřilo žádný názor (viz příloha 2 posouzení dopadů).

²⁵ 18 % respondentů vyjádřilo neutrální postoj a 31 % respondentů nebylo schopno otázku posoudit (viz příloha 2 posouzení dopadů)

²⁶ 25 % respondentů vyjádřilo neutrální postoj a 32 % respondentů nebylo schopno otázku posoudit (viz příloha 2 posouzení dopadů).

Většina respondentů označila **vydávání povolení** za klíčovou překážku rozvoje infrastruktury elektrizační soustavy potřebným tempem pro transformaci energetiky, což svědčí o podpoře posílení rámce TEN-E v tomto ohledu. Přibližně třetina respondentů dále uvedla, že ustanovení nařízení TEN-E o povolování nejsou jasná nebo snadno proveditelná, přičemž 16 % vyjádřilo neutrální postoj a 34 % nebylo schopno otázku posoudit. Převážná většina zúčastněných stran podporuje zjednodušení a zefektivnění posuzování vlivů na životní prostředí, digitalizaci postupů udělování povolení, zkrácení zákonných lhůt pro povolování sítí v souladu s legislativním návrhem.

Pokud jde o **opatření související s bezpečností**, více než třetina zúčastněných stran se shodla na tom, že právní rámec EU dostatečně neřeší vznikající bezpečnostní rizika (38 %)²⁷ a že jsou zapotřebí další bezpečnostní kritéria pro projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu, aby se zvýšila ochrana proti fyzickým a kybernetickým rizikům (36 %)²⁸ v souladu s legislativním návrhem. Kromě toho pouze 14 % respondentů uvedlo, že rámec řeší vyloučení nedůvěryhodných subjektů z účasti na projektech kritické infrastruktury, 19 % vyjádřilo neutrální postoj a téměř většina, 45 % (společnosti 41 %, podnikatelská sdružení 48 %, nevládní organizace 86 %, veřejné orgány 40 %), nebyla schopna otázku posoudit.

Při přípravě návrhu byla zohledněna zpětná vazba získaná od zúčastněných stran v rámci konzultace. Opatření v rámci tohoto legislativního návrhu jsou proto v souladu s názory zúčastněných stran.

Podrobnou analýzu výsledků veřejné konzultace naleznete v příloze 2 zprávy o posouzení dopadů, která je připojena k této iniciativě.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Návrh a jeho podkladové posouzení dopadů vycházejí z důkazů vyplývajících ze zprávy o provádění nařízení TEN-E, z příspěvků zúčastněných stran k rozsáhlým konzultacím, které byly v této věci provedeny, jakož i z přezkumu literatury, analýzy portfolia projektů společného zájmu a modelování.

V analýze byly rovněž zohledněny formální závěry přijaté v rámci Kodaňského fóra v letech 2023, 2024 a 2025. Na Kodaňském fóru se každoročně scházejí zástupci orgánů EU, provozovatelů přenosových soustav, předkladatelů projektů, regulačních orgánů, energetických společností, nevládních organizací, občanské společnosti a finanční komunity, aby diskutovali o výzvách spojených s rozvojem evropské energetické infrastruktury.

Rovněž byly zohledněny výroční konsolidované monitorovací zprávy agentury ACER o pokroku projektů společného zájmu v oblasti elektřiny a plynu, projektů přírůstkové kapacity a virtuálních propojovacích bodů, o monitorování trhu s elektřinou a plynem a řízení přidělování kapacity a překročení kapacity, jakož i další aktualizace rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů a pobídek založených na rizicích daných projektů.

Návrh a jeho podkladové posouzení dopadů vycházejí z důkazů vyplývajících ze zprávy o provádění nařízení TEN-E, z příspěvků zúčastněných stran a rozsáhlých konzultací, které byly v této věci provedeny, jakož i z přezkumu literatury, analýzy portfolia projektů společného zájmu a vytváření modelů. Další informace byly shromážděny prostřednictvím několika podpůrných studií na podporu rozvoje možností politiky a posouzení investičních potřeb v oblasti infrastruktury, plánování infrastruktury a nákladů na zpoždění.

²⁷ 18 % respondentů vyjádřilo neutrální postoj a 32 % respondentů nebylo schopno otázku posoudit (viz příloha 2 posouzení dopadů).

²⁸ 14 % respondentů vyjádřilo neutrální postoj a 27 % respondentů nebylo schopno otázku posoudit (viz příloha 2 posouzení dopadů).

- **Posouzení dopadů**

V souladu s pokyny pro zlepšování právní úpravy provedla Komise posouzení dopadů několika možností politiky. Tuto práci podpořila strukturovaná konzultace v rámci Komise prostřednictvím meziútvarové řídicí skupiny. Posouzení dopadů bylo předloženo Výboru pro kontrolu regulace (RSB) a s tímto výborem projednáno. Výbor pro kontrolu regulace vydal dne 26. září 2025 kladné stanovisko s výhradami, které byly řešeny zejména: i) dalším vyjasněním problémových faktorů a hlavních příčin a jejich souvislostí s navrhovanými opatřeními, ii) vypracováním posouzení hledisek subsidiarity, iii) revizí obecných a specifických cílů, s upřesněním toho, jak bude vypadat úspěch, učiněním operačních cílů konkrétnějšími, měřitelnějšími, dosažitelnějšími, relevantnějšími a časově vymezenějšími a vypracováním monitorovacích opatření, iv) jasnějším představením a zdůvodněním srovnání jednotlivých možností z hlediska nákladů a přínosů, v) podrobnějším popisem obsahu povolovacích opatření a jejich dopadů, vi) zdůrazněním možných kompromisů s jinými cíli EU (viz příloha 1 zprávy o posouzení dopadů).

Posouzení dopadů určilo tři klíčové problémy a jim odpovídající příčiny. V průběhu posuzování dopadů byla zvažována řada opatření ve čtyřech intervenčních oblastech – i) plánování infrastruktury a realizace projektů, ii) sdílení nákladů a přínosů, iii) vydávání povolení a iv) bezpečnost – s cílem řešit zjištěné problémy a dosáhnout obecných a specifických cílů iniciativy. Opatření v rámci každé intervenční oblasti byla rozdělena do tří možností politiky podle logiky různých stupňů intervence a koordinace na úrovni EU a s ohledem na vnitřní slučitelnost a soudržnost opatření (viz oddíl 5.2.2 zprávy o posouzení dopadů).

Možnost politiky č. 1 zahrnuje **posílený přístup zdola nahoru**, který zavádí pouze omezený počet změn stávajícího legislativního a politického rámce EU v porovnání s dosavadní praxí a zahrnuje minimální dodatečné zásahy na úrovni EU. Pokud jde o *plánování infrastruktury a realizaci projektů*, posiluje stávající rámec tím, že lépe definuje některé požadavky a zjednodušuje procesy (včetně výběru projektů společného zájmu / projektů ve společném zájmu a schvalování Komisí a agenturou ACER) s cílem zajistit štihlejší a robustnější proces plánování. Sjednocuje také rozsah kategorií projektů společného zájmu / projektů ve společném zájmu, mimo jiné zpřísněním požadavků týkajících se elektrolyzérů a odstraněním kategorie inteligentních plynárenských soustav. Pokud jde o *sdílení nákladů a přínosů*, zvyšuje transparentnost a posiluje zásady EU a také lépe umožňuje využívání příjmů z přetížení k financování přeshraniční elektrické infrastruktury jako pobídky ke sdílení nákladů. Pokud jde o *povolování*, podporuje provádění stávajících právních předpisů, mimo jiné vydáváním pokynů k provádění určitých aspektů rámce pro posuzování vlivů na životní prostředí. V oblasti *bezpečnosti* zavádí hlediska odolnosti vůči fyzickým a kybernetickým rizikům do monitorování projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu.

Možnost politiky č. 2 zahrnuje **přechod od přístupu zdola nahoru k přístupu více shora dolů** se silnějším řízením z úrovně EU a lepší koordinací se současnými aktéry na úrovni členských států. V porovnání s možností č. 1 zavádí významnější změny stávajícího legislativního a politického rámce EU a zahrnuje další koordinaci na úrovni EU a přerozdělení některých odpovědností mezi příslušné zúčastněné strany. Pokud jde o *plánování infrastruktury a realizaci projektů*, posiluje zejména úlohu Komise tím, že jí svěřuje vypracování ústředního scénáře pro zjišťování potřeb infrastruktury a zavádí mechanismus pro vyplňování mezer, aby se zajistilo, že všechny potřeby infrastruktury budou řešeny v návrzích projektů. Rozšiřuje také rozsah kategorie projektů společného zájmu v oblasti elektřiny tak, aby výrazněji zahrnovala bezdrátová řešení a lépe zohledňovala úlohu vnitřních vedení. Pokud jde o *sdílení nákladů a přínosů*, zavádí rámec umožňující dobrovolné sdružování přeshraničních projektů, který umožní a podpoří diskuse mezi příslušnými

členskými státy a třetími zeměmi. V oblasti *povolování* zahrnuje cílené legislativní změny, které mají urychlit povolovací procesy pro přeshraniční infrastrukturu, na niž se vztahuje nařízení TEN-E. Pokud jde o *bezpečnost*, zavádí dodatečné požadavky na transparentnost týkající se skutečných konečných vlastníků kandidátských projektů společného zájmu / projektů ve společném zájmu a zahrnuje zařízení související s bezpečností a odolností pro modernizaci stávající přeshraniční infrastruktury pro elektřinu v rámci oblasti působnosti nařízení TEN-E.

Možnost politiky č. 3 zahrnuje **přístup shora dolů** pro přeshraniční infrastrukturu. Zahrnuje podstatné strukturální a institucionální změny současného stavu a vyšší míru centralizace a racionalizace na úrovni EU, včetně svěřen *plánování infrastruktury* a koordinace *povolování* přeshraničních infrastrukturních projektů orgánům EU. Pokud jde o *sdílení nákladů a přínosů*, vychází z opatření možnosti politiky č. 2, ale zavádí také povinné regionální plánování a sdílení nákladů na projekty přeshraniční infrastruktury na moři. Pokud jde o *bezpečnost*, jsou možnosti politiky č. 2 a 3 totožné.

Možnosti politiky byly porovnány z hlediska jejich **účinnosti, efektivity, soudržnosti a proporcionality**. Možnosti politiky č. 2 a 3 jsou považovány za účinnější, efektivnější a soudržnější s celkovým politickým rámcem EU než možnost politiky č. 1. Možnost politiky č. 1 je jen o něco lepší z hlediska subsidiarity a proporcionality. Proto se možnost politiky č. 1 nepovažuje za potenciálně upřednostňovanou možnost politiky. Zatímco možnosti politiky č. 2 a 3 jsou z hlediska účinnosti při plnění specifických cílů lepší než možnost politiky č. 1, možnost politiky č. 2 se v této fázi jeví celkově jako účinnější, pokud jde o zajištění toho, aby projekty zahrnuté do plánů sítě a vybrané jako projekty společného zájmu / projekty ve společném zájmu řešily vhodně identifikované potřeby infrastruktury, jakož i o zkrácení a zjednodušení povolovacích postupů. Pokud jde o účinnost, možnost č. 3 je považována za méně účinnou vzhledem k dodatečným zdrojům potřebným k vytvoření dvou nových subjektů na úrovni EU (nebo k posílení stávajících subjektů) odpovědných za plánování infrastruktury a koordinované povolovací postupy. Z hlediska subsidiarity a proporcionality se opatření navrhovaná v rámci možnosti politiky č. 3 (tj. subjekty EU odpovědné za plánování a povolování infrastruktury a povinné plánování sítí na moři) s vysokou mírou intervence na úrovni EU jeví v této fázi jako nepřiměřená, neboť nevedou k vyšší úrovni účinnosti a očekává se, že budou znamenat podstatně vyšší dodatečné náklady.

Po porovnání možností politiky **byla jako upřednostňovaná možnost určena možnost č. 2**, která je nejvhodnější k dosažení obecných a specifických cílů iniciativy přiměřeným způsobem. Očekává se, že možnost politiky č. 2 bude **mít pozitivní hospodářské, sociální a environmentální dopady**. Klíčovými cílovými skupinami, které by tato iniciativa měla ovlivnit, jsou evropští občané a spotřebitelé, předkladatelé projektů (včetně provozovatelů přenosových soustav), evropská sdružení provozovatelů přenosových soustav (sít' ENTSO pro elektřinu, sít' ENTSO pro plyn a sít' ENNOH), vnitrostátní příslušné orgány a jejich místní a regionální zástupci, vnitrostátní regulační orgány, regulační orgány Evropské unie, provozovatelé distribučních soustav a pobočky provozovatelů distribučních soustav a výrobci energie / průmysl.

Pokud jde o ekonomické dopady, očekává se, že výrazně sníží náklady na energetický systém v souladu se scénářem optimální elektrizační soustavy tím, že zajistí, aby identifikované projekty lépe odpovídaly zjištěným potřebám a plně je pokrývaly. Do roku 2040 by investice do optimální elektrizační soustavy ve výši 6 miliard EUR ročně vedly ke snížení nákladů na systém o 14 miliard EUR ročně, což představuje čistou úsporu 8 miliard EUR ročně. Očekává se také, že bude mít podstatný dopad na velkoobchodní ceny elektřiny, protože zlepší propojení, což povede ke sblížení cen a celkově ke stabilnějším a nižším cenám v celé EU. Zlepšený rámec pro sdílení nákladů by měl usnadnit materializaci a rychlejší realizaci

přeshraničních projektů, což by přineslo výrazné zvýšení socioekonomického blahobytu. Kromě toho se očekává, že urychlení povolovacího postupu a tím i realizace projektů přinesou jejich předkladatelům ekonomické přínosy v podobě ušetřených nákladů na zpoždění. Upřednostňovaná varianta by díky lepší bezpečnosti energetické infrastruktury mohla přinést výhody, pokud jde o zamezení ztrátám hospodářského blahobytu a nákladům na opravy.

Očekává se, že snížení nákladů na energetický systém bude mít pozitivní dopad na *konkurenceschopnost*, a to prostřednictvím zamezení vzniku nákladů a zmírnění nárůstu sítových sazeb pro spotřebitele, včetně průmyslu. Upřednostňovaná varianta má rovněž pozitivní dopady na *digitalizaci*, a to díky většímu důrazu na využívání bezdrátových řešení při plánování soustav a digitalizaci povolovacích postupů. Očekává se, že upřednostňovaná možnost celkově *sníží administrativní náklady a náklady na přizpůsobení* pro podniky (včetně výrobců energie, předkladatelů projektů, provozovatelů přenosových soustav a evropských sítí provozovatelů přenosových/přepravních soustav) zefektivněním plánování infrastruktury, postupů podávání žádostí a hodnocení v souvislosti s projekty společného zájmu / projekty ve společném zájmu, jakož i povolovacích postupů. Ačkoli roční úspory nákladů pro podniky nelze plně odhadnout, protože příslušné údaje nebyly k dispozici, lze vyvodit závěr, že upřednostňovaná možnost by vedla k opakovaným úsporám nákladů. Pro členské státy a vnitrostátní orgány by možnost politiky č. 2 v krátkodobém horizontu znamenala dodatečné administrativní náklady spojené s prováděním revidovaného legislativního rámce.

Očekává se, že iniciativa bude mít pozitivní *sociální dopady*, ačkoli kvantitativní dopady a distribuční účinky je obtížné odhadnout. Optimalizované plánování elektrizační soustavy založené na přesných odhadech budoucího vývoje poptávky a nabídky by mělo zabránit budoucím uvízlým aktivům, minimalizovat náklady na provoz elektrizační soustavy pro spotřebitele a podpořit další elektrifikaci, která umožní rozložit investiční náklady do elektrizační soustavy na větší počet kWh.

Pokud jde o *přínosy pro životní prostředí*, očekává se, že upřednostňovaná možnost politiky povede ke snížení emisí CO₂ (přibližně 27 milionů tun/rok) díky sladění se scénářem optimální elektrizační soustavy a snížení omezování energie z obnovitelných zdrojů. Dodatečné přeshraniční kapacity ve výši 108 GW potřebné do roku 2040 v souladu s desetiletým plánem rozvoje sítě z roku 2024 by rovněž umožnily nahradit 65 TWh elektřiny vyráběné z plynu výrobou z obnovitelných zdrojů, a to díky lepší integraci výroby elektřiny bez emisí CO₂, což by vedlo k významnému snížení evropských emisí CO₂. Odhaduje se, že do roku 2040 by se podařilo zabránit 27 milionům tun emisí CO₂²⁹. Pokud jde o povolování, dopady na životní prostředí jsou velmi závislé na použité technologii, umístění zařízení a stavu životního prostředí okolní fauny a flóry. Potenciální dopady jsou však v koncepci navrhovaných opatření řešeny zavedením ochranných opatření.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Očekává se, že revidované nařízení TEN-E přinese pozitivní dopady v podobě zjednodušení a zvýšení účinnosti. Očekává se, že tato iniciativa sníží administrativní zátěž evropských sítí provozovatelů přenosových/přepravních soustav, provozovatelů přenosových soustav a předkladatelů projektů, zejména pokud jde o plánování infrastruktury, a to v důsledku převzetí úkolu vypracovat ústřední scénář Komise a zjednodušení, jako je snížení četnosti na čtyřletý cyklus a změna procesu podávání žádostí a hodnocení u zralých projektů společného zájmu. Zefektivnění, zjednodušení a digitalizace povolovacích postupů pro projekty

²⁹ Zpráva o nedostatecích v infrastruktuře v rámci desetiletého plánu rozvoje sítě z roku 2024 pro síť ENTSO pro elektřinu.

společného zájmu a projekty ve společném zájmu by rovněž snížilo administrativní zátěž podniků. Roční úspory nákladů pro podniky nelze plně odhadnout, protože příslušné údaje nebyly k dispozici, lze však vyvodit závěr, že návrh povede k opakovaným úsporám nákladů.

Nebyly zjištěny žádné přímé dopady, pokud jde o dodržování předpisů nebo administrativní náklady pro malé a střední podniky nebo mikropodniky. Malé a střední podniky by mohly těžit z pozitivních dopadů na konkurenceschopnost v důsledku nižších nákladů na energetický systém, jakož i ze zvýšené konkurenceschopnosti v těch technologických oblastech, které jsou v návrhu zahrnuty nebo posíleny (např. vysokonapěťové technologie).

Iniciativa je v souladu s kontrolou účelnosti v oblasti digitální spravedlnosti a je připravena na využití internetu i vhodná jak pro fyzické, tak pro digitální prostředí. Návrh obsahuje opatření na podporu digitalizace (viz legislativní finanční a digitální výkaz).

- **Základní práva**

Neočekává se, že by iniciativa měla jakýkoli vliv na základní práva.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Dopad na rozpočet spojený s návrhem se týká zdrojů Generálního ředitelství Evropské komise pro energetiku a Společného výzkumného střediska, jakož i Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER). Komise převezme v rámci procesu zjišťování potřeb infrastruktury v desetiletém plánu rozvoje sítě další významné úkoly v oblasti vypracování ústředního scénáře. Tyto povinnosti si vyžádají další zdroje (viz legislativní finanční a digitální výkaz).

Agentura ACER bude pověřena dalšími úkoly v oblasti dohledu nad desetiletým plánem rozvoje sítě a nad rámcem pro přeshraniční přidělení nákladů. Tyto dodatečné povinnosti si vyžádají také další zdroje (viz legislativní finanční a digitální výkaz).

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Na základě stávajících postupů pro sledování údajů z pravidelných zpráv vypracovávaných předkladateli projektů a vnitrostátními regulačními orgány bylo vypracováno několik ukazatelů pro měření míry dosažení každého ze specifických cílů revidovaného nařízení TEN-E. Skutečné dopady právních předpisů budou monitorovány a hodnoceny na základě souboru ukazatelů přizpůsobených konkrétním cílům politiky, jichž má být prostřednictvím daných právních předpisů dosaženo.

Veškeré údaje budou sledovány na základě pravidelných zpráv předkladatelů projektů a vnitrostátních regulačních orgánů a na základě stávajících požadavků agentury ACER na monitorování, včetně dvouletého monitorování souladu mezi desetiletým plánem rozvoje sítě pro celou Unii a vnitrostátními plány rozvoje sítí, ročního monitorování pokroku projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu a povolovacích procesů, roční zprávy o monitorování řízení přetížení a přidělování kapacity, monitorování uplatňování bezdrátových technologií a technologií pro posílení elektrizační soustavy založených na datech, která má k dispozici Společný alokační úřad, a ročního monitorování dosažení cíle propojení, které se provádí v rámci evropského semestru.

Do 30. června 2033 provede Komise přezkum tohoto nařízení na základě výsledků zpráv a hodnocení podle článku 24 tohoto nařízení, jakož i monitorování, podávání zpráv a hodnocení prováděných podle článků 22 a 23 nařízení (EU) 2021/1153.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

V kapitole I nařízení jsou uvedena obecná ustanovení, zejména předmět, cíle a oblast působnosti nařízení, jakož i platné definice. V porovnání s nařízením (EU) 2022/869 zavádí ve spojení s přílohou II nové kategorie infrastruktury s cílem zajistit vyšší bezpečnost, zabezpečení a účinnost stávajících sítí. Zejména má umožnit stávajícím prvkům vysokonapěťových sítí bezpečný provoz systémů prostřednictvím investic do monitorovacích, kontrolních a digitalizačních výbav a zařízení a zároveň zvýšit ochranu a odolnost kritických prvků sítě prostřednictvím investic do vybavení, která jsou pro tento účel speciálně navržena a fyzicky s těmito prvky propojena. Kategorie a definice projektů jsou rovněž přizpůsobeny tak, aby byly v souladu s legislativním balíčkem opatření EU pro dekarbonizovaný plyn a vodík, který byl přijat v roce 2024 a který stanoví společná pravidla pro přechod na obnovitelné a nízkouhlíkové plyny; tento balíček upřednostňuje výrobu a používání vodíku v jeho čisté podobě a jeho dopravu prostřednictvím specializované vodíkové soustavy. Zavádí se také definice „bezdrátových“ řešení v oblasti elektřiny; tato řešení je třeba pečlivě zvážit, protože mohou být levnější než rozšíření elektrizační soustavy, aby se zajistilo nákladově optimální plánování soustavy.

Kapitola II uvádí ustanovení týkající se postupu přípravy unijních seznamů projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu v rámci regionálních skupin, kritérií pro posuzování projektů skupinami a sledování provádění projektů.

Článek 3, doplněný přílohou III, stanoví pravidla pro zřizování regionálních skupin, jakož i pro postup sestavování unijního seznamu projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu. V porovnání s nařízením (EU) 2022/869 stanoví článek 3 a příloha III zjednodušený přístup pro pokročilé projekty, které jsou již na seznamu Unie, aby si zachovaly status projektu společného zájmu nebo projektu ve společném zájmu.

V porovnání s nařízením (EU) 2022/869 článek 4, který stanoví kritéria pro posuzování projektů skupinami, doplněný přílohou IV, dále objasňuje, že projekty společného zájmu sahají až k prvnímu místu připojení ve třetí zemi, a zajišťuje, aby tyto projekty doprovázel odpovídající rozvoj vnitřní infrastruktury ve třetích zemích. V případě smluvních zemí Energetického společenství se přínosy jednotlivých projektů posuzují jak pro EU, tak pro smluvní země Energetického společenství, a nikoli pouze pro EU, jak tomu bylo doposud.

V článku 5 jsou ustanovení o provádění a monitorování projektů na unijním seznamu posílána o požadavky týkající se posouzení rizik, pokud jde o fyzickou a kybernetickou bezpečnost, v návaznosti na směrnici (EU) 2022/2557 o odolnosti kritických subjektů a směrnici (EU) 2022/2555 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii. Pokud jde o evropské koordinátory, kteří mohou být jmenováni v případě, že se projekt potýká s významnými obtížemi při provádění, článek 6 stanoví, že období, na které se jmenování vztahuje, může být prodlouženo.

Kapitola III se zabývá udělováním povolení a přijímáním projektů společného zájmu ze strany veřejnosti. V porovnání s nařízením (EU) 2022/869 byla tato kapitola revidována se třemi hlavními cíli: 1) aktualizovat rámec pro vydávání povolení s cílem zajistit, aby se projektům společného zájmu a projektům ve společném zájmu dostalo co nejlepšího zacházení v souladu s jejich strategickým významem a zvláštním postavením, zejména s ohledem na opatření pro vydávání povolení zavedená v balíčku opatření pro trh s vodíkem a dekarbonizovaným plynem a v revidované směrnici o obnovitelných zdrojích energie; 2) aktualizovat povolovací režim na podporu zrychleného povolování elektrizačních soustav v souladu s potřebami uznanými v Draghiho zprávě a změnami zavedenými ve směrnici (EU) 2019/944; 3) zvýšit přehlednost povolovacího režimu a zlepšit jeho účinnost.

Článek 7 o prioritním statusu projektů na unijním seznamu je aktualizován tak, aby obsahoval požadavky, podle nichž se na projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu v oblasti elektřiny vztahuje automatická domněnka převažujícího veřejného zájmu, a pokud jsou zahrnuty do vnitrostátního plánu rozvoje, který podléhá strategickému posouzení vlivů na životní prostředí a příslušnému posouzení podle směrnice 92/43/EHS v případě pravděpodobného významného vlivu na lokality sítě Natura 2000, mohou být za přísných podmínek vyňaty z posuzování podle stanovených právních předpisů v oblasti životního prostředí.

Článek 8 o organizaci postupu udělování povolení objasňuje povinnosti příslušných vnitrostátních orgánů zřízených podle nařízení v souladu s různými režimy udělování povolení, zejména pokud jde o spolupráci s jinými orgány a zprostředkování kontaktů s předkladateli projektů. Zvyšuje také požadavky na přeshraniční spolupráci u projektů, které se týkají více jurisdikcí.

Článek 9 o transparentnosti a účasti veřejnosti zajišťuje větší jasnost a jednoduchost postupu, zejména sloučením povinností podávat zprávy podle tohoto článku do jediné zprávy.

Článek 10 o době trvání a realizaci povolovacího postupu zavádí zejména povinnost digitalizovat povolovací postupy; objasňuje, co se považuje za datum zahájení povolovacího postupu; upřesňuje nepovinnou povahu fáze před podáním žádosti; popisuje jednotlivé kroky (stanovení rozsahu, screening, plánování, ověření souboru žádosti); objasňuje potřebu zohlednit existující studie a povolení, aby se omezila duplicita při určování dokumentace potřebné pro povolovací postup, a zavádí tiché schválení rozhodnutí přijatých dotčenými vnitrostátními orgány s výjimkou rozhodnutí v oblasti životního prostředí.

V kapitole IV jsou uvedena ustanovení týkající se meziodvětvového plánování infrastruktury, která jsou ve srovnání s nařízením (EU) 2022/689 posílena s cílem lépe řídit plánování, zejména pokud jde o definici budoucích scénářů, identifikaci dlouhodobých potřeb energetické infrastruktury a úzkých míst a nevhodnějších řešení těchto potřeb.

Článek 11 zmocňuje Komisi přijmout akty v přenesené pravomoci, kterými se stanoví ústřední scénář pro odvětví elektřiny, vodíku a zemního plynu, který se použije pro desetiletý plán rozvoje sítě pro celou Unii, proces zjišťování potřeb infrastruktury, analýzu nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři a přeshraniční přidělení nákladů u projektů energetické infrastruktury. Aby bylo zajištěno, že údaje použité pro vypracování scénáře jsou aktuální, má Komise právo si je v příslušných případech vyžádat od členských států, sítě ENTSO pro elektřinu, sítě ENTSO pro plyn a sítě ENNOH. Scénář by měl být vypracován meziodvětvově. Scénáře desetiletého plánu rozvoje sítě dosud vypracovávala síť ENTSO pro elektřinu, síť ENTSO pro plyn a síť ENNOH.

Článek 12 pověřuje síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH vypracováním zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury pro elektřinu, respektive vodík. Zpráva by měla identifikovat nedostatky v infrastruktuře, které ovlivňují cíle Unie v oblasti elektřiny a vodíku, a to zejména na základě závazné metodiky, kterou připraví agentura ACER, a ústředního scénáře podle článku 11. Článek stanoví, že zpráva o zjišťování potřeb infrastruktury musí být schválena rozhodovacím orgánem skupiny TEN-E, což je meziregionální sestava zasedání všech skupin zřízených podle nařízení. Konkrétně v případě elektřiny musí zpráva při posuzování a řešení potřeb zohlednit bezdrátová řešení.

Článek 13 zmocňuje Komisi zahájit postup sladění potřeb v elektrizační soustavě s cílem určit možná řešení nesladěných potřeb v případě, že zpráva o zjišťování potřeb infrastruktury pro elektřinu dospěje k závěru, že projekty předložené k zařazení do desetiletého plánu rozvoje sítě v celé Unii plně neodpovídají potřebám infrastruktury určeným podle článku 12. Postup

sladění potřeb by měl být založen na stávající regionální spolupráci, řízen Komisí a propojen s postupem desetiletého plánu rozvoje sítě.

Článek 14 pověřuje síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH, aby při posuzování projektů (ve všech kategoriích energetické infrastruktury s výjimkou inteligentních elektrizačních soustav a CO₂) za účelem jejich zařazení do příslušných desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii používaly konzistentní jednotné odvětvové metodiky pro harmonizovanou analýzu nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři na úrovni Unie. Metodiky musí být předloženy Komisi ke schválení. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH jsou povinny v rámci desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii vypočítat a zveřejnit výsledky analýz nákladů a přínosů pro všechny projekty a ukázat, jak jsou přínosy rozděleny mezi jednotlivé země. Článek dále upřesňuje, že v případě projektů inteligentních elektrizačních soustav a projektů v oblasti CO₂ je úkolem Komise vypracovat metodiky pro harmonizovanou analýzu nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři na úrovni Unie, jak je tomu dnes.

Ustanovení kapitoly V řeší nutnost rozvinout elektrizační soustavu pro očekávaný významný nárůst výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie na moři. Kapitola podporuje koordinované dlouhodobé plánování a rozvoj infrastruktury na moři a na pevnině. Novinkou je, že podle článku 15 jsou členské státy povinny v rámci svých nezávazných dohod a v rámci svých konkrétních prioritních koridorů elektrizačních soustav na moři zvážit stanovení specifických přeshraničních cílů, například pro hybridní nebo přeshraniční radiální projekty, ve snaze dosáhnout cílů výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři, které má být využíváno v každé přímořské oblasti co nejefektivnějším způsobem.

Kapitola VI posiluje ustanovení o regulačním rámci umožňujícím investice s přeshraničním dopadem.

Za prvé, v článku 17 upřesňuje zásady, které musí vnitrostátní regulační orgány uplatňovat při přeshraničním přidělování nákladů, včetně toho, že v zájmu zajištění investiční jistoty musí být přeshraniční přidělení nákladů založeno na předchozí dohodě o přidělení nákladů s možností následných přizpůsobení za předpokladu, že tato přizpůsobení jsou v rozhodnutí o přidělení nákladů výslovně definována a jasně vymezena, včetně časového rámce a kategorií zahrnutých nákladů. Přidělení nákladů mezi členské státy je případně založeno na rozdělení čistých přínosů. Rovněž stanoví, že pokud se 10 % nebo více odhadovaných přínosů projektu uskuteční v některém členském státě, tento členský stát a jeho vnitrostátní regulační orgán se zúčastní procesu přeshraničního přidělení nákladů. Agentura ACER je pověřena aktualizovat své doporučení o určení osvědčených postupů pro vyřizování žádostí o investice do projektů v souladu s výše uvedenými zásadami a zřídit centrální úložiště všech rozhodnutí o přeshraničním přerozdělení nákladů přijatých vnitrostátními regulačními orgány a umístit je na své internetové stránky, jakož i poskytnout nezávaznou šablonu pro přeshraniční přidělení nákladů, která vnitrostátním regulačním orgánům usnadní práci.

Za druhé, vkládá se nový článek (článek 18), který podporuje postup, v jehož rámci mohou předkladatelé projektů sdružit dva nebo více projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu, aby se usnadnily diskuse o sdílení nákladů mezi příslušnými členskými státy, případně se třetími zeměmi, a rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů mezi dotčenými příslušnými orgány členských států, případně mezi příslušnými orgány členských států a třetích zemí. Článek 18 dále objasňuje pravidla pro společnou analýzu nákladů a přínosů a přeshraniční přidělení nákladů, která se vztahují na tyto soubory projektů s cílem usnadnit případnou žádost o financování z nástroje CEF.

Za třetí, vkládá se nový článek (článek 19), který požaduje, aby provozovatelé přenosových soustav vyčlenili 25 % poplatků za přetížení, které nebyly vynaloženy na zajištění skutečné dostupnosti přidělené kapacity a na kompenzace provozovatelům elektráren na výrobu

elektriny z obnovitelných zdrojů na moři, na investice do sítí v rámci projektů uvedených na seznamu Unie, které jsou důležité pro snížení přetížení propojovacích vedení. Článek 19 upřesňuje podmínky použití těchto prostředků a zmocňuje Komisi přijímat akty v přenesené pravomoci, které dále upřesňují podmínky, za nichž mohou provozovatelé přenosových soustav tyto prostředky použít, a podmínky jejich uvolnění. Agentura ACER musí aktualizovat svou stávající metodiku používání příjmů z přetížení podle čl. 19 odst. 4 nařízení o elektřině, aby zajistila soulad s těmito novými ustanoveními.

Konečně článek 20 stanoví podmínky, za nichž mohou členské státy a vnitrostátní regulační orgány poskytovat vhodné pobídky pro projekty, které s sebou nesou vyšší rizika při vývoji, výstavbě, provozu nebo údržbě ve srovnání s riziky, která obvykle vznikají u srovnatelných projektů v oblasti infrastruktury.

Kapitola VII stanoví podmínky způsobilosti projektů na seznamu Unie pro finanční pomoc v rámci Nástroje pro propojení Evropy, včetně nových kategorií infrastruktury. V porovnání s nařízením (EU) 2022/689 jsou v článku 21 podrobněji stanovena zejména kritéria použitelná pro jiné projekty než projekty energetické infrastruktury, které spadají do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů. Vzhledem k tomu, že tyto projekty nebudou předmětem přeshraničního přidělení nákladů, musí být hodnoceny příslušným vnitrostátním orgánem a ustanovení rozvíjí podmínky pro takové hodnocení. Článek 22 stanoví, že zvláštní kritéria stanovená v čl. 4 odst. 3 a parametry stanovené v čl. 4 odst. 5 nařízení musí být použity pro účely stanovení kritérií pro udělení finanční pomoci Unie podle nařízení o Nástroji pro propojení Evropy, a stanoví dodatečné požadavky pro starší projekty v oblasti zemního plynu týkající se Kypru a Malty podle článku 27 nařízení.

Kapitola VIII obsahuje závěrečná ustanovení týkající se aktů v přenesené pravomoci, podávání zpráv a hodnocení, včetně digitalizace povolovacího postupu, zvýšení odolnosti přeshraniční energetické infrastruktury z hlediska fyzické a kybernetické bezpečnosti, zavádění bezdrátových řešení, přezkumu nařízení, jakož i informování o projektech a jejich propagace. Dále zachovává stávající odchylky pro propojovací plynová vedení Malty a Kypru do doby, než budou Kypr nebo Malta přímo napojeny na transevropskou plynárenskou síť, nebo do 31. prosince 2029, podle toho, co nastane dříve. Kapitola dále uvádí změny jiných částí *acquis* v oblasti energetiky, které vyplývají ze změn zavedených tímto nařízením, a stanoví přechodná ustanovení a ustanovení pro zrušení stávajícího nařízení TEN-E. Revidovaným nařízením není dotčeno udělování, pokračování nebo změna finanční pomoci, která byla dříve poskytnuta v rámci Nástroje pro propojení Evropy, a stávající unijní seznam projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu zůstává platný a účinný, dokud nebude vytvořen a nevstoupí v platnost nový unijní seznam projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu podle tohoto nařízení.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,**kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789 a zrušuje nařízení (EU) 2022/869**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 172 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Sdělení Komise ze dne 26. února 2025 o „Dohodě o čistém průmyslu“³ stanoví společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace. Zajištění cenově dostupné energie je klíčovou podmínkou konkurenceschopnosti průmyslu Unie, zejména energeticky náročných odvětví. Přístup k cenově dostupné energii je proto základním kamenem Dohody o čistém průmyslu i Akčního plánu pro cenově dostupnou energii⁴. Politiky dekarbonizace jsou zároveň významnou hnací silou růstu, pokud jsou dobře integrovány s průmyslovou politikou, politikou hospodářské soutěže, hospodářskou politikou a obchodní politikou, jak je uvedeno ve sdělení Komise ze dne 29. ledna 2025 o „Kompasu konkurenceschopnosti pro EU“⁵. Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119⁶ stanovila Unie ambiciózní rámec pro dosažení dekarbonizovaného hospodářství do roku 2050.

¹ Úř. věst. C , , s. .

² Úř. věst. C , , s. .

³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 26. února 2025, „Dohoda o čistém průmyslu: společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace“ (COM(2025) 85 final).

⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 26. února 2025: „Akční plán pro cenově dostupnou energii – Odhalení skutečné hodnoty energetické unie s cílem zajistit cenově dostupnější, účinnější a čistší energii pro všechny Evropany“, COM(2025) 79 final.

⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 29. ledna 2025, „Kompas konkurenceschopnosti pro EU“, COM(2025) 30 final.

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999

- (2) V rámci ambicí nařízení (EU) 2021/1119 byl závazný cíl na úrovni Unie pro energii z obnovitelných zdrojů pro rok 2030 zvýšen na 42,5 % energie z obnovitelných zdrojů ve skladbě zdrojů energie Unie do roku 2030 s cílem dosáhnout 45 %⁷, a závazný cíl na úrovni Unie pro energetickou účinnost byl učiněn ambicióznějším, a to snížit konečnou spotřebu energie v Unii do roku 2030 o 11,7 % ve srovnání s prognózami z roku 2020⁸. Vzhledem k tomu, že průběžný cíl snížit do roku 2030 čisté emise skleníkových plynů o nejméně 55 % ve srovnání s rokem 1990 je na dobré cestě, navrhla Komise dne 2. července 2025 změnu nařízení (EU) 2021/1119⁹, kterým se stanoví cíl Unie v oblasti klimatu pro rok 2040, a to snížit čisté emise skleníkových plynů o 90 % ve srovnání s rokem 1990.
- (3) Transformace energetiky Unie v souladu s uvedenými cíli, a to včetně rychlé elektrifikace, rozšíření výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů bez využití fosilních paliv, většího využívání plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů, integrace energie a většího využívání inovativních řešení, se neobejde bez nezbytné infrastruktury. Současné investice do přeshraniční energetické infrastruktury jsou zjevně nedostatečné pro transformaci a budování energetické infrastruktury potřebné k podpoře těchto cílů a existuje značný rozdíl mezi našimi potřebami přeshraniční elektrické infrastruktury a rychlostí a úrovní rozvoje infrastruktury na úrovni přenosové i distribuční soustavy¹⁰. Pokud jde o elektřinu, přibližně polovina přeshraničních potřeb elektřiny pro rok 2030 (41 z 88 GW) zůstane nevyřešena a očekává se, že tento rozdíl se v příštím desetiletí ještě zvýší. Do roku 2040 bude potřeba přeshraniční elektrické kapacity činit 108 GW¹¹. Je proto nutné zvýšit investice do energetické infrastruktury a Draghiho zpráva¹² poukazuje zejména na potřebu rychle zvýšit zavádění přeshraniční energetické infrastruktury, aby se dekarbonizoval evropský průmysl. V Dohodě o čistém průmyslu¹³ a v doprovodném „Akčním plánu pro cenově dostupnou energii“¹⁴ Komise zdůraznila klíčovou úlohu dokončení energetické unie prostřednictvím investic do energetické infrastruktury a přeshraničních sítí pro zajištění konkurenceschopnosti průmyslu a prosperity obyvatel Evropské unie, jakož i cenové dostupnosti a bezpečnosti dodávek energie.

(„evropský právní rámec pro klima“) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

⁷ Směrnice (EU) 2023/2413 ze dne 18. října 2023, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652 (Úř. věst. L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 ze dne 13. září 2023 o energetické účinnosti a o změně nařízení (EU) 2023/955 (přepracované znění) (Úř. věst. L 231, 20.9.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj>).

⁹ COM(2025) 524 final ze dne 2. července 2025.

¹⁰ ACER (2024): Rozvoj elektrické infrastruktury na podporu konkurenceschopného a udržitelného energetického systému (zpráva o monitorování z roku 2024).

¹¹ ENTSO-E (2025), desetiletý plán rozvoje sítě 2024. Příležitosti pro účinnější evropský energetický systém do roku 2050. Zpráva o nedostatcích v infrastruktuře.

¹² M. Draghi (2025): „Budoucnost evropské konkurenceschopnosti“.

¹³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 26. února 2025, „Dohoda o čistém průmyslu: společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace“, COM(2025) 85 final.

¹⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 26. února 2025, „Akční plán pro cenově dostupnou energii – Odhalení skutečné hodnoty energetické unie s cílem zajistit cenově dostupnější, účinnější a čistší energii pro všechny Evropany“ (COM(2025)79 final).

- (4) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869¹⁵ stanovilo hlavní směry pro včasný rozvoj a interoperabilitu prioritních koridorů a oblastí transevropské energetické infrastruktury s cílem přispět k zajištění zmírňování změny klimatu, zejména k dosažení cílů Unie v oblasti energetiky a změny klimatu pro rok 2030 a cíle dosažení klimatické neutrality nejpozději do roku 2050, a k zajištění propojení, energetické bezpečnosti, integrace trhu a systému, hospodářské soutěže ve prospěch všech členských států, jakož i dostupných cen energie. Nařízení (EU) 2022/869 zejména určuje projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu, usnadňuje jejich realizaci a určuje podmínky způsobilosti těchto projektů pro finanční pomoc Unie. Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu však vzhledem ke své přeshraniční povaze nejenže vytvářejí významné pozitivní externality a podporují solidaritu, ale také s sebou nesou specifické výzvy pro předkladatele projektů, jelikož spadají do různých jurisdikcí a z důvodu koordinačních problémů a často asymetrického rozdělení nákladů a přínosů. Proto i nadále vyžadují rámec na úrovni Unie.
- (5) Ačkoli cíle nařízení (EU) 2022/869 zůstávají z velké části platné, měl by být stávající rámec transevropských energetických sítí upraven tak, aby plně odrazil očekávané změny energetického systému, které vyplynou z nového politického kontextu, a zejména z cíle klimatické neutrality do roku 2050 a z navrhovaného průběžného cíle pro rok 2040. Zejména je zapotřebí integrovanějšího plánování soustav, aby se podpořil stále více vzájemně závislý a decentralizovaný vnitřní trh s energií, rychlejší povolovací postupy a zajištění bezpečnosti a odolnosti přeshraniční energetické infrastruktury, které by se náležitě odrazily v revidovaném rámci transevropských energetických sítí. Vedle nových politických souvislostí a cílů byl v posledním desetiletí rychlý i technologický rozvoj. Tento vývoj by měl být zohledněn v kategoriích energetické infrastruktury, na něž se vztahuje toto nařízení, v kritériích pro výběr projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu, jakož i v prioritních koridorech a tematických oblastech. Současně by se ustanovení tohoto nařízení neměla dotknout práva členského státu stanovit podmínky pro využívání svých energetických zdrojů, jeho volby mezi různými energetickými zdroji a základní skladby jeho zásobování energií, jak je stanoveno v článku 194 Smlouvy.
- (6) Realizace třinácti identifikovaných prioritních koridorů a tematických oblastí transevropské energetické infrastruktury je zásadní pro dosažení cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu, včetně další integrace trhu, energetické bezpečnosti, cíle klimatické neutrality do roku 2050 a dostupnosti cen energie. Tyto priority zahrnují investice do přenosu a skladování elektřiny, elektrizačních soustav na moři pro energii z obnovitelných zdrojů, inteligentních elektrizačních soustav, vybavení a zařízení určených k zajištění ochrany a odolnosti stávajících kritických prvků sítě, přepravy, skladování a terminálů vodíku, elektrolyzérů, přepravy a skladování oxidu uhličitého, jakož i do monitorovacích, kontrolních a digitalizačních výbav a zařízení nezbytných pro stávající vysokonapěťové sítě přeshraničního významu.
- (7) Energetická infrastruktura Unie by měla být modernizována, aby se zvýšila její odolnost vůči přírodním nebo člověkem způsobeným katastrofám, nepříznivým účinkům změny klimatu, úmyslným nepřátelským akcím a ohrožení její bezpečnosti,

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869 ze dne 30. května 2022, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (ES) č. 715/2009, (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943 a směrnice 2009/73/ES a (EU) 2019/944 a zrušuje nařízení (EU) č. 347/2013 (Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

zejména pokud jde o evropské kritické infrastruktury podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2022/2557¹⁶.

- (8) V současném geopolitickém kontextu je důležité zajistit nepřetržitý tok elektřiny přes hranice, aby byla zajištěna bezpečnost dodávek. To závisí nejen na odolnosti propojovacích vedení mezi členskými státy, ale také na odolnosti kritických prvků sítě. Toto nařízení by proto mělo zavést novou kategorii infrastruktury v podobě investic do vybavení a zařízení přímo spojených s kritickými prvky sítě a určených ke zvýšení jejich odolnosti a ochrany. Tato nová kategorie infrastruktury by měla zahrnovat kritické prvky sítě, jak je stanoveno v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943¹⁷, které podporují bezpečnost sítí a bezpečnost dodávek v souladu s krizovými scénáři a plány rizikové připravenosti členských států podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/941¹⁸.
- (9) Zahraniční investice sice mohou přinést výhody, jako jsou větší možnosti financování kapitálově náročných projektů, ale mohou také zvýšit vystavení Unie rizikům souvisejícím s energetickou bezpečností, jako jsou přerušení nebo snížená spolehlivost přeshraničních toků, zejména pokud tyto zahraniční investice pocházejí ze třetích zemí s odlišnými geopolitickými zájmy než Unie. Transparentnost, pokud jde o vlastnictví konečného příjemce, včetně informací o konečném investorovi a účasti na kapitálu, jak je stanoveno v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/452¹⁹, přeshraniční energetické infrastruktury a projektů s přeshraničním dopadem, má proto zásadní význam pro to, aby se Unie nestala závislou na nedůvěryhodných třetích zemích, a měla by být zohledněna při výběru projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu.
- (10) Aby se zajistil nákladově efektivní a urychlený rozvoj soustav a přístup k nim v Unii, měla by při řešení systémových potřeb vedle fyzického posilování sítí hrát významnou úlohu bezdrátová řešení, protože mohou být zavedena rychleji a s nižšími náklady. Zavedení těchto technologií by se mělo zvážit před investicemi do rozšiřování infrastruktury soustavy. Za tímto účelem by nová kategorie infrastruktury měla zahrnovat investice do bezdrátových technologií a digitálních řešení, včetně softwarových řešení, pokud jsou použity u stávajících kritických prvků sítě důležitých pro přeshraniční obchod a pokud přinášejí kvantifikované výhody pro integraci trhu z pohledu zvýšení přeshraniční kapacity.
- (11) S nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1789²⁰ a směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1788²¹ byl přijat legislativní balíček opatření pro

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2557 ze dne 14. prosince 2022 o odolnosti kritických subjektů a o zrušení směrnice Rady 2008/114/ES (Úř. věst. L 333, 27.12.2022, s. 164, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj>).

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj>).

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/941 ze dne 5. června 2019 o rizikové připravenosti v odvětví elektroenergetiky a o zrušení směrnice 2005/89/ES (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/941/oj>).

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/452 ze dne 19. března 2019 (Úř. věst. L 79I, 21.3.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).

²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1789 ze dne 13. června 2024 o vnitřním trhu s plynem z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem, o změně nařízení (EU) č. 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 a (EU) 2022/869 a rozhodnutí (EU) 2017/684 a o zrušení nařízení (ES) č. 715/2009 (Úř. věst. L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>).

dekarbonizovaný plyn a vodík s cílem stanovit společná pravidla na úrovni Unie pro přechod na obnovitelné a nízkouhlíkové plyny. Kategorie infrastruktury stanovené v tomto nařízení by měly být plně v souladu s cíli uvedeného balíčku a měly by zajistit, aby projekty energetické infrastruktury měly významný přeshraniční dopad. Pokud je to technicky možné a nejúčinnější, měla by být při přípravě takových projektů zohledněna možnost změny využití stávající infrastruktury a vybavení.

- (12) Měly by být zřízeny regionální skupiny (dále jen „skupiny“) za účelem navrhování a přezkoumávání projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu, což povede k vypracování regionálních seznamů projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu. Za účelem zajištění široké shody by tyto skupiny měly zahrnovat členské státy, vnitrostátní regulační orgány, předkladatele projektů a příslušné zúčastněné strany a zajišťovat úzkou spolupráci mezi nimi. V rámci této spolupráce by měly vnitrostátní regulační orgány v případě potřeby poskytovat skupinám poradenství, mimo jiné ohledně proveditelnosti vnitrostátních regulačních aspektů navrhovaných projektů a proveditelnosti navrhovaného harmonogramu schválení regulačními orgány.
- (13) V zájmu zvýšení účinnosti procesů plánování sítě a rozvoje projektů by měla být posílena spolupráce mezi skupinami. Je třeba, aby při usnadňování této spolupráce hrála aktivní úlohu Komise s cílem řešit možný dopad projektů vyvinutých v jednom regionu na jiné regiony.
- (14) Za účelem doplnění skupin bylo s podporou Komise zřízeno několik fór pro regionální spolupráci. Regionální spolupráce v rámci fór a skupin a mezi nimi je klíčovým nástrojem k zajištění hlubší integrace evropského energetického systému. Čtyři skupiny na vysoké úrovni pokrývají různé evropské regiony, a to i se zapojením třetích zemí: skupina pro plán propojení baltského trhu s energií (BEMIP), skupina pro spolupráci v oblasti energetiky v Severním moři (NSEC), skupina na vysoké úrovni pro propojení jihozápadní Evropy (SWE) a skupina na vysoké úrovni pro energetické propojení střední a jihovýchodní Evropy (CESEC). Regionální spolupráce na těchto fórech úspěšně podpořila monitorování a urychlila realizaci klíčových projektů energetické infrastruktury regionálního rozměru a opatření v oblasti integrace trhu. Tato fóra regionální spolupráce by proto měla být stále více využívána na podporu dosažení cílů tohoto nařízení.
- (15) Každé dva roky by měl být sestaven nový unijní seznam projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu (dále jen „seznam Unie“). Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu, které byly dokončeny nebo které již nesplňují příslušná kritéria a požadavky stanovené v tomto nařízení, by v následném seznamu Unie už neměly být uvedeny.
- (16) Stávající projekty společného zájmu a stávající projekty ve společném zájmu, které mají být zařazeny na následný seznam Unie, by měly podléhat stejnému výběrovému procesu pro sestavení regionálních seznamů a pro sestavení seznamu Unie, který se uplatňuje na navrhované projekty, ledaže již získaly schválení příslušného vnitrostátního regulačního orgánu nebo konečné investiční rozhodnutí poskytující dostatečnou záruku jejich výstavby nebo jejich výstavba již probíhá a vykazují

²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1788 ze dne 13. června 2024 o společných pravidlech pro vnitřní trh s plynem z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem a o změně směrnice (EU) 2023/1791 a zrušení směrnice 2009/73/ES (Úř. věst. L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

dostatečný pokrok ve výroční zprávě; v takovém případě by měly zůstat na seznamu Unie.

- (17) Pokud stávající projekty společného zájmu a stávající projekty ve společném zájmu, které mají být zařazeny do následného seznamu Unie, podléhají stejnému výběrovému procesu pro sestavení regionálních seznamů a pro sestavení seznamu Unie, který se uplatňuje na navrhované projekty, měla by být administrativní zátěž co nejvíce snížena, například použitím informací o projektu předložených dříve při posuzování, pokud jsou stále aktuální.
- (18) Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu by měly splňovat společná, transparentní a objektivní kritéria s ohledem na jejich přínos pro cíle energetické politiky. Aby byly navrhované projekty v oblasti elektřiny, s výjimkou inteligentních elektrizačních soustav a projektů specificky určených k poskytování ochrany a odolnosti stávajícím kritickým prvkům sítě, způsobilé k zařazení na seznam Unie, měly by být součástí nejnovějšího dostupného desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii. Stejně tak by navrhované projekty v oblasti vodíku a elektrolyzérů měly být součástí nejnovějšího dostupného desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii.
- (19) Udržitelnost z hlediska integrace obnovitelných zdrojů energie do elektrizační soustavy nebo případně snížení emisí skleníkových plynů jsou klíčovými kritérii pro zajištění souladu politiky v oblasti transevropských energetických sítí s cíli Unie v oblasti energetiky a klimatu a s cíli klimatické neutrality do roku 2050, a to se zohledněním specifík jednotlivých členských států při dosahování cíle klimatické neutrality. Za tímto účelem je udržitelnost jedním z kritérií hodnocení, která je nutné uplatnit u všech kategorií projektů.
- (20) Roste potřeba silnější integrace trhu a propojitelnosti sítí Unie se sítěmi Evropského hospodářského prostoru (EHP) a Energetického společenství. Přínosy a náklady projektů ve společném zájmu mezi členským státem a zemí v EHP nebo smluvní stranou Energetického společenství by proto měly být posuzovány kumulativně pro Unii a dotčenou zemi v EHP nebo dotčenou smluvní stranu v Energetickém společenství.
- (21) Unie by měla usnadňovat infrastrukturní projekty, které přímo propojují sítě Unie se sítěmi třetích zemí, jež jsou vzájemně výhodné a nezbytné pro energetickou transformaci a dosažení cílů v oblasti klimatu a které rovněž splňují specifická kritéria příslušných kategorií infrastruktury podle tohoto nařízení. Aby se posílilo zaměření na přeshraniční projekty a zachovala se doplňkovost s vnější politikou Unie, měly by projekty, v případě projektů ve společném zájmu, přímo propojovat členský stát s prvním místem připojení k elektrické síti nebo prvním místem připojení k vodíkové síti nebo k síti oxidu uhličitého ve třetí zemi.
- (22) Pokud jde o projekty ve společném zájmu týkající se elektrických sítí, měly by být způsobilé pouze projekty propojení energetických systémů za předpokladu, že jejich přenosová kapacita může být plně využita pro tržní výměny. Příslušní provozovatelé přenosových soustav jsou povinni předem posoudit dopady všech projektů na bezpečnost a stabilitu sítě, aby se potvrdilo, že projekt může být plně integrován do elektrických sítí dotčených zemí.
- (23) Je nezbytné zajistit, aby projekty ve společném zájmu, kterým je přiznán prioritní status, skutečně podporovaly cíle Unie v oblasti vnitřního trhu, bezpečnost dodávek a klimatické neutrality. Projekty ve společném zájmu by proto měly být způsobilé k zařazení na seznam Unie pouze tehdy, pokud politický rámec zúčastněné třetí země

vykazuje vysokou úroveň sblížení a je podporován mechanismy prosazování a pokud tyto projekty prokazatelně přispívají k celkovým cílům politiky Unie a třetích zemí v oblasti energetiky a klimatu, pokud jde o bezpečnost dodávek a dekarbonizaci.

- (24) Vysoká míra sblížení rámce politiky by měla být předpokládána u smluvních stran z Evropského hospodářského prostoru (EHP) nebo Energetického společenství nebo ji lze v případě jiných třetích zemí prokázat prostřednictvím dvoustranných dohod, které obsahují příslušná ustanovení o cílech politiky v oblasti klimatu a energetiky týkajících se dekarbonizace, jež dále posoudí příslušná skupina za podpory Komise. Kromě toho by třetí země, s níž Unie spolupracuje na vývoji projektů ve společném zájmu, měla usnadnit podobný harmonogram pro zrychlené provádění a další opatření na podporu politiky, jak stanoví toto nařízení.
- (25) Zúčastněná třetí země by měla zajistit, aby část projektu ve společném zájmu, která se nachází ve třetí zemi, a veškeré další investice nezbytné k plnému využití přínosů projektu ve společném zájmu, jako je například posílení vnitřní elektrizační soustavy, byly rovněž považovány za prioritu a byly realizovány včas, aby bylo zajištěno plné využití projektu.
- (26) Aby se zajistilo, že projekty ukládání oxidu uhličitého, které zahrnují třetí země, přispívají k přeshraniční přepravě a ukládání oxidu uhličitého způsobem, který je v souladu s požadavky Unie v oblasti klimatu a životního prostředí, měly by být tyto projekty způsobilé pouze tehdy, pokud jsou nezbytné k fungování přeshraniční přepravy a ukládání oxidu uhličitého a pokud třetí země zachovává a účinně prosazuje odpovídající právní rámec. Tento právní rámec ve třetí zemi by měl zajistit uplatňování norem a záruk, které zabrání únikům oxidu uhličitého a zaručí bezpečnost a účinnost trvalého uložení oxidu uhličitého pro ochranu klimatu, lidského zdraví a ekosystémů. Tyto normy a záruky by měly poskytovat úroveň ochrany přinejmenším rovnocennou úrovni stanovené v právu Unie. Je třeba předpokládat, že smluvní strany z Evropského hospodářského prostoru nebo Energetického společenství tyto normy a záruky splňují.
- (27) Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu by měly být prováděny co nejrychleji a měly by být pečlivě sledovány vnitrostátními příslušnými orgány, agenturou nebo skupinou s náležitým ohledem na dodržování požadavků na zapojení zúčastněných stran a právních předpisů v oblasti životního prostředí a minimální administrativní zátěž pro předkladatele projektů. Zvláštní pozornost by měla být věnována posouzení rizik, pokud jde o přizpůsobení se změně klimatu a o fyzickou a kybernetickou bezpečnost, přičemž by se mělo v příslušných případech vycházet z požadavků směrnice (EU) 2022/2557, pokud jde o odolnost kritických subjektů, a z požadavků směrnice Evropského parlamentu a Rady 2022/2555²², pokud jde o opatření pro vysokou úroveň kybernetické bezpečnosti v celé Unii, a předkladatelé projektů by měli příslušným vnitrostátním orgánům podat zprávu o opatřeních přijatých na základě posouzených rizik. Předkladatelé projektů by měli během provádění projektů rovněž podávat zprávy o souladu s právními předpisy v oblasti životního prostředí a prokazovat, že projekty nepůsobí významné poškození životního prostředí ve smyslu článku 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU)

²² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2555 ze dne 14. prosince 2022 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii a o změně nařízení (EU) č. 910/2014 a směrnice (EU) 2018/1972 a o zrušení směrnice (EU) 2016/1148 (směrnice NIS 2) (Úř. věst. L 333, 27.12.2022, s. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

2020/852²³. U stávajících projektů společného zájmu, které dosáhly dostatečné vyspělosti, by tyto aspekty měly být zohledněny skupinami při výběru projektů pro následný seznam Unie.

- (28) Komise by měla mít možnost jmenovat evropské koordinátory pro projekty, které se potýkají se zvláštními obtížemi nebo zpožděním, aby usnadnila provádění projektů, které se potýkají s obtížemi.
- (29) Povolovací postup by neměl vést k administrativní zátěži neúměrné rozsahu nebo složitosti projektu ani by neměl vytvářet překážky rozvoje transevropských sítí a přístupu na trh.
- (30) Projektům společného zájmu a projektům ve společném zájmu by měl být na vnitrostátní úrovni přidělen „prioritní status“, aby se zajistilo jejich rychlé administrativní zpracování a aby byl zajištěn bezodkladný režim ve všech soudních řízeních a postupech řešení sporů, které se jich týkají.
- (31) Členské státy, které projektům energetické infrastruktury v současné době nepřikládají nejvyšší možný národní význam, pokud jde o povolovací postup, jsou vybízeny, aby zvážily zavedení takto vysokého národního významu, a to zejména tam, kde by to vedlo k urychlení povolovacího postupu.
- (32) Členské státy, které v současné době nemají zrychlená nebo bezodkladná soudní řízení vztahující se na projekty energetické infrastruktury, by měly být vybízeny, aby zavedení takových postupů zvážily, a to zejména na základě vyhodnocení toho, zda by to vedlo k rychlejšímu provádění těchto projektů.
- (33) Projekty týkající se zařízení pro vodík, zařízení využívajících elektrolyzéry a zařízení pro oxid uhličitý přispívají k cílům v oblasti energetiky a klimatu, a to i s ohledem na potřebu urychlit zavádění energie z obnovitelných zdrojů a její začlenění do skladby zdrojů energie. Proto by všechny projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu týkající se vodíku, zařízení využívajících elektrolyzéry a zařízení pro oxid uhličitý měly být považovány za projekty veřejného zájmu z hlediska energetické politiky a členské státy by měly mít možnost považovat je za projekty převažujícího veřejného zájmu, s výjimkou kulturního dědictví a případů, kdy existují jasné důkazy, že tyto projekty mají významné nepříznivé účinky na životní prostředí, které nelze zmírnit nebo kompenzovat.
- (34) Projekty v oblasti elektrické infrastruktury jsou vzhledem ke své úloze při integraci zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, řešení flexibility, skladování energie a elektrifikace obecně považovány za zásadní pro dosažení klimatické neutrality. Proto by se až do dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality mělo mít při posuzování střetu různých právních zájmů za to, že tyto projekty jsou v převažujícím veřejném zájmu a slouží k ochraně veřejného zdraví a bezpečnosti, s výjimkou kulturního dědictví a pokud existují jasné důkazy, že tyto projekty mají významné nepříznivé účinky na životní prostředí, které nelze zmírnit nebo

²³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelých investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

kompensovat, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944²⁴.

- (35) Vzhledem k jejich významu pro dosažení klimatické neutrality a jejich strategickému významu jako projektů na seznamu Unie by mělo být členským státům umožněno, aby projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu v oblasti elektřiny²⁵, které byly výslovně zahrnuty do vnitrostátního plánu rozvoje, jenž byl podroben strategickému posouzení vlivů na životní prostředí v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES²⁶ a v případě pravděpodobného významného vlivu na lokality sítě Natura 2000 rovněž podroben příslušnému posouzení podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43/EHS, mohly být vyňaty z posouzení vlivů na životní prostředí podle směrnice 2011/92/EU, z posouzení jejich důsledků pro ochranu druhů podle čl. 12 odst. 1 směrnice 92/43/EHS a článku 5 směrnice 2009/147/ES a z posouzení jejich důsledků pro lokality sítě Natura 2000. Tyto výjimky by měly být možné až do dosažení klimatické neutrality.
- (36) Za účelem zmírnění případných dopadů těchto výjimek by měly příslušné orgány členských států po provedení screeningu zajistit, aby byla uplatněna vhodná a přiměřená zmírňující opatření s ohledem na použití nejlepších dostupných technologií. Pokud není možné takováto zmírňující opatření uplatnit, příslušné orgány by měly zajistit, aby předkladatelé projektů přijali vhodná kompenzační opatření k řešení těchto vlivů, která – nejsou-li k dispozici jiná přiměřená kompenzační opatření – mohou zahrnovat peněžní náhrady určené na programy na ochranu druhů. Kromě toho, je-li pravděpodobné, že projekt bude mít významné negativní vlivy na životní prostředí jiného členského státu, měly by příslušné vnitrostátní orgány zajistit, aby dotčené členské státy spolupracovaly na určení opatření k zamezení významných vlivů, případně k jejich zmírnění nebo kompenzaci.
- (37) Aby se urychlilo zavádění transevropské energetické sítě, měly by být jasně stanoveny podmínky pro uplatňování zvláštních výjimek, jak jsou stanoveny v právních předpisech Unie v oblasti životního prostředí. Zejména při posuzování toho, zda existují uspokojivá alternativní řešení k energetickým projektům, by měl být rozsah takového posouzení omezen na alternativní řešení, která zajistí dosažení stejného cíle ve stejném nebo podobném časovém rámci a zároveň nepovedou k výrazně vyšším nákladům. Při porovnávání časového rámce a nákladů uspokojivých alternativních řešení by příslušné orgány měly mít možnost zohlednit potřebu urychlené a nákladově efektivní realizace projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu v souladu s prioritami stanovenými v jejich integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu a jejich aktualizacích předložených Komisi podle nařízení (EU) 2018/1999.
- (38) Podobně při uplatňování příslušné odchylky stanovené ve směrnici 92/43/EHS je vhodné, aby příslušné orgány mohly v odůvodněných případech, kdy lze rozumně

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

²⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 26, 28.1.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj> <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj>).

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (Úř. věst. L 197, 21.7.2001, s. 30, <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

prokázat, že plán nebo projekt před zavedením opatření nevratně neovlivní celkovou soudržnost sítě Natura 2000, bude zachována environmentální integrita lokality a zajištěna vysoká úroveň ochrany lokalit sítě Natura 2000, povolit, aby se kompenzační opatření prováděla souběžně s realizací plánu nebo projektu.

- (39) V zájmu snížení složitosti, zvýšení účinnosti a transparentnosti a posílení spolupráce mezi členskými státy by členské státy měly zajistit, aby existoval jediný příslušný orgán odpovědný za usnadnění a koordinaci všech povolovacích postupů směřujících k vydání komplexního rozhodnutí, za spolupráci s ostatními dotčenými orgány a příslušnými vnitrostátními orgány jiných členských států, za působení jako jediné kontaktní místo pro předkladatele projektů, které zprostředkovává jejich kontakt s ostatními orgány, a za sledování vývoje a zpoždění projektů na seznamu Unie.
- (40) V zájmu zvýšení účinnosti postupů by příslušné vnitrostátní orgány měly být rovněž odpovědné za zajištění toho, aby u hybridních projektů přenosu a výroby elektřiny byly časové lhůty pro vydání povolení přizpůsobeny všem aktivům projektu tak, aby se urychlil povolovací postup pro výrobní a přenosová zařízení.
- (41) V zájmu zjednodušení a urychlení povolovacího postupu pro projekty uvedené na seznamu Unie, které se nacházejí ve dvou nebo více členských státech, by dotčené členské státy měly společně určit jediné kontaktní místo mezi příslušnými vnitrostátními orgány. Existence jediného orgánu, který usnadňuje proces a vydává konečné komplexní rozhodnutí, by měla omezit administrativní zátěž pro předkladatele projektů a snížit složitost, zvýšit účinnost a urychlit povolovací postup, zejména pokud členské státy stanoví společné postupy se sladěnými lhůtami a posouzeními. V zájmu zajištění účinné přeshraniční spolupráce by se Komise měla zaměřit na určené prioritní projekty propojení a posílit koordinaci a monitorování jejich realizace a povolování. Za tímto účelem by Komise měla podporovat členské státy při určování společných postupů pro účinný a efektivní povolovací postup.
- (42) Je-li to vhodné, měly by mít členské státy možnost zahrnout do komplexních rozhodnutí rovněž rozhodnutí učiněná v rámci jednání s jednotlivými vlastníky pozemků zaměřená na udělení přístupu k pozemku, jeho vlastnictví nebo právo tento pozemek obsadit v kontextu územního plánování, které obecně vymezuje využívání půdy určité oblasti, včetně dalšího rozvoje, jako jsou např. dálnice, železnice, budovy a ochrana chráněných krajinných oblastí, a není prováděno konkrétně pro účely plánovaného projektu a udělování provozních povolení. V rámci povolovacího postupu by mělo být možné, aby projekt společného zájmu zahrnoval rovněž přidruženou infrastrukturu, a to do té míry, do níž je to základním předpokladem pro vybudování nebo fungování projektu.
- (43) Toto nařízení, zejména ustanovení o udělování povolení, účasti veřejnosti a provádění projektů společného zájmu, by mělo platit, aniž jsou dotčeny právo Unie a mezinárodní právo, včetně ustanovení o ochraně životního prostředí a lidského zdraví a ustanovení přijatých v rámci společné rybářské politiky a integrované námořní politiky, zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/89/EU²⁷.
- (44) Je nezbytné, aby byly informovány zúčastněné strany, včetně občanské společnosti, a aby s nimi byly vedeny konzultace s cílem zajistit úspěch projektů a omezit námítky

²⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/89/EU ze dne 23. července 2014, kterou se stanoví rámec pro územní plánování námořních prostor (Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 135, <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/89/oj>)

vůči nim. Navzdory existenci zavedených norem zajišťujících účast veřejnosti při rozhodovacích postupech týkajících se životního prostředí, které v plném rozsahu platí pro projekty společného zájmu, by měla být požadována další opatření, která zajistí co možná nejvyšší standardy transparentnosti a účasti veřejnosti ve všech relevantních otázkách povolovacího postupu pro projekty společného zájmu. Pokud se na ně již vztahují vnitrostátní předpisy na základě stejných nebo vyšších standardů, které stanoví toto nařízení, měla by předběžná konzultace před povolovacím řízením být nepovinná a mělo by se zabránit zdvojování právních požadavků.

- (45) Správné a koordinované provádění směrnic 2001/42/ES a 2011/92/EU a případně Úmluvy Evropské hospodářské komise OSN o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí²⁸ podepsané v Aarhusu dne 25. června 1998 (dále jen „Aarhuská úmluva“) a Úmluvy o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států²⁹ podepsané dne 25. února 1991 v Espoo (dále jen „úmluva z Espoo“) by mělo zajistit harmonizaci hlavních zásad posuzování vlivů na životní prostředí a klima, včetně přeshraničních souvislostí. Komise vydala pokyny podporující členské státy s cílem zjednodušit u energetické infrastruktury postupy posuzování vlivů na životní prostředí a zajistit soudržné uplatňování postupů posuzování vlivů na životní prostředí vyžadovaných pro projekty společného zájmu podle práva Unie.
- (46) Je důležité zefektivnit a zlepšit povolovací postup a současně v největší možné míře a při řádném zohlednění zásady subsidiarity respektovat pravomoci členských států a postupy uplatňované při budování nové energetické infrastruktury. Vzhledem k naléhavosti rozvoje energetických infrastruktur by mělo zjednodušení povolovacích postupů stanovit jasnou lhůtu pro vydání rozhodnutí příslušných orgánů o výstavbě projektu. Tato lhůta by měla vést k účinnému definování a řízení postupů. Toto nařízení by mělo stanovit maximální lhůty. Členské státy však mohou usilovat o zkrácení lhůt tam, kde je to proveditelné, zejména pak u projektů, jako jsou inteligentní elektrizační soustavy, které nemusí vyžadovat tak složité povolovací postupy jako projekty přenosové infrastruktury.
- (47) Nedostatek zdrojů orgánů vydávajících povolení a nedostatečná digitalizace povolovacích postupů a dostupnost údajů jsou překážkami, které povolovací postupy zpomalují. Očekává se, že digitalizace a vhodné využití prvků umělé inteligence urychlí postupy a zvýší účinnost procesů tím, že umožní rychlejší vyřizování žádostí a zvýší transparentnost díky lepšímu přístupu k informacím o procedurálních krocích a požadavcích. Digitalizace povolovacích postupů však zaostává a údaje jsou často rozptýleny mezi různými příslušnými orgány bez jednotných digitálních procesů nebo platform a bez zajištění interoperability. To vede k nejasnostem ohledně statusu žádostí a brání identifikaci úzkých míst. Členské státy by proto měly na vnitrostátní úrovni zřídit digitální platformu pro všechny kroky v rámci povolovacích postupů pro projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, skladování a elektrizačních soustav, aby digitalizace postupů byla jednotná, interoperabilní a transparentní a maximalizovala své přínosy z hlediska urychlení povolovacího postupu. Tyto platformy by měly předkladatelům projektů umožnit podávat žádosti, kontrolovat jejich status a přiřazovat je příslušným orgánům a orgánům pak umožnit jejich zpracování, neboť budou mít přístup ke všem relevantním údajům a informacím, aniž by bylo nutné provádět mezistupně v papírové podobě. Kromě toho by tato platforma

²⁸ Úř. věst. L 124, 17.5.2005, s. 4.

²⁹ Úř. věst. C 104, 24.4.1992, s. 7.

měla umožňovat získávání statistických údajů o celkovém průběhu povolovacích postupů v členských státech. Tyto digitální platformy by měly využívat bezpečné a interoperabilní prostředky poskytované evropskými peněženkami digitální identity v souladu s požadavky nařízení (EU) č. 910/2014 pro fyzické osoby a v budoucnu evropskými podnikatelskými peněženkami v souladu s [nařízením (EU) č. XXX/20YY] pro právnické osoby, které umožní elektronickou identifikaci a autentizaci, podepisování dokumentů a opatřování dokumentů pečeti, předkládání dokumentů a zaslání nebo přijímání oznámení mezi příslušnými orgány a hospodářskými subjekty.

- (48) Příslušné orgány by měly být povinny zajistit dodržování lhůt stanovených v tomto nařízení. Dále by členské státy měly v souladu s naléhavostí zavádění energetických infrastruktur a strategickým významem projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu pro dosažení cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu a v rozsahu, v jakém existuje ve vnitrostátním právu pojem tichého schválení, zajistit, aby pokud se příslušné vnitrostátní orgány nevyjádří ve lhůtě stanovené v tomto nařízení nebo pokud se dotčený orgán nevyjádří ve lhůtě stanovené příslušným vnitrostátním orgánem, obdržely konkrétní stanovisko, oprávnění nebo povolení tichý souhlas nebo kladnou odpověď, s výjimkou rozhodnutí v oblasti životního prostředí, a aby tento závěr byl zveřejněn.
- (49) Povolovací postup by měl zahrnovat dva postupy, a to nepovinný postup před podáním žádosti, v jehož rámci je připravena a příslušným vnitrostátním úřadem schválena úplná dokumentace žádosti, a povinný zákonný povolovací postup mezi schválením dokumentace a okamžikem, kdy orgány vydají komplexní rozhodnutí. Ve fázi před podáním žádosti by měly příslušné vnitrostátní orgány provést řadu úkolů. Měly by prověřit projekt a informovat předkladatele projektu o tom, jaká oprávnění, studie, povolení a posouzení jsou nutná k dokončení povolovacího postupu, včetně posouzení vlivů na životní prostředí a zmírňujících nebo kompenzačních opatření, která by měla být použita. Měly by vymezit rozsah a úroveň podrobnosti dokumentace uvedené v závěrech screeningu a zajistit, aby od předkladatele projektu nebyla vyžadována žádná následná dokumentace s výjimkou případů, kdy došlo k podstatné změně projektu nebo jeho okolního prostředí, která způsobila, že podmínky a předpoklady použité pro stanovení rozsahu nejsou použitelné. Měly by vypracovat podrobný harmonogram povolovacího postupu. Po obdržení návrhu dokumentace žádosti, včetně všech přípravných dokumentů, by měly rozhodnout, zda se dokumentace považuje za úplnou, nebo zda je třeba doplnit chybějící informace v souladu s tím, co bylo zjištěno během postupu před podáním žádosti.
- (50) Je-li to považováno za účelné, mohou příslušné vnitrostátní orgány navrhnout požadavky na povolovací postup a veřejné konzultace u určitého projektu tak, aby probíhaly ve fázích, pokud se tím povolovací postup zjednoduší a urychlí.
- (51) Toto nařízení by se mělo vztahovat pouze na povolování projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu, účast veřejnosti v těchto projektech a na regulaci těchto projektů. Členské státy by nicméně měly mít možnost přijmout vnitrostátní ustanovení, jejichž prostřednictvím budou uplatňovat stejná nebo podobná pravidla na jiné projekty, které nemají status projektů společného zájmu nebo projektů ve společném zájmu ve smyslu tohoto nařízení.
- (52) Proces desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii poskytuje pevný základ pro identifikaci projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu. Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (síť ENTSO pro elektřinu),

Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav (síť ENTSO pro plyn), Evropská síť provozovatelů vodíkových sítí (síť ENNOH) a provozovatelé přenosových soustav sice nadále hrají v tomto procesu důležitou úlohu, je však zapotřebí většího zefektivnění a řízení, zejména pokud jde o definování scénářů pro budoucnost, určení dlouhodobých nedostatků v infrastruktuře a úzkých míst energetické infrastruktury a řešení těchto nedostatků pomocí nejvhodnějších řešení, aby se zvýšila politická váha, relevantnost a robustnost tohoto procesu. Agentura a Komise by proto měly mít větší úlohu v procesu vypracovávání desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii podle nařízení (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789.

- (53) Vzhledem k tomu, že zvolený scénář a jeho základní předpoklady hrají významnou úlohu v procesu plánování rozvoje sítě pro celou Unii, měla by Komise hrát ústřední úlohu při jeho definování. To by mělo pomoci zefektivnit vstupy a zajistit lepší soulad s politickými cíli Unie. Je rovněž vhodné, aby desetileté plány rozvoje sítě pro celou Unii vycházely z jednoho ústředního scénáře s případnými analýzami citlivosti u scénáře v případě změny vnějších podmínek, protože hlavním účelem scénáře je poskytnout společný základ pro posouzení nedostatků v infrastruktuře a přínosů kandidátských projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu. Zvýšený význam ústředního scénáře vyžaduje úzké zapojení sítě ENTSO pro elektřinu, sítě ENNOH a sítě ENTSO pro plyn, členských států a agentury, aby bylo zajištěno poskytnutí příslušných údajů a informací a aby byl scénář sladěn s vnitrostátním vývojem. Referenční skupina zúčastněných stran by měla i nadále poskytovat koordinovaný přínos a poradenství zainteresovaných stran při tvorbě scénářů.
- (54) Proces zjišťování potřeb infrastruktury by měl hrát významnější úlohu při řízení plánovaných investic do infrastruktury. Oproti současné praxi by měl být tento proces širší a měl by důkladněji zohledňovat meziodvětvové vazby a bezdrátová řešení, aby bylo možné jasně určit, jaká řešení nejlépe poslouží energetickému systému při dosahování cílů v oblasti energetiky a klimatu. Agentura by se měla více zapojit do stanovení rámce procesu a jeho ověřování, aby se zvýšila míra přijetí následných řešení nezbytných k odstranění nedostatků. Agentura by měla vypracovat metodiky pro proces určování potřeb infrastruktury, který má provádět síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH, aby zajistila, že výsledky budou dostatečně spolehlivé a v souladu se zásadami stanovenými v tomto nařízení. Konečné schválení zprávy o zjišťování potřeb rozhodovacím orgánem skupiny TEN-E by mělo být silným signálem pro předkladatele projektů, kde jsou případné projekty potřebné.
- (55) Komplexnější a podrobnější proces zjišťování potřeb infrastruktury by měl umožnit lepší sladění plánovaných projektů s potřebami rozšíření přenosové kapacity. Měl by také umožnit následný proces vedoucí k určení nových řešení, která by mohla řešit nesladěné potřeby. Provozovatelé přenosových soustav by měli být primárním subjektem, který navrhne možné projekty k odstranění nedostatků, ale měla by být zvážena i alternativní řešení pocházející od jiných zúčastněných stran. Proto by měl být postup sladění potřeb výsledkem regionální spolupráce a do diskusí by měly být zapojeny příslušné zúčastněné strany. Ústřední úloha Komise v tomto procesu by měla posílit regionální spolupráci a zapojení členských států, vnitrostátních regulačních orgánů, předkladatelů projektů a dalších příslušných zúčastněných stran do úsilí o vypracování nejvhodnějších projektů, ať už se jedná o bezdrátová nebo infrastrukturní řešení, která by odpovídala případným neřešeným potřebám. V krajním případě by Komise měla mít právo vyhlásit výzvu k předkládání návrhů s cílem překonat nedostatečný pokrok při řešení přetrvávajících nedostatků. Mělo by být zajištěno, aby

byly způsobilé projekty co nejdříve zahrnuty do následných vnitrostátních plánů rozvoje, desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii a seznamu Unie.

- (56) Analýza nákladů a přínosů celého energetického systému je nezbytná k zajištění toho, aby plánování infrastruktury odrazilo vyvíjející se potřeby integrovaného a dekarbonizovaného systému, a to důsledným posouzením všech příslušných nákladů a přínosů s cílem určit nejúčinnější řešení pro dosažení cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu. Při řešení potřeb sítě z hlediska provozu i rozšíření by měla hrát větší úlohu bezdrátová řešení, jako jsou dynamické tepelné hodnocení vedení a transformátorů, pokročilé systémy řízení toku výkonu nebo platformy digitálních dvojčat, a proto by měla být rovněž zahrnuta do analýzy nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři.
- (57) Desetiletý plán rozvoje sítě pro celou Unii by měl poskytnout ucelený přehled plánovaných infrastrukturních projektů s přeshraničním dopadem v Unii. Nedílnou součástí plánu by měla být bezdrátová řešení a řešení flexibility, aby plán poskytoval úplný obraz o budoucích investicích nezbytných pro optimální provoz elektrických a vodíkových sítí. Zvláštní pozornost by měla být věnována také projektům zvyšujícím bezpečnost a odolnost sítě.
- (58) Při plnění svých úkolů před přijetím desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii by síť ENTSO pro elektřinu, síť ENNOH, agentura a Komise měly vést rozsáhlé konzultace se všemi příslušnými zúčastněnými stranami. Mezi tyto zúčastněné strany by měl patřit evropský subjekt pro spolupráci mezi provozovateli soustav pro distribuci elektřiny v Evropské unii, sdružení zapojená do trhů s elektřinou, plynem a vodíkem, zúčastněné strany v oblasti vytápění a chlazení, zachycování a ukládání uhlíku a zachycování a využívání uhlíku, nezávislí agregátoři, subjekty odezvy na poptávku, organizace zapojené do řešení v oblasti energetické účinnosti, průmyslová odvětví včetně dopravy, digitalizace a údajů, jakož i sdružení spotřebitelů energie, Evropský vědecký poradní výbor pro změnu klimatu a případně zástupci občanské společnosti. Referenční skupina zúčastněných stran se osvědčila jako účinné fórum pro spolupráci zúčastněných stran a její další příspěvek k desetiletému plánu rozvoje sítě pro celou Unii by měl být podporován. Konzultace by měly být otevřené a transparentní a měly by být uskutečněny včas, aby umožnily získání zpětné vazby od zúčastněných stran při přípravě klíčových fází desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii, jako je zjišťování nedostatků v infrastruktuře a metodika analýzy nákladů a přínosů pro posuzování projektů. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH by měly náležitě zohlednit podněty získané od zúčastněných stran během konzultací a měly by vysvětlit, jak tyto podněty zohlednily při předložení svých konečných návrhů.
- (59) Plánování energetické infrastruktury by mělo náležitě zohledňovat propojení jednotlivých odvětví a vzájemné vazby mezi nosiči energie. Vypracování scénářů, proces zjišťování potřeb infrastruktury a metodiky pro analýzu nákladů a přínosů by měly být založeny na integrovaném, dlouhodobém a optimalizovaném přístupu a modelování „jednoho energetického systému“, který využívá společné předpoklady a konzistentní metodiky. Větší koordinace plánování infrastruktury napříč odvětvími by měla pomoci stanovit priority a optimálněji zavádět nová infrastrukturní řešení.
- (60) Důležitost zajištění toho, aby status projektu společného zájmu nebo projektu ve společném zájmu mohly získat pouze infrastrukturní projekty, pro které neexistují žádná rozumná alternativní řešení, rovněž znamená, že při plánování energetické infrastruktury a při práci regionálních skupin na sestavování regionálních seznamů navrhovaných projektů by měla být zohledněna zásada „energetická účinnost v první

řadě“. V souladu se zásadou „energetická účinnost v první řadě“ by měly být pro zajištění budoucích potřeb v oblasti infrastruktury zváženy všechny relevantní alternativy k nové infrastruktuře. Zvláštní pozornost by měla být věnována bezdrátovým nebo digitálním řešením, využití odezvy na straně poptávky nebo nefosilní flexibilitě, které by mohly zlepšit celkovou účinnost sítí. Za tímto účelem by provozovatelé soustav měli tato řešení při posuzování projektů na rozšíření soustavy zvažovat přednostně. Mělo by se také motivovat k nákladově efektivnímu využívání sítí, zejména prostřednictvím používání místně vztažených a cenových signálů souvisejících se spotřebou v daném čase v síťových poplatcích a režimech podpory.

- (61) K dosažení svého cíle v oblasti klimatické neutrality do roku 2050 musí Unie výrazně zvýšit výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů. Investice do energie z obnovitelných zdrojů na moři by se měly zvýšit s cílem dosáhnout alespoň 350 GW instalované výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři v souladu s kumulativními nezávaznými regionálními cíli členských států v oblasti obnovitelných zdrojů na moři aktualizovanými v prosinci 2024 a podpořenými ve sdělení Komise ze dne 24. října 2023 nazvaném „Plnění cílů EU v oblasti obnovitelné energie na moři“³⁰. První plány rozvoje sítě na moři, které síť ENTSO pro elektřinu zveřejnila v lednu 2024, znamenaly důležitý krok vpřed tím, že zakotvily regionální ambice členských států v oblasti plánování sítí na moři. To by mělo podpořit identifikaci přeshraničních projektů v oblasti obnovitelné energie na moři, včetně hybridů a přeshraničních radiál, aby se zajistil optimalizovaný a nákladově efektivní rozvoj sítí na moři na úrovni přímořských oblastí. Strategická dlouhodobá logika obsažená v plánech rozvoje sítě na moři by měla být rozšířena na elektrizační soustavy na pevnině, jakož i na vodíkové sítě.
- (62) Posouzení přínosů a nákladů prioritních koridorů elektrizačních soustav na moři pro energii z obnovitelných zdrojů by mělo členským státům pomoci provést předběžnou analýzu sdílení nákladů na úrovni prioritních koridorů elektrizačních soustav na moři, a tím vytvořit podklad pro následné společné politické závazky týkající se projektů přeshraničních elektrizačních soustav na moři. Pokyny Komise k rámcům pro kooperativní investice u projektů v oblasti energie na moři ze dne 27. června 2024 by měly sloužit jako podklad pro posouzení přínosů a nákladů prioritních koridorů elektrizačních soustav na moři pro energii z obnovitelných zdrojů a Komise je může aktualizovat za účasti členských států, příslušných provozovatelů přenosových soustav, agentury a vnitrostátních regulačních orgánů, pokud to bude považovat za relevantní.
- (63) Náklady na rozvoj, výstavbu, provoz a údržbu projektů společného zájmu by měli obvykle nést uživatelé dané infrastruktury. Při rozdělování nákladů by mělo být zajištěno, aby koncoví uživatelé nebyli nepřiměřeně zatěžováni, zejména pokud by to mělo vést k energetické chudobě. Pokud z vyhodnocení tržní poptávky nebo očekávaných dopadů na příslušné tarify vyplývá, že nelze očekávat, že budou náklady pokryty tarify placenými uživateli infrastruktury, měly by být projekty obecného zájmu způsobilé pro přeshraniční přidělení nákladů.
- (64) Na stále více propojeném vnitřním trhu s energií jsou zapotřebí jasná a transparentní pravidla přeshraničního přidělování nákladů s cílem urychlit investice do přeshraniční

³⁰ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 24. října 2023 „Plnění cílů EU v oblasti obnovitelné energie na moři“, COM(2023) 668 final.

infrastruktury a projektů s přeshraničním dopadem. S rostoucí integrací přeshraniční energetické infrastruktury přináší stále více projektů výhody i mimo území, kde jsou budovány. Proto je zásadní spravedlivé a transparentní sdílení nákladů, aby se zabránilo nepřiměřenému zatížení místních spotřebitelů. Východiskem k diskusi o vhodném přidělení nákladů by měla být analýza nákladů a přínosů projektu infrastruktury provedená na základě harmonizované metodiky pro analýzu energetického systému v celé šíři za pomoci ústředního scénáře a analýzy citlivosti vypracovaných za účelem desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii připravených podle nařízení (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789, což umožní důkladnou analýzu přínosu projektu společného zájmu nebo projektu ve společném zájmu k energetickým politikám Unie v oblasti dekarbonizace, integrace trhu, hospodářské soutěže, udržitelnosti a bezpečnosti dodávek. Členské státy a vnitrostátní regulační orgány, v nichž se nachází alespoň 10 % přínosů projektu, by se měly účastnit diskusí o přidělení nákladů, aby se zajistilo, že projekt bude možné realizovat a dosáhne se jeho přínosů. Kromě toho by dohody o přeshraničním přidělení nákladů měly zvážit následná ujednání k zajištění spravedlivé a přiměřené účasti jiných než hostitelských zemí za předpokladu, že tato přizpůsobení jsou jasně definována a strukturována způsobem, který zaručuje jistotu investic.

- (65) Je nezbytné zajistit stabilní rámec financování pro rozvoj projektů společného zájmu a zároveň minimalizovat potřebu finanční podpory a povzbudit potenciální investory pomocí vhodných pobídek a finančních mechanismů. Při rozhodování o přeshraničním přidělení nákladů by měly vnitrostátní regulační orgány přidělit efektivně vynaložené investiční náklady přes hranice v jejich plné výši a zahrnout je do vnitrostátních sazeb, pokud je to relevantní s ohledem na jejich vnitrostátní přístupy a metodiky pro podobnou infrastrukturu. Poté by měly vnitrostátní regulační orgány případně určit, zda by jejich dopad na vnitrostátní sazby mohl představovat nepřiměřenou zátěž pro spotřebitele v jejich příslušných členských státech. Vnitrostátní regulační orgány by měly zabránit vzniku rizika, že dojde ke zdvojenému poskytnutí podpory projektů, a to zohledněním skutečných či odhadovaných nákladů a výnosů. Tyto náklady a výnosy by měly být zohledněny pouze v tom rozsahu, v němž se vztahují k projektům a jsou určeny ke krytí příslušných nákladů.
- (66) Pro usnadnění diskusí o sdílení nákladů mezi příslušnými členskými státy a třetími zeměmi by měla být poskytnuta možnost sdružovat projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu. Tím, že skupiny členských států mohou považovat soubor projektů za oboustranně výhodný, lze podpořit řešení výhodná pro obě strany, snížit rizika a transakční náklady při jednáních a zvýšit pravděpodobnost realizace. Další podpora na úrovni Unie, například prostřednictvím Nástroje pro propojení Evropy, nebo na regionální úrovni s využitím příjmů z přetížení by mohla tyto dohody dále usnadnit a podpořit včasné vybudování prioritní infrastruktury.
- (67) Nařízení (EU) 2019/943 stanoví v čl. 19 odst. 2 tři prioritní cíle pro využití příjmů plynoucích z přidělování přeshraniční kapacity, a to: a) zaručení skutečné dostupnosti přidělené kapacity, včetně náhrady za závaznost této kapacity; b) udržování nebo zvyšování kapacity mezi zónami prostřednictvím optimalizace stávajících propojovacích vedení nebo pokrytí nákladů vzniklých v souvislosti s investicemi do sítě, které mají význam pro snížení přetížení propojovacího vedení, a c) kompenzování provozovatelů zařízení pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů na moři za okolností uvedených v nařízení. Provozovatelé přenosových soustav by měli zajistit, aby byly splněny všechny tři prioritní cíle, včetně cíle uvedeného v písmenu b). Aby se usnadnilo financování projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu,

kteří snižují přetížení propojovacích vedení, a aby se do diskusí o rozhodnutích o přeshraničním přidělení nákladů podle článku 16 tohoto nařízení vnesla předvídatelnost a transparentnost, je vhodné požadovat, aby provozovatelé přenosových soustav na takové investice vyčlenili omezený podíl příjmů z přetížení. Tímto požadavkem není dotčena odpovědnost provozovatelů přenosových soustav rozhodovat o prioritách financování pod dohledem regulačních orgánů a v souladu s metodikou schválenou podle čl. 19 odst. 4 nařízení (EU) 2019/943. Tento požadavek by se neměl uplatnit, pokud lze prokázat, že na hranicích dotčeného členského státu není třeba budovat další přeshraniční kapacitu.

- (68) Pokud v členském státě není žádný provozovatel přenosové či přepravní soustavy, vztahují se odkazy na provozovatele přenosových či přepravních soustav v celém znění tohoto nařízení obdobně na provozovatele distribučních soustav.
- (69) Právní předpisy pro vnitřní trh s energií vyžadují, aby tarify za přístup k sítím poskytovaly vhodné investiční pobídky. Několik typů projektů společného zájmu však pravděpodobně přinese externality, které nemusí být plně zachyceny a získány zpět prostřednictvím systému řádných tarifů. Při uplatňování právních předpisů pro vnitřní trh s energií by vnitrostátní regulační orgány měly zajistit stabilní a předvídatelný regulační a finanční rámec, jehož součástí budou pobídky pro projekty společného zájmu, včetně dlouhodobých pobídek, které budou přiměřené úrovni zvláštních rizik daného projektu. Tento rámec by se měl vztahovat zejména na přeshraniční projekty, inovativní technologie přenosu elektřiny, které umožňují rozsáhlou integraci energie z obnovitelných zdrojů, distribuovaných zdrojů energie nebo odezvu strany poptávky v propojených sítích, a na projekty v oblasti energetických technologií a digitalizace, které pravděpodobně budou buď vystaveny vyšším rizikům než podobné projekty prováděné v jednom členském státě, nebo slibují vyšší přínosy pro Unii. Kromě toho by projekty s vysokými provozními výdaji měly mít rovněž přístup k vhodným investičním pobídkám. Především elektrizační soustavy na moři pro energii z obnovitelných zdrojů, které mají dvojí funkci jako propojovací vedení elektřiny a propojení projektů výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři, budou pravděpodobně vystaveny vyšším rizikům než srovnatelné projekty infrastruktury na pevnině, a to vzhledem ke své vnitřní vazbě na výrobní zařízení, jež s sebou nese rizika v oblasti regulace, rizika v oblasti financování, např. potřebu předběžných investic, tržní rizika a rizika spojená s využíváním nových inovativních technologií.
- (70) Nařízení (EU) 2022/869 prokázalo přidanou hodnotu posílení pákového efektu soukromého financování prostřednictvím rozsáhlé finanční podpory EU při provádění projektů s významem pro Unii. S ohledem na hospodářskou a finanční krizi a rozpočtová omezení by v příštím víceletém finančním rámci měla pokračovat cílená podpora, a to rovněž za účelem snížení rizik projektů a získání soukromého kapitálu, s cílem maximalizovat dopad veřejného financování a jeho přínosy pro občany Unie a přilákat nové investory do prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury vymezených v příloze I tohoto nařízení s minimálním příspěvkem z rozpočtu Unie.
- (71) Projekty společného zájmu by měly být způsobilé pro přidělení finanční pomoci Unie v případě studií a za určitých podmínek i v případě prací podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1153³¹, a to ve formě grantů nebo inovativních

³¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1153 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro propojení Evropy a zrušují nařízení (EU) č. 1316/2013 a (EU) č. 283/2014 (Úř. věst. L 249, 14.7.2021, s. 38, <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>).

finančních nástrojů, aby bylo zajištěno, že projektům společného zájmu, které nejsou životaschopné podle stávajícího regulačního rámce a tržních podmínek, bude možné poskytnout cílenou přizpůsobenou podporu. Je důležité předejít tomu, aby zejména mezi projekty, které přispívají k realizaci téhož prioritního koridoru Unie, docházelo k narušování podmínek hospodářské soutěže. Tato finanční pomoc by měla zajistit nezbytné synergie s jinými fondy Unie dostupnými pro financování inteligentních energetických rozvodných sítí a s mechanismem Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů stanoveným prováděcím nařízením Komise (EU) 2020/1294³².

- (72) Na investice do projektů společného zájmu by se měla uplatňovat logická rovnice o třech stupních. Za prvé, trh by měl mít při investování přednost. Za druhé, pokud příslušné investice nevyvolá trh, je třeba přezkoumat regulační řešení, a pokud je to nezbytné, příslušný regulační rámec by měl být přizpůsoben a mělo by být zajištěno řádné uplatňování příslušného regulačního rámce. Za třetí, nejsou-li první dva kroky dostatečné pro zajištění nezbytných investic do projektů společného zájmu, mělo by být možné poskytnout finanční podporu Unie, pokud daný projekt společného zájmu splňuje platná kritéria způsobilosti.
- (73) Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu by neměly být způsobilé získat finanční pomoc Unie, pokud se předkladatelé projektů, provozovatelé nebo investoři nacházejí v některé ze situací zakládajících vyloučení uvedených v článku 138 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509³³, například v případech odsouzení za podvod, korupci nebo jednání související se zločinným spolením. Projekt společného zájmu by mělo být možné odstranit ze seznamu Unie, pokud bylo jeho zařazení na tento seznam založeno na nesprávných informacích, které byly rozhodujícím faktorem pro toto zařazení, nebo pokud nedodržuje platné právo Unie. V případě projektu společného zájmu nacházejícího se v členských státech, na které se vztahuje výjimka podle tohoto nařízení, by tyto členské státy měly při podpoře žádostí o financování těchto projektů podle nařízení (EU) 2022/869 zajistit, aby z projektů neměly přímý ani nepřímý prospěch osoby nebo subjekty, které se nacházejí v některé ze situací zakládajících vyloučení podle článku 138 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.
- (74) Granty na práce související s projekty ve společném zájmu by měly být k dispozici za stejných podmínek jako u projektů společného zájmu, pokud přispívají k celkovému cíli Unie v oblasti energetiky a klimatu a pokud jsou cíle dané třetí země v oblasti dekarbonizace v souladu s Pařížskou dohodou.
- (75) Unie by měla usnadnit projekty v oblasti energetiky ve znevýhodněných, méně propojených, okrajových, nejvzdálenějších nebo izolovaných regionech s cílem umožnit přístup k transevropským energetickým sítím s cílem urychlit proces dekarbonizace a snížit závislost na fosilních palivech.
- (76) V souladu se závěry Evropské rady ze dne 4. února 2011, že po roce 2015 by žádný členský stát neměl zůstat izolován od evropských plynárenských a elektroenergetických sítí ani by jeho energetická bezpečnost neměla být ohrožena

³² Prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/1294 ze dne 15. září 2020 o mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 303, 17.9.2020, s. 1, http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1294/oj).

³³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

nedostatkem vhodných propojení, je cílem tohoto nařízení zajistit přístup k transevropským energetickým sítím ukončením energetické izolace Kypru a Malty, které dosud nejsou s transevropskou plynárenskou sítí spojeny. Tohoto cíle by mělo být dosaženo umožněním toho, aby si připravované nebo plánované projekty, kterým byl udělen status projektu společného zájmu podle nařízení (EU) 2022/869, dokud nebudou Kypr a Malta propojeny s transevropskou plynárenskou sítí, nebo do 31. prosince 2029, podle toho, co nastane dříve, zachovaly svůj status. Kromě toho, že by tyto projekty přispěly k rozvoji trhu s energií z obnovitelných zdrojů, flexibilitě a odolnosti energetického systému a bezpečnosti dodávek, zajistily by rovněž přístup na budoucí trhy s energií, včetně vodíku, a přispěly k dosažení celkových cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu.

- (77) Pro zajištění souladu navrhovaných změn podle tohoto nařízení s rámcem Unie pro trhy s elektřinou, plyny a vodíkem se navrhuje odpovídající změny článků 3 a 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/942³⁴, článku 48 nařízení (EU) 2019/943 a článků 60 a 61 nařízení (EU) 2024/1789. Tyto změny se týkají použití ústředního scénáře v desetiletém plánu rozvoje sítě pro celou Unii, zvážení bezdrátových řešení a dalších alternativ k rozšíření systému a vyjasnění časového rozsahu plánů. Uvedená nařízení by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.
- (78) S cílem zajistit včasný rozvoj projektů základní energetické infrastruktury pro Unii by měl třetí unijní seznam projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu zůstat v platnosti, dokud nevstoupí v platnost první unijní seznam projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu vytvořený podle tohoto nařízení. Kromě toho, s cílem umožnit realizaci, monitorování a financování projektů společného zájmu na třetím seznamu Unie podle nařízení (EU) 2022/869, by měla zůstat v platnosti a účinnosti až do vstupu v platnost prvního unijního seznamu projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu vytvořeného podle tohoto nařízení některá ustanovení nařízení (EU) 2022/869.
- (79) K zajištění toho, aby byl seznam Unie omezen na projekty, které nejvíce přispívají k provádění strategických prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury vymezených v příloze I tohoto nařízení, by měla být Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy, které pozmění přílohu tohoto nařízení za účelem sestavení a přezkumu seznamu Unie při respektování práva členských států schvalovat projekty uvedené na seznamu Unie týkající se jejich území.
- (80) Na Komisi by měla být přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy za účelem vypracování ústředního scénáře, který je základem pro plánování sítě na úrovni Unie.
- (81) Na Komisi by měla být přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy, aby stanovila podmínky, za nichž mohou provozovatelé přenosových soustav využívat příjmy z přetížení, a podmínky, za nichž se cíl čl. 19 odst. 2 písm. b) nařízení (EU) 2019/943 považuje za dostatečně splněný.
- (82) Je obzvláště důležité, aby Komise vedla v rámci přípravné činnosti odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016

³⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/942 ze dne 5. června 2019, kterým se zřizuje Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/942/oj>).

o zdokonalení tvorby právních předpisů³⁵. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na setkání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

- (83) Diskuse ve skupinách mají pro Komisi zásadní význam při přijímání aktů v přenesené pravomoci, kterými se stanoví seznam Unie. Je proto vhodné, aby v mezích možností byly Evropský parlament a Rada informovány o výsledcích a mohly na zasedání skupin v souladu s interinstitucionální dohodou o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016 vyslat odborníky. Vzhledem k potřebě zajistit dosažení cílů tohoto nařízení a vzhledem k počtu projektů dosud zařazených na seznamy Unie by celkový počet projektů uvedených na seznamu Unie měl zůstat zvládnutelný, a proto by neměl výrazně překročit 220.
- (84) Nařízení (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789 by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna a nařízení (EU) 2022/869 by mělo být zrušeno.
- (85) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž rozvoje a interoperability transevropských energetických sítí a napojení na tyto sítě, které přispívají k zajištění zmírňování změny klimatu, zejména dosažení cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu a jejího cíle klimatické neutrality nejpozději do roku 2050, jakož i k zajištění propojení, energetické bezpečnosti, integrace trhu a systému, hospodářské soutěže ve prospěch všech členských států a dostupných cen energie, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinků navrhované činnosti, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Toto nařízení stanoví hlavní směry pro včasný rozvoj a interoperabilitu prioritních koridorů a oblastí transevropské energetické infrastruktury stanovených v příloze I (dále jen „prioritní koridory a oblasti energetické infrastruktury“), které přispívají k zajištění zmírňování změny klimatu, totiž k dosažení cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu a jejího cíle dosažení klimatické neutrality nejpozději do roku 2050, a k zajištění propojení, energetické bezpečnosti, integrace trhu a systému,

³⁵ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů (Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).

hospodářské soutěže ve prospěch všech členských států, jakož i dostupných cen energie.

2. Toto nařízení zejména:

- a) určuje projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu na seznamu Unie;
- b) usnadňuje včasné provádění projektů uvedených na seznamu Unie racionalizací, užší koordinací a urychlením povolovacího postupu a zvyšováním transparentnosti a účasti veřejnosti;
- c) stanoví pravidla přeshraničního přidělování nákladů a pobídek spojených s riziky u projektů uvedených na seznamu Unie;
- d) určuje podmínky pro způsobilost projektů uvedených na seznamu Unie z hlediska finanční pomoci Unie.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se kromě definic v nařízeních (EU) 2018/1999, (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789 a ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001³⁶ a ve směrnicích (EU) 2019/944 a (EU) 2024/1788 rozumí:

- 1) „energetickou infrastrukturou“ jakékoli fyzické zařízení nebo nástroj spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovené v příloze II a nacházející se v Unii nebo propojující Unii a třetí země;
- 2) „úzkým místem energetické infrastruktury“ omezení fyzických toků v určitém energetickém systému, které je způsobeno nedostatečnou přenosovou kapacitou, což zahrnuje mj. absenci infrastruktury;
- 3) „komplexním rozhodnutím“ závazný dokument dostupný předkladatelům projektů v písemné nebo elektronické podobě obsahující rozhodnutí nebo soubor rozhodnutí orgánu či orgánů členského státu jiných než soudů či jiných soudních orgánů, které určují, zda má předkladatel projektu povolení pro výstavbu energetické infrastruktury k realizaci projektu společného zájmu nebo projektu ve společném zájmu, či nikoli, neboť má možnost zahájit nebo zadat a zahájit nezbytné stavební práce (dále jen „fáze připravenosti k výstavbě“), aniž by byla dotčena jakákoli rozhodnutí přijatá v souvislosti se správním odvolacím řízením;
- 4) „projektem“ jedno nebo více vedení, potrubí, zařízení, vybavení nebo instalací spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v příloze II;
- 5) „projektem společného zájmu“ projekt, který je nezbytný pro realizaci prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury stanovených v příloze I a který je uveden na seznamu Unie;

³⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

- 6) „projektem ve společném zájmu“ projekt podporovaný Unií ve spolupráci se třetí zemí, který je podporován vládami přímo dotčených zemí, přispívá k dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality do roku 2050, je uveden na seznamu Unie a spadá do jedné z kategorií infrastruktury pro elektřinu uvedených v bodě 1 písm. a), d) nebo h) přílohy II a propojuje elektrizační soustavu Unie s elektrizační soustavou třetí země, nebo spadá do jedné z kategorií infrastruktury pro vodík uvedených v bodě 2 přílohy II, nebo spadá do jedné z kategorií infrastruktury pro CO₂ uvedených v bodě 4 písm. a) nebo c) uvedené přílohy;
- 7) „konkurenčními projekty“ projekty, které se zcela nebo zčásti zabývají stejnou zjištěnou potřebou v oblasti infrastruktury;
- 8) „předkladatelem projektu“:
 - a) provozovatel přenosové či přepravní soustavy, provozovatel distribuční soustavy, provozovatel vodíkové sítě či jiný provozovatel nebo investor rozvíjející projekt uvedený na seznamu Unie;
 - b) v případě více než jednoho takového provozovatele přenosové či přepravní soustavy, provozovatele distribuční soustavy, provozovatele vodíkové sítě, jiného provozovatele nebo investora či jejich skupiny, osoba s právní subjektivitou podle platného vnitrostátního práva, která byla určena na základě smluvního ujednání mezi nimi a která je způsobilá převzít právní závazky a finanční odpovědnost za strany smluvního ujednání;
- 9) „inteligentní elektrickou rozvodnou sítí“ elektrická rozvodná síť, včetně sítí na ostrovech, jež nejsou vzájemně propojeny nebo dostatečně spojeny s transevropskými energetickými sítěmi, která umožňuje nákladově efektivní integraci a aktivní ovlivňování chování a akce všech uživatelů na ni napojených, včetně výrobců, spotřebitelů a konzumentů, s cílem zajistit ekonomicky efektivní a udržitelnou energetickou soustavu s nízkými ztrátami a vysokou úrovní integrace obnovitelných zdrojů energie, bezpečnosti dodávek a zabezpečení, a v níž může provozovatel sítě digitálně monitorovat akce uživatelů na ni napojených, a informační a komunikační technologie pro komunikaci se souvisejícími provozovateli sítí, výrobci, zařízeními pro ukládání energie a spotřebiteli nebo prozumenty, za účelem přenosu a distribuce elektřiny udržitelným, nákladově efektivním a bezpečným způsobem;
- 10) „vnitrostátním regulačním orgánem“ vnitrostátní regulační orgán určený v souladu s čl. 76 odst. 1 směrnice (EU) 2024/1788 nebo regulační orgán na vnitrostátní úrovni určený v souladu s článkem 57 směrnice (EU) 2019/944;
- 11) „příslušným vnitrostátním regulačním orgánem“ vnitrostátní regulační orgán v členských státech, v nichž jsou projekty prováděny, a v členských státech, na které má projekt významný pozitivní dopad;
- 12) „dotčeným orgánem“ orgán, který je podle vnitrostátního práva příslušný vydávat různá povolení a oprávnění související s plánováním, projektováním a výstavbou nemovitostí nezbytných k dokončení projektu společného zájmu nebo projektu ve společném zájmu, včetně energetické infrastruktury jako takové, a orgán příslušný k vydávání povolení a oprávnění souvisejících s pracemi nezbytnými k dokončení projektu;

- 13) „pracemi“ nákup, dodávka a zavedení součástí, systémů a služeb, včetně softwaru, provádění rozvojových, stavebních a instalačních činností a změny účelu využití v souvislosti s projektem, přejímka zařízení a zahájení projektu;
- 14) „studii“ činnosti potřebné pro přípravu provádění projektu, např. přípravné studie, studie proveditelnosti, hodnotící, ověřovací a validační studie, včetně softwaru, a jakákoli jiná technická podpůrná opatření, včetně opatření předcházejících úplnému definování a vypracování projektu a rozhodnutí o jeho financování, jako jsou obhlídky příslušných areálů a příprava finančního balíčku;
- 15) „uvedením do provozu“ proces uvádění určitého projektu do provozu poté, co byl vybudován;
- 16) „zařízeními určenými pro vodík“ vodíková infrastruktura určená k výlučnému používání nebo přepravě čistého vodíku bez potřeby jakýchkoliv dalších úprav, včetně potrubních sítí nebo skladovacích zařízení, která jsou nově vybudována nebo která vznikla ze zařízení pro zemní plyn změnou účelu využití nebo obojí;
- 17) „změnou účelu využití“ technická modernizace nebo změna stávající infrastruktury pro zemní plyn s cílem zajistit, aby byla vyhrazena pro výlučné používání vodíku;
- 18) „přizpůsobením se změně klimatu“ proces, který zajišťuje, aby bylo dosaženo odolnosti energetické infrastruktury vůči potenciálním nepříznivým dopadům změny klimatu prostřednictvím posouzení klimatické zranitelnosti a rizik, a to i prostřednictvím příslušných adaptačních opatření;
- 19) „bezdrátovými řešeními“ investice do energetické infrastruktury v oblasti elektřiny, které mohou zvýšit dostupnou kapacitu elektrizační soustavy nebo zlepšit účinnost jejího provozu zavedením technologií pro posílení elektrizační soustavy, včetně digitálních řešení.

KAPITOLA II

Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu

Článek 3

Unijní seznam projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu

1. Zřizují se regionální skupiny (dále jen „skupiny“) v souladu s postupem stanoveným v oddíle 1 přílohy III. Členství v jednotlivých skupinách se zakládá na jednotlivých prioritních koridorech a oblastech a jejich zeměpisném pokrytí, jak je uvedeno v příloze I. Skupiny se mohou podle potřeby slučovat nebo setkávat v různých sestavách. Mezuregionální sestavou zasedání všech skupin je skupina TEN-E. Rozhodovací pravomoc ve skupinách přísluší členským státům a Komisi (společně označované jako „rozhodovací orgán“) a zakládá se na konsensu.
2. Skupina TEN-E přijme svůj jednací řád s přihlédnutím k ustanovením přílohy III. Tento jednací řád se vztahuje na všechny skupiny.
3. Rozhodovací orgán každé skupiny přijme regionální seznam projektů vypracovaný v souladu s: postupem stanoveným v oddíle 2 přílohy III; přispěním každého projektu

k realizaci prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury uvedených v příloze I a se splněním kritérií stanovených v článku 4.

Při vypracovávání regionálního seznamu rozhodovacím orgánem skupiny:

- a) každý jednotlivý návrh projektu vyžaduje souhlas států, k jejichž území se projekt vztahuje; pokud členský stát souhlas neudělí, předloží rozhodovacímu orgánu své opodstatněné důvody;
- b) se zohlední poradenství poskytnuté Komisí za tím účelem, aby celkový počet projektů na seznamu Unie zůstal zvládnutelným.

4. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 23 akty v přenesené pravomoci za účelem doplnění tohoto nařízení o seznam Unie, s výhradou druhého pododstavce článku 172 Smlouvy.

Seznam Unie je přijímán každé dva roky, a to na základě regionálních seznamů přijatých rozhodovacími orgány skupin podle oddílu 1 bodu 1 přílohy III postupem stanoveným v odstavci 3 tohoto článku.

Komise přijme akt v přenesené pravomoci, kterým sestaví první seznam Unie podle tohoto nařízení do 30. listopadu 2029.

Pokud některý akt v přenesené pravomoci přijatý Komisí podle tohoto odstavce nemůže vstoupit v platnost z důvodu námítky Evropského parlamentu nebo Rady podle čl. 23 odst. 6, svolá Komise neprodleně skupiny za účelem vypracování nových regionálních seznamů s přihlédnutím k důvodům dané námítky. Komise co nejdříve přijme nový akt v přenesené pravomoci, kterým sestaví seznam Unie.

5. Při přijímání seznamu Unie na základě spojení regionálních seznamů uvedených v odstavci 3 Komise s řádným přihlédnutím k poradám skupin:

- a) zajistí, aby obsahoval pouze projekty, které splňují kritéria uvedená v článku 4;
- b) zajistí meziregionální konzistentnost;
- c) zohlední stanoviska členských států uvedená v oddíle 2 bodě 10 přílohy III;
- d) se zaměří na zajištění toho, aby zůstal celkový počet projektů na seznamu Unie zvládnutelným.

6. Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu spadající do kategorií energetické infrastruktury vymezených v bodě 1 písm. a), b), c), d), f) a h) přílohy II se stanou nedílnou součástí příslušných regionálních investičních plánů přijatých v souladu s článkem 34 nařízení (EU) 2019/943 a příslušných vnitrostátních desetiletých plánů rozvoje sítě přijatých v souladu s článkem 51 směrnice (EU) 2019/944. Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu spadající do kategorií energetické infrastruktury vymezených v bodě 2 přílohy II se v příslušných případech stanou nedílnou součástí desetiletého plánu rozvoje vodíkové sítě podle článku 55 směrnice (EU) 2024/1788 a případně dalších vnitrostátních plánů infrastruktury. Těmto projektům společného zájmu a projektům ve společném zájmu je udělena nejvyšší možná priorita v rámci každého z těchto vnitrostátních plánů. Tento odstavec se nepoužije na konkurenční projekty nebo na projekty, které nedosáhly dostatečného stupně zralosti k tomu, aby mohla být poskytnuta analýza nákladů a přínosů konkrétního projektu uvedená v oddíle 2 bodě 1 písm. d) přílohy III.

7. Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu, které spadají do kategorií energetické infrastruktury stanovených v bodě 1 písm. a), b), c), d), f) a h) a případně v bodě 2 přílohy II, pokud se na ně vztahuje, a jsou konkurenčními projekty nebo projekty, které nedosáhly dostatečného stupně zralosti k tomu, aby mohla být poskytnuta analýza nákladů a přínosů konkrétního projektu uvedená v oddíle 2 bodě 1 písm. d) přílohy III, mohou být zahrnuty do příslušných regionálních investičních plánů, vnitrostátních desetiletých plánů rozvoje sítě a dalších národních plánů infrastruktury podle potřeby jakožto zvažované projekty.

Článek 4

Kritéria pro posouzení projektů skupinami

1. Projekt společného zájmu splňuje tato obecná kritéria:
 - a) projekt je nezbytný pro nejméně jeden z prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury uvedených v příloze I;
 - b) potenciální celkový přínos projektu posouzeného podle příslušných kritérií uvedených v odstavci 3 převažuje nad jeho náklady, a to i v dlouhodobějším horizontu;
 - c) projekt splňuje alespoň jedno z těchto kritérií:
 - i) týká se alespoň dvou členských států, a to tak, že přímo či nepřímo, prostřednictvím propojení se třetí zemí, překračuje hranice dvou nebo více členských států;
 - ii) nachází se na území jednoho členského státu, buď ve vnitrozemí, nebo na moři včetně ostrovů, a má výrazný přeshraniční dopad, jak je stanoveno v bodě 1 přílohy IV.
2. Projekt ve společném zájmu splňuje všechna tato obecná kritéria:
 - a) projekt významně přispívá k cílům uvedeným v čl. 1 odst. 1 a k cílům třetí země, zejména tím, že nebrání schopnosti třetí země postupně ukončit výrobu energie z fosilních paliv pro domácí spotřebu a k udržitelnosti;
 - b) potenciální celkové přínosy projektu, posouzené v souladu s příslušnými specifickými kritérii uvedenými v odstavci 3, pro Unii nebo kumulativně pro Unii a smluvní stranu Energetického společenství nebo zemi z EHP přímo zapojenou do projektu převažují nad jeho náklady pro Unii nebo kumulativně pro Unii a smluvní stranu Energetického společenství nebo zemi z EHP, a to i v dlouhodobém horizontu;
 - c) projekt přímo spojuje území alespoň jednoho členského státu s územím třetí země přímým propojením příslušného členského státu s prvním místem připojení k elektrické síti třetí země nebo prvním místem připojení k vodíkové síti nebo síti CO₂ ve třetí zemi a má významný přeshraniční dopad, jak je uvedeno v bodě 2 přílohy IV;
 - d) pokud jde o část nacházející se na území členského státu, je projekt v souladu se směrnicemi (EU) 2019/944 a (EU) 2024/1788, pokud spadá do kategorií infrastruktury uvedených v bodech 1 a 2 přílohy II tohoto nařízení;

- e) existuje vysoká úroveň sblížení rámce politiky dotčené třetí země a jsou prokázány mechanismy prosazování práva na podporu cílů politiky Unie, a to zejména s cílem zajistit:
 - i) dobré fungování vnitřního trhu s energií v Unii;
 - ii) bezpečnost sítě a bezpečnost dodávek v Unii, mimo jiné na základě různých zdrojů, spolupráce a solidarity;
 - iii) energetický systém, včetně výroby, přenosu a distribuce na cestě k cíli klimatické neutrality v souladu s Pařížskou dohodou a cíli Unie v oblasti energetiky a klimatu a jejím cílem klimatické neutrality do roku 2050, a zejména zabránit úniku uhlíku;
- f) dotčená třetí země podporuje prioritní status projektu, jak je stanoveno v článku 7, a další investice ve třetí zemi nezbytné pro realizaci přínosů projektu, jak je uvedeno v písmenu b) tohoto odstavce, a výslovně se zavazuje dodržovat podobný časový harmonogram urychleného provádění a další politická a regulační podpůrná opatření, jaká se uplatňují na projekty společného zájmu v Unii.

Pokud jde o projekty týkající se ukládání oxidu uhličitého, které spadají do kategorie energetické infrastruktury stanovené v bodě 4 písm. c) přílohy II, projekt je nezbytný k umožnění přeshraniční přepravy a ukládání oxidu uhličitého a třetí země, v níž je projekt umístěn, má odpovídající právní rámec založený na prokázaných účinných mechanismech prosazování práva, což zajistí, aby se na tento projekt vztahovaly normy a záruky zabraňující jakýmkoli únikům oxidu uhličitého. Ve vztahu ke klimatu, lidskému zdraví a ekosystémům musí být zajištěna bezpečnost a účinnost trvalého uložení oxidu uhličitého, které musí být přinejmenším na stejné úrovni, jakou stanoví právo Unie.

3. Na projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu spadající do zvláštních kategorií energetické infrastruktury se vztahují tato zvláštní kritéria:

- a) pokud jde o projekty přenosu, distribuce a ukládání elektřiny spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovené v bodě 1 písm. a), b), c), d), f) a h) přílohy II, přispívá projekt významně k udržitelnosti integrací energie z obnovitelných zdrojů do sítě, přenosem nebo distribucí energie z obnovitelných zdrojů do hlavních míst spotřeby a úložišť a případně ke snížení omezení distribuce energie a dále přispěje alespoň k jednomu z těchto zvláštních kritérií:
 - i) integraci trhu, mimo jiné odstraněním energetické izolovanosti nejméně jednoho členského státu a omezením počtu úzkých míst energetické infrastruktury, hospodářská soutěž, interoperabilita a pružnost systému;
 - ii) bezpečnosti dodávek, mimo jiné prostřednictvím interoperability, pružnosti systému, kybernetické bezpečnosti, vhodných propojení a bezpečného a spolehlivého provozu systému;
- b) pokud jde o projekty inteligentních elektrických rozvodných sítí spadající do kategorie energetické infrastruktury stanovené v bodě 1 písm. g) přílohy II, přispívá projekt významně k udržitelnosti integrací energie z obnovitelných zdrojů do rozvodné sítě a dále přispívá alespoň ke dvěma z těchto zvláštních kritérií:

- i) bezpečnosti dodávek, mimo jiné prostřednictvím účinnosti a interoperability přenosu a distribuce elektřiny v každodenním provozu, předcházení přetížení sítě a integrace a zapojení uživatelů sítě;
 - ii) integraci trhu, mimo jiné prostřednictvím účinného provozu systému a využití propojovacích vedení;
 - iii) bezpečnosti sítě, flexibilitě a kvalitě dodávek, mimo jiné prostřednictvím většího využívání inovací v oblasti vyrovnávání systému, trhů s flexibilitou, kybernetické bezpečnosti, sledování, kontroly systému a opravy chyb;
 - iv) inteligentní integraci odvětví, buď v rámci energetického systému propojením různých nosičů energie a odvětví, nebo v širším smyslu upřednostněním synergií a koordinace mezi energetikou, dopravou a telekomunikacemi;
- c) pokud jde o projekty spadající do kategorie infrastruktury stanovené v bodě 1 písm. e) přílohy II, přispívá projekt k těmto zvláštním kritériím:
- i) bezpečnosti dodávek, včetně ochrany aktiv před riziky a přispívání k opatřením určeným podle článků 7 a 11 nařízení (EU) 2019/941 o rizikové připravenosti v odvětví elektroenergetiky;
 - ii) zabezpečení sítě, včetně opatření umožňujících vyšší stupeň fyzické a kybernetické bezpečnosti, monitorování a kontroly systému;
- d) pokud jde o projekty přepravy a ukládání oxidu uhličitého spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v bodě 4 přílohy II, přispívá projekt významně k udržitelnosti snížením emisí oxidu uhličitého v propojených průmyslových zařízeních a přispívá ke každému z těchto zvláštních kritérií:
- i) zamezení emisím oxidu uhličitého při zachování bezpečnosti dodávek;
 - ii) zvýšení odolnosti a bezpečnosti přepravy a ukládání oxidu uhličitého;
 - iii) účinnému využívání zdrojů na základě připojení více zdrojů a úložišť oxidu uhličitého přes společnou infrastrukturu a minimalizace environmentální zátěže a rizik;
- e) pokud jde o vodíkové projekty spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v bodě 2 přílohy II, přispěje projekt významně k udržitelnosti, mimo jiné snížením emisí skleníkových plynů, posílením zavádění vodíku z obnovitelných zdrojů nebo z nízkouhlíkových zdrojů, s důrazem na vodík z obnovitelných zdrojů zejména v konečném použití, např. v těžko dekarbonizovatelných odvětvích, v nichž nejsou proveditelná energeticky účinnější řešení, a podporou variabilní výroby energie z obnovitelných zdrojů nabídkou řešení v oblasti flexibility, ukládání, nebo obojího, a dále projekt významně přispívá alespoň k jednomu z těchto zvláštních kritérií:
- i) integraci trhu, mimo jiné propojením stávajících nebo nových vodíkových sítí členských států, nebo jinak přispívá ke vzniku sítě pro přepravu a skladování vodíku pro celou Unii a zajišťuje interoperabilitu propojených soustav;
 - ii) bezpečnosti dodávek a flexibilita, mimo jiné prostřednictvím vhodných propojení a usnadnění bezpečného a spolehlivého provozu systému;

- iii) hospodářské soutěži, mimo jiné umožněním přístupu pro více zdrojů dodávek a uživatelů sítě na transparentním a nediskriminačním základě;
- f) pokud jde o elektrolyzéry spadající do kategorie energetické infrastruktury stanovené v bodě 3 přílohy II, přispívá projekt významně ke každému z těchto zvláštních kritérií:
- i) udržitelnosti, mimo jiné snížením emisí skleníkových plynů a posílením využívání vodíku z obnovitelných zdrojů nebo z nízkouhlíkových zdrojů, zejména z obnovitelných zdrojů, a také syntetických paliv tohoto původu;
 - ii) bezpečnosti dodávek, mimo jiné přispíváním k bezpečnému, účinnému a spolehlivému provozu systému nebo nabídkou řešení v oblasti ukládání, flexibility či obojího, jako je odezva strany poptávky a vyrovnávací služby;
 - iii) umožnění služeb flexibility, jako je odezva strany poptávky a ukládání usnadněním inteligentní integrace odvětví energetiky prostřednictvím vytvoření vazeb na jiné nosiče energie a jiná odvětví.
4. Pokud jde o projekty spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v příloze II, jsou kritéria uvedená v odstavci 3 tohoto článku posuzována v souladu s ukazateli stanovenými v bodech 3 až 8 přílohy IV.
5. S cílem usnadnit posouzení všech projektů, které by mohly být způsobilé jakožto projekty společného zájmu a které by mohly být zařazeny na regionální seznam, posoudí každá skupina transparentním a objektivním způsobem přínos každého projektu k provádění téhož prioritního koridoru nebo oblasti energetické infrastruktury. Každá skupina vymezí svou metodu posouzení na základě celkového přínosu ke splnění kritérií uvedených v odstavci 3. Toto posouzení povede k seřazení projektů pro interní použití v rámci skupiny. Ani regionální seznam, ani seznam Unie neobsahují žádné seřazení ani se seřazení nepoužije pro žádný jiný účel, s výjimkou účelu uvedeného v oddíle 2 bodě 15 přílohy III.
- S cílem zajistit jednotný přístup k posuzování v různých skupinách každá skupina při posouzení projektů řádně přihlédne k:
- a) naléhavosti a příspěvku každého navrhovaného projektu za účelem plnění cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu a jejího cíle klimatické neutrality do roku 2050, integraci trhu, hospodářské soutěži, udržitelnosti a bezpečnosti dodávek;
 - b) komplementaritě každého navrhovaného projektu s jinými navrhovanými projekty, včetně konkurenčních nebo potenciálně konkurenčních projektů;
 - c) možným synergiím s prioritními koridory a tematickými oblastmi určenými v rámci transevropských dopravních a telekomunikačních sítí;
 - d) u navrhovaných projektů, které jsou v okamžiku posuzování projekty na seznamu Unie, k pokroku při jejich provádění a plnění povinností v oblasti předkládání zpráv a transparentnosti stanovenými tímto nařízením;
 - e) přímému nebo nepřímému vlastnictví třetí země jako příjemce, akcionáře nebo konečného příjemce jako předkladatele projektu v jakémkoli z navrhovaných projektů.

U projektů inteligentních elektrických rozvodných sítí spadajících do kategorie energetické infrastruktury stanovené v bodě 1 písm. g) přílohy II a u projektů

spadajících do kategorií energetické infrastruktury stanovených v bodě 1 písm. e) přílohy II se řazení týká projektů, které se dotýkají dvou stejných členských států, přičemž náležitou pozornost je třeba věnovat rovněž počtu uživatelů, jichž se projekt dotkne, roční spotřebě energie a podílu energie z jiných než nastavitelných zdrojů v oblasti pokryté těmito uživateli.

Článek 5

Provádění a sledování projektů na seznamu Unie

1. Předkladatelé projektů vypracují do dvou měsíců od zařazení projektů na seznam Unie prováděcí plán s časovým harmonogramem, který bude obsahovat všechny tyto položky:
 - a) studie proveditelnosti a přípravné studie, včetně studií posouzení rizik v oblasti přizpůsobení se změně klimatu a fyzické a kybernetické bezpečnosti, v příslušných případech na základě požadavků směrnic (EU) 2022/2557 a (EU) 2022/2555, jakož i souladu s právními předpisy v oblasti životního prostředí a se zásadou „významně nepoškozovat“;
 - b) schválení vnitrostátními regulačními orgány nebo jakýmkoli jiným příslušným orgánem;
 - c) výstavbu a uvedení do provozu;
 - d) povolovací postup podle čl. 10 odst. 9 písm. c).
2. Provozovatelé přenosových či přepravních soustav, provozovatelé distribučních soustav, provozovatelé vodíkových sítí a jiní provozovatelé vzájemně spolupracují s cílem usnadnit rozvoj projektů na seznamu Unie ve své oblasti.
3. Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura“) a dotčené skupiny sledují pokrok dosažený při provádění projektů na seznamu Unie a v případě potřeby vydávají doporučení s cílem usnadnit jejich provádění. Skupiny si mohou vyžádat další informace v souladu s odstavci 4, 5 a 6, svolávat jednání s příslušnými stranami a vybízet Komisi k ověření poskytnutých informací na místě.
4. Do 31. prosince roku, v němž vstoupí v platnost a účinnost seznam Unie, na který je projekt zařazen, a každý následující rok předloží předkladatelé projektů příslušnému vnitrostátnímu orgánu uvedenému v čl. 8 odst. 1 zprávu o každém projektu společného zájmu a projektu ve společném zájmu, který podporují.

Tato zpráva uvede podrobnosti o:

- a) pokroku dosaženém v oblasti rozvoje a výstavby projektu a jeho uvedení do provozu, jak je stanoveno v prováděcím plánu uvedeném v odstavci 1 tohoto článku, zejména s ohledem na povolovací postup a postup konzultací, jakož i na soulad s právními předpisy v oblasti životního prostředí, se zásadou, že projekt významně nepoškozují životní prostředí, a o přijatých opatřeních pro přizpůsobení se změně klimatu a ve vhodných případech o opatřeních přijatých ke zmírnění rizik vyplývajících z rizik posouzených v souvislosti s projektem podle čl. 5 odst. 1 písm. a) a případně v návaznosti na požadavky směrnic (EU) 2022/2557 a (EU) 2022/2555;
- b) případných zpoždění oproti prováděcímu plánu, důvodech těchto zpoždění a dalších nastalých obtížích;

- c) ve vhodných případech o revidovaném prováděcím plánu zaměřeném na překonání zpoždění.
5. Do 28. února každého roku následujícího po předložení zprávy předkladatelem projektu uvedené v odstavci 4 tohoto článku předloží příslušné orgány uvedené v čl. 8 odst. 1 agentuře a příslušné skupině zprávu uvedenou v odstavci 4 tohoto článku, doplněnou o informace o pokroku a případně o zpožděních při provádění a povolování projektů na seznamu Unie nacházejících se na jejich příslušném území a o důvodech těchto zpoždění. Příspěvek příslušných orgánů ke zprávě musí být zřetelně označen a vypracován beze změny textu zprávy předložené předkladateli projektu.
6. Do dne 30. dubna každého roku, v němž má být přijat nový seznam Unie, předloží agentura skupinám konsolidovanou zprávu o projektech na seznamu Unie, které spadají do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů, v níž vyhodnotí dosažený pokrok a očekávané změny v nákladech na projekt a případně uvede doporučení, jak překonat nastalá zpoždění a obtíže. Tato konsolidovaná zpráva rovněž vyhodnotí provádění čl. 3 odst. 6 a 7, pokud jde o projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu.

V řádně odůvodněných případech může agentura požádat příslušné orgány o další informace nezbytné pro plnění svých úkolů stanovených v tomto odstavci.

7. Pokud se uvedení projektu na seznamu Unie do provozu opozdí oproti prováděcímu plánu, s výjimkou převažujících důvodů, za něž předkladatel projektu nenese odpovědnost, použijí se tato opatření:
- a) pokud jsou opatření uvedená v čl. 55 odst. 7 písm. a), b) nebo c) směrnice (EU) 2024/1788 a v čl. 51 odst. 7 písm. a), b) nebo c) směrnice (EU) 2019/944 použitelná podle příslušných vnitrostátních právních předpisů, zajistí vnitrostátní regulační orgány uskutečnění investice;
- b) pokud opatření vnitrostátních regulačních orgánů podle písmene a) tohoto odstavce nejsou použitelná, předkladatel projektu do dvanácti měsíců od data uvedení do provozu uvedeného v prováděcím plánu vybere třetí stranu, která bude projekt financovat nebo realizovat, a to úplně nebo zčásti;
- c) pokud není vybrána třetí strana v souladu s písmenem b), jmenuje členský stát, nebo pokud tak členský stát stanovil, vnitrostátní regulační orgán do dvou měsíců od uplynutí lhůty uvedené v písmenu b) třetí stranu, která bude financovat nebo realizovat projekt a kterou předkladatel projektu akceptuje;
- d) pokud je zpoždění oproti datu uvedení do provozu uvedenému v prováděcím plánu delší než 26 měsíců, může Komise – za předpokladu, že s tím dotčené členské státy souhlasí a plně s ní spolupracují – vyhlásit výzvu k předkládání návrhů na výstavbu projektu v souladu s dohodnutým časovým harmonogramem otevřenou pro všechny třetí strany schopné stát se předkladatelem projektů;
- e) pokud se použijí opatření uvedená v písmenu c) nebo d), provozovatel soustavy, v jehož oblasti se investice nachází: poskytne provádějícím subjektům nebo investorům či třetí straně veškeré informace potřebné k realizaci investice; připojí nová zařízení k přenosové síti nebo případně k distribuční síti a obecně vyvine maximální úsilí k usnadnění realizace investice a bezpečného, spolehlivého a účinného provozu a údržby projektu na seznamu Unie.

8. Projekt na seznamu Unie může být odstraněn ze seznamu Unie v souladu s postupem stanoveným v čl. 3 odst. 4, pokud bylo jeho zařazení na tento seznam založeno na nesprávných informacích, které byly rozhodujícím faktorem pro toto zařazení, nebo pokud není v souladu s právem Unie.
9. Projekty, které již nejsou na seznamu Unie, ztrácejí veškerá práva a povinnosti spojené se statusem projektu společného zájmu nebo projektu ve společném zájmu stanovené v tomto nařízení.

Projekt, který již není uveden na seznamu Unie, avšak příslušný orgán již u něj přijal k přezkoumání příslušnou dokumentaci k žádosti, si zachovává práva a povinnosti stanovené v kapitole III, s výjimkou případů, kdy byl projekt odstraněn ze seznamu Unie z důvodů uvedených v odstavci 8 tohoto článku.

10. Tímto článkem není dotčena jakákoli finanční pomoc Unie poskytnutá projektu na seznamu Unie před jeho vyřazením ze seznamu Unie.

Článek 6

Evropští koordinátoři

1. Nastanou-li při provádění projektu společného zájmu nebo projektu ve společném zájmu závažné obtíže, může Komise po dohodě s dotčenými členskými státy jmenovat evropského koordinátora na dobu až jednoho roku, přičemž toto období lze dvakrát prodloužit.
2. Evropský koordinátor:
 - a) podporuje projekty, pro které byl jmenován evropským koordinátorem, a přeshraniční dialog mezi předkladateli projektu a všemi dotčenými zúčastněnými stranami;
 - b) pomáhá všem stranám a koordinuje je podle potřeby při konzultacích s dotčenými zúčastněnými stranami, případně při diskusích o alternativních trasách a při získávání nezbytných povolení pro projekty;
 - c) ve vhodných případech radí předkladatelům projektu v otázkách jeho financování;
 - d) zajistí odpovídající podporu a strategické řízení ze strany dotčených členských států při přípravě a provádění projektů;
 - e) počínaje svým jmenováním předkládá každoročně a ve vhodných případech rovněž po dokončení svého mandátu Komisi zprávu o pokroku projektů a o jakýchkoli obtížích a překážkách, které by mohly významně oddálit datum uvedení projektů do provozu. Zpráva případně obsahuje doporučení k překonání překážek a obtíží.

Komise předá zprávu evropského koordinátora uvedenou v prvním pododstavci písm. e) Evropskému parlamentu a dotčeným skupinám.

3. Evropský koordinátor je vybírán na základě otevřeného, nediskriminačního a transparentního procesu a na základě zkušeností kandidáta se specifickými úkoly, které mu jsou v rámci dotčených projektů přiděleny.
4. Rozhodnutí o jmenování evropského koordinátora stanoví podmínky s podrobným vymezením doby trvání mandátu, konkrétních úkolů a termínů a příslušné metodiky,

kteřou je třeba dodřžovat. Úsilí vynaložené na koordinaci je přiměřené složitosti projektů a odhadovaným nákladům na projekty.

5. Dotčené členské státy v plné míře spolupracují s evropským koordinátorem při plnění úkolů uvedených v odstavcích 2 a 4.

KAPITOLA III

Udělování povolení a účast veřejnosti

Článek 7

Přioritní status projektů na seznamu Unie

1. Seznam Unie určuje pro účely veškerých rozhodnutí vydaných v průběhu povolovacího postupu nezbytnost projektů na seznamu Unie z hlediska energetické politiky a klimatu bez ohledu na přesné umístění, trasu či technologii projektu.

První pododstavec se nepoužije na konkurenční projekty nebo na projekty, které nedosáhly dostatečného stupně zralosti k tomu, aby mohla být poskytnuta analýza nákladů a přínosů konkrétního projektu uvedená v oddíle 2 bodě 1 písm. d) přílohy III.

2. Za účelem zajištění účinného administrativního zpracování dokumentace žádostí týkajících se projektů na seznamu Unie zajistí předkladatelé projektu a všechny dotčené orgány, aby byla tato dokumentace vyřízena nejrychlejším možným způsobem v souladu s unijním a vnitrostátním právem.
3. Projekty na seznamu Unie mají status nejvyššího možného národního významu, pokud takový status ve vnitrostátním právu existuje, a jako s takovými se s nimi nakládá v rámci povolovacích postupů, včetně postupů týkajících se posuzování vlivů na životní prostředí, i v rámci územního plánování, omezení vlastnických práv třetích osob a vyvlastňování potřebných pozemků.
4. Veškeré postupy řešení sporů, soudní řízení, odvolání a opravné prostředky týkající se projektů na seznamu Unie u vnitrostátních soudů, tribunálů, panelů, včetně mediace nebo rozhodčího řízení, pokud existují ve vnitrostátním právu, se považují za bezodkladné, pokud tyto postupy pro naléhavé případy upravuje vnitrostátní právo a v rozsahu, v němž je upravuje.
5. Pokud jde o důsledky pro životní prostředí, kterými se zabývá čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS a čl. 4 odst. 7 směrnice 2000/60/ES, za předpokladu, že jsou splněny všechny podmínky uvedené v těchto směrnicích, jsou projekty na seznamu Unie spadající do kategorií infrastruktury vymezených v bodech 2, 3 a 4 přílohy II tohoto nařízení považovány z hlediska energetické politiky za projekty ve veřejném zájmu a lze je považovat za projekty v převažujícím veřejném zájmu.

Je-li v souladu s čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS vyžadováno stanovisko Komise, Komise a příslušný vnitrostátní orgán uvedený v článku 8 tohoto nařízení zajistí, aby rozhodnutí týkající se převažujícího veřejného zájmu projektu bylo přijato ve lhůtách stanovených v čl. 10 odst. 1 a 2 tohoto nařízení.

První a druhý pododstavec se nepoužijí na konkurenční projekty nebo na projekty, které nedosáhly dostatečného stupně zralosti k tomu, aby mohla být poskytnuta

analýza nákladů a přínosů konkrétního projektu uvedená v oddíle 2 bodě 1 písm. d) přílohy III.

6. Dokud nebude dosaženo klimatické neutrality na úrovni Unie, v povolovacím postupu se na plánování, výstavbu a provoz projektů spadajících do kategorie infrastruktury vymezené v bodě 1 přílohy II vztahuje ustanovení čl. 8 odst. 8 směrnice (EU) 2019/944 a má se u nich za to, že jsou ve veřejném zájmu a slouží veřejnému zdraví a bezpečnosti při zvažování právních zájmů v jednotlivých případech pro účely čl. 6 odst. 4 a čl. 16 odst. 1 písm. c) směrnice 92/43/EHS, čl. 4 odst. 7 směrnice 2000/60/ES a čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/147/ES. Členské státy mohou v řádně odůvodněných a specifických případech omezit použití této domněnky na určité části svého území, na určité typy technologií nebo na projekty s určitými technickými vlastnostmi.

Členské státy zajistí, aby v rámci plánovacího a povolovacího postupu byla při zvažování právních zájmů pro jiné účely, než jsou účely uvedené v prvním pododstavci, s výjimkou kulturního dědictví, a to na základě právních kritérií zajišťujících harmonizované uplatňování, v jednotlivých případech dána přednost výstavbě a provozu projektů spadajících do kategorie infrastruktury vymezené v bodě 1 přílohy II.

První pododstavec se nepoužije na konkurenční projekty nebo na projekty, které nedosáhly dostatečného stupně zralosti k tomu, aby mohla být poskytnuta analýza nákladů a přínosů konkrétního projektu uvedená v oddíle 2 bodě 1 písm. d) přílohy III.

7. Dokud nebude dosaženo klimatické neutrality na úrovni Unie, mohou členské státy, pokud jde o projekty na seznamu Unie spadající do kategorií infrastruktury vymezených v bodě 1 přílohy II tohoto nařízení, které jsou výslovně zahrnuty do vnitrostátního plánu rozvoje, jenž byl předmětem strategického posouzení vlivů na životní prostředí v souladu se směrnicí 2001/42, a pokud je pravděpodobné, že bude mít významný vliv na lokality sítě Natura 2000, i příslušného posouzení podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43/EHS, pokud je projekt v souladu s posuzovaným vnitrostátním plánem rozvoje a nepřesahuje jeho rámec:

- a) vyjmout tyto projekty z posuzování vlivů na životní prostředí podle čl. 2 odst. 1 směrnice 2011/92/EU a
- b) vyjmout tyto projekty z posuzování jejich dopadů na lokality sítě Natura 2000 podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43/EHS a z posuzování jejich dopadů na ochranu druhů podle čl. 12 odst. 1 směrnice 92/43/EHS a článku 5 směrnice 2009/147/ES.

V případě projektů, které se nacházejí v lokalitách sítě Natura 2000 a v oblastech vymezených v rámci vnitrostátních systémů ochrany přírody a biologické rozmanitosti nebo je protínají, se výjimky uvedené v prvním pododstavci použijí pouze v případě, že pro jejich realizaci neexistují přiměřené alternativy s ohledem na cíle dané lokality. Z projektů uvedených v bodě 1 písm. c) přílohy II se vylučují lokality sítě Natura 2000 a oblasti vymezené v rámci vnitrostátních systémů ochrany.

8. Pokud členské státy uplatňují výjimky podle odstavce 7, zajistí, aby byla na základě vnitrostátního plánu rozvoje stanovena pravidla pro účinná zmírňující opatření, která mají být přijata v souvislosti s projekty na seznamu Unie spadajícími do kategorií infrastruktury vymezených v bodě 1 přílohy II, s cílem předejít případným nepříznivým dopadům na životní prostředí, nebo pokud to není možné, tyto dopady

výrazně zmírnit. Členské státy zajistí, aby byla včas uplatňována vhodná zmírňující opatření s cílem zajistit dodržování povinností stanovených v čl. 6 odst. 2 směrnice 92/43/EHS a čl. 4 odst. 1 písm. a) bodě i) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES a zamezilo se zhoršení a bylo dosaženo dobrého ekologického stavu nebo dobrého ekologického potenciálu v souladu s čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/60/ES.

Dodržování pravidel uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce a provádění vhodných zmírňujících opatření ze strany jednotlivých projektů povede k předpokladu, že projekty neporušují ustanovení uvedená v tomto pododstavci, aniž by byla dotčena ustanovení odstavce 10 tohoto článku.

9. V souladu s články 6 a 7 směrnice 2001/42/ES zajistí členské státy u vnitrostátního plánu rozvoje účast veřejnosti, včetně vymezení, kdo je dotčenou nebo pravděpodobně dotčenou veřejností, jakož i členských států, kterých se provádění tohoto plánu a projektů na seznamu Unie spadajících do kategorií infrastruktury vymezených v bodě 1 přílohy II tohoto nařízení a zahrnutých do tohoto plánu může dotýkat.
10. U projektů, u nichž se členské státy rozhodnou uplatnit výjimky podle odstavce 7, provedou příslušné orgány prověření s cílem určit:
 - a) zda je pravděpodobné, že projekt povede k významným nepříznivým vlivům, které nebyly zjištěny během posuzování environmentálních vlivů vnitrostátního plánu rozvoje prováděného podle směrnice 2001/42/ES a případně podle směrnice 92/43/EHS;
 - b) zda projekt spadá do oblasti působnosti článku 7 směrnice 2011/92/EU a článku 2 Úmluvy o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států z důvodu pravděpodobnosti významných vlivů na životní prostředí v jiném členském státě nebo na žádost členského státu, který může být významně ovlivněn.

Toto prověření uvedené v prvním pododstavci se dokončí do 45 dnů od oznámení předkladatele projektu uvedeného v čl. 10 odst. 5.

11. Pokud je pravděpodobné, že projekt na území členského státu bude mít významný vliv na životní prostředí jiných členských států, zajistí členský stát, v němž se projekt nachází, uplatňování článku 7 směrnice 2011/92/EU a článků 2 až 7 Úmluvy o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států.
12. Pokud se v rámci prověřování zjistí, že projekt s vysokou pravděpodobností povede k významným nepředvídaným nepříznivým vlivům uvedeným v odstavci 10 tohoto článku, příslušné orgány informují předkladatele projektu o tom, že je nutné provést posouzení uvedené v odst. 7 písm. a) a b) tohoto článku, a zajistí, aby na základě existujících dat byla u těchto projektů uplatněna vhodná a přiměřená zmírňující opatření s cílem zajistit soulad s čl. 12 odst. 1 směrnice 92/43/EHS a článkem 5 směrnice 2009/147/ES. Pokud není možné takováto zmírňující opatření uplatnit, příslušné orgány zajistí, aby předkladatelé projektu přijali vhodná kompenzační opatření k řešení těchto vlivů, která – nejsou-li k dispozici jiná přiměřená kompenzační opatření – mohou mít podobu peněžní náhrady určené na programy na ochranu druhů s cílem zajistit nebo zlepšit stav dotčených druhů z hlediska ochrany.
13. Při posuzování, zda existují uspokojivá alternativní řešení pro projekty na seznamu Unie, které spadají do kategorií infrastruktury vymezených v bodech 2, 3 a 4 přílohy II tohoto nařízení pro účely čl. 6 odst. 4 a čl. 16 odst. 1 směrnice 92/43/EHS, čl. 4

odst. 7 písm. d) směrnice 2000/60/ES a čl. 9 odst. 1 směrnice 2009/147/ES, je podmínka neexistence uspokojivých alternativ splněna, pokud neexistují žádná uspokojivá alternativní řešení, která by byla schopna dosáhnout stejného cíle daného projektu, pokud jde o rozvoj stejné kapacity prostřednictvím stejné technologie ve stejném nebo podobném časovém rámci a aniž by to vedlo k výrazně vyšším nákladům.

14. Při provádění kompenzačních opatření pro projekty na seznamu Unie spadající do kategorií infrastruktury vymezených v bodech 2, 3 a 4 přílohy II tohoto nařízení pro účely čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS mohou členské státy, v odůvodněných případech a pokud lze přiměřeně prokázat, že plán nebo projekt nevratně neovlivní ekologické procesy nezbytné pro zachování struktury a funkcí lokality a neohrozí celkovou soudržnost sítě Natura 2000 před zavedením kompenzačních opatření, povolit, aby tato kompenzační opatření byla prováděna souběžně s realizací projektu. Členské státy mohou v souladu se zásadou předběžné opatrnosti povolit, aby tato kompenzační opatření byla časem přizpůsobena v závislosti na tom, zda se očekává, že významné negativní účinky vzniknou v krátkodobém, střednědobém nebo dlouhodobém horizontu.
15. Pokud jde o posouzení, uspokojivá alternativní řešení pro projekty spadající do kategorie infrastruktury vymezené v bodě 1 přílohy II tohoto nařízení a provádění kompenzačních opatření pro tyto projekty, použije se článek 8a směrnice (EU) 2019/944.

Článek 8

Organizace povolovacího postupu

1. Každý členský stát zajistí, že jeden jediný příslušný vnitrostátní orgán je odpovědný za to, aby:
 - a) v povolovacím postupu vystupoval jako jediné kontaktní místo pro předkladatele projektů, odpovídal na jejich dotazy, zprostředkoval veškeré kontakty s příslušnými orgány a poskytoval jim znalosti a informace s cílem zajistit co nejrychlejší průběh řízení;
 - b) přijímal žádosti o vydání povolení od předkladatelů projektů na seznamu Unie a všechny příslušné dokumenty v elektronické podobě a předával je dotčeným orgánům;
 - c) usnadňoval a koordinoval povolovací postup pro projekty na seznamu Unie na svém území společně s ostatními dotčenými orgány a ve spolupráci s nimi určoval, jaká oprávnění, povolení a posouzení jsou potřebná k dokončení povolovacího postupu a k dosažení komplexního rozhodnutí v souladu s odstavcem 3. To zahrnuje rozsah a úroveň podrobnosti studií, posouzení a dokumentace, které mají předkladatelé projektu vypracovat;
 - d) spolupracoval a komunikoval s příslušnými vnitrostátními orgány jiných členských států s cílem usnadnit a koordinovat povolovací postup pro projekty na seznamu Unie na jejich území a s povolovacími orgány ve třetích zemích, pokud jde o projekty ve společném zájmu, včetně: sladění veřejných konzultací u přeshraničních projektů v souladu s čl. 9 odst. 5; sdílení informací o pravděpodobných významných přeshraničních dopadech v souladu s čl. 9 odst. 6; sjednocení časového harmonogramu a požadavků na provádění studií,

vydávání povolení nebo oprávnění a organizování postupu před podání žádosti v souladu s čl. 10 odst. 9;

- e) sledoval vývoj a zpoždění projektů na seznamu Unie na území, za které je odpovědný, včetně přijímání a schvalování zpráv předkládaných předkladateli projektu v souladu s čl. 5 odst. 4 a podávání zpráv agentuře a příslušným skupinám o vývoji a zpoždění projektů na seznamu Unie nacházejících se na jeho území v souladu s čl. 5 odst. 5.

V případě aktualizace nebo změny určeného příslušného vnitrostátního orgánu členské státy oznámí tuto skutečnost Komisi, jakmile je o změně rozhodnuto, a informují o tom, kdy tyto změny vstoupí v účinnost.

- 2. U projektu na seznamu Unie nebo u konkrétní kategorie projektů na seznamu Unie či v konkrétní geografické oblasti mohou být povinnosti příslušného vnitrostátního orgánu uvedeného v odstavci 1 a související úkoly přeneseny na jiný orgán, a to za předpokladu, že:

- a) příslušný vnitrostátní orgán informuje Komisi o tomto přenesení a informace o něm je snadno přístupná veřejnosti, včetně jejího umístění na internetové stránce podle čl. 9 odst. 7;
- b) pouze jeden orgán je odpovědný za projekt nebo kategorii projektů na seznamu Unie, je jediným kontaktním místem pro předkladatele projektu, přičemž přejímá všechny odpovědnosti v procesu vedoucím ke komplexnímu rozhodnutí v rámci zákonné lhůty stanovené v čl. 10 odst. 2, a koordinuje předkládání veškerých příslušných dokumentů a informací;
- c) bez ohledu na přenesení povinností zůstává příslušný vnitrostátní orgán odpovědný za shromažďování zpráv předložených předkladateli projektů v souladu s čl. 5 odst. 4 a za podávání zpráv agentuře a příslušným skupinám v souladu s čl. 5 odst. 5.

Příslušný vnitrostátní orgán si také může ponechat odpovědnost za stanovení lhůt, aniž by tím byly dotčeny lhůty stanovené v čl. 10 odst. 1 a 2.

- 3. Příslušný vnitrostátní orgán zajistí vydání komplexního rozhodnutí ve lhůtách stanovených v čl. 10 odst. 1 a 2.

Členské státy si zvolí mezi následujícími systémy, přičemž zohlední, který systém je nejúčinnější s ohledem na vnitrostátní právní předpisy, specifika vnitrostátního plánovacího a povolovacího postupu a zda jej lze provést způsobem, který přispěje k nejúčinnějšímu a včasnému vydání komplexního rozhodnutí:

- a) integrovaný systém:
 - i) komplexní rozhodnutí, které vydá příslušný vnitrostátní orgán, je jediným právně závazným rozhodnutím vyplývajícím ze zákonného povolovacího postupu;
 - ii) jsou-li projektem dotčeny další orgány, mohou v souladu s vnitrostátním právem vyjádřit svůj názor ve formě vstupu do daného řízení a příslušný vnitrostátní orgán ho zohlední;
- b) koordinovaný systém:

- i) komplexní rozhodnutí zahrnuje více jednotlivých právně závazných rozhodnutí vydaných několika dotčenými orgány a je koordinováno centrálně příslušným vnitrostátním orgánem;
 - ii) příslušný vnitrostátní orgán může zřídit pracovní skupinu, v níž jsou zastoupeny všechny dotčené orgány, s cílem vypracovat prověření nebo podrobný harmonogram pro povolovací postup v souladu s čl. 10 odst. 9 písm. b) a sledovat a koordinovat jeho provádění;
 - iii) příslušný vnitrostátní orgán po konzultaci s dalšími dotčenými orgány stanoví pro každé jednotlivé rozhodnutí přiměřenou časovou lhůtu, během níž jsou vydána jednotlivá rozhodnutí, s cílem minimalizovat délku postupu, aniž jsou dotčeny lhůty stanovené v čl. 10 odst. 1 a 2;
 - iv) příslušný vnitrostátní orgán je schopný přijmout jednotlivé rozhodnutí v zastoupení jiného dotčeného orgánu, pokud tento orgán nevydá toto rozhodnutí ve stanovené lhůtě a pokud toto zpoždění nelze dostatečně odůvodnit. Příslušný vnitrostátní orgán nemusí na jednotlivé rozhodnutí jiného dotčeného orgánu brát zřetel, domnívá-li se, že rozhodnutí není dostatečně podloženo základními podklady předloženými dotčeným orgánem;
- c) systém spolupráce:
- i) komplexní rozhodnutí zahrnuje více jednotlivých právně závazných rozhodnutí vydaných několika dotčenými orgány a koordinovaných příslušným vnitrostátním orgánem;
 - ii) příslušný vnitrostátní orgán může zřídit pracovní skupinu, v níž jsou zastoupeny všechny dotčené orgány, s cílem vypracovat prověření nebo podrobný harmonogram pro povolovací postup v souladu s čl. 10 odst. 9 a sledovat a koordinovat jeho provádění;
 - iii) příslušný vnitrostátní orgán po konzultaci s dalšími dotčenými orgány stanoví pro každé jednotlivé rozhodnutí přiměřenou časovou lhůtu, během níž jsou vydána jednotlivá rozhodnutí, s cílem minimalizovat délku postupu, aniž jsou dotčeny lhůty stanovené v čl. 10 odst. 1 a 2;
 - iv) příslušný vnitrostátní orgán sleduje dodržování lhůt dotčenými orgány a v případě zpoždění přijme opatření s cílem minimalizovat délku postupu;
 - v) pokud členský stát zvolí systém spolupráce, uvědomí Komisi o důvodech své volby.

Dotčené orgány v souladu s povolovacím systémem, který členské státy zvolily, buď přenesou nezbytné pravomoci na příslušný vnitrostátní orgán, nebo usnadní spolupráci a součinnost s příslušným vnitrostátním orgánem s cílem zajistit vydání komplexního rozhodnutí ve lhůtách stanovených v čl. 10 odst. 1 a 2.

Pokud dotčený orgán neočekává, že jednotlivé rozhodnutí vydá ve stanovené lhůtě, okamžitě o tom informuje příslušný vnitrostátní orgán a toto zpoždění odůvodní. Následně příslušný vnitrostátní orgán stanoví další lhůtu, ve které musí být dané jednotlivé rozhodnutí vydáno, přičemž stále dodržuje celkové lhůty stanovené v čl. 10 odst. 1 a 2.

4. Členské státy mohou použít systémy stanovené v odstavci 3 na projekty na seznamu Unie na pevnině i na moři.

V případě projektů na seznamu Unie, které mají vnitřní vazbu na výrobní zařízení, jako jsou projekty zahrnuté do kategorií infrastruktury vymezených v bodě 1 písm. b) nebo h) přílohy II, je příslušný vnitrostátní orgán odpovědný za koordinaci povolovacího postupu pro příslušný projekt na seznamu Unie s povolením výrobních zařízení tak, aby byly časové harmonogramy soudržné a společně směřovaly k co nejefektivnějšímu a včasnému povolení všech zařízení souvisejících s projektem.

5. Pokud se projekt na seznamu Unie nachází na území dvou nebo více členských států, jejich příslušné vnitrostátní orgány společně určí jeden z nich, který bude působit jako jediné kontaktní místo odpovědné za usnadnění výměny informací mezi příslušnými vnitrostátními orgány a dalšími dotčenými orgány o povolovacím postupu a za vydávání konečných komplexních rozhodnutí ve spolupráci s ostatními dotčenými příslušnými vnitrostátními orgány.

Členské státy se snaží stanovit společný postup, který usnadní spolupráci mezi jejich příslušnými vnitrostátními orgány, vytvořit procesní synergie a sladit lhůty s cílem usnadnit povolovací postup pro projekty, zejména pokud jde o posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné konzultace požadované podle článku 9.

Na žádost členských států plní Komise úlohu zprostředkovatele, který podporuje spolupráci mezi dotčenými příslušnými vnitrostátními orgány. Komise usnadní dohodu o jednotném společném postupu poskytnutím stanoviska a doporučení k procedurálním aspektům.

Článek 9

Transparentnost a účast veřejnosti

1. Do 24. října 2027 zveřejní členský stát nebo příslušný vnitrostátní orgán, v případě potřeby ve spolupráci s jinými dotčenými orgány, aktualizovanou příručku postupů upravujících povolovací postup, který se vztahuje na projekty na seznamu Unie, jež bude zahrnovat alespoň údaje upřesněné v bodě 1 přílohy VI. Příručka není právně závazná, ale odkazuje na příslušné právní předpisy nebo je cituje. Příslušné vnitrostátní orgány případně spolupracují a hledají synergie s orgány sousedních zemí s cílem sladit lhůty a usnadňovat povolovací postup pro projekty, včetně vypracovávání příručky postupů.
2. Aniž jsou dotčeny požadavky na účast veřejnosti podle environmentálního práva, Aarhuské úmluvy, úmluvy z Espoo a relevantního práva Unie, dodržují všechny strany, které se podílejí na povolovacím postupu, zásady pro účast veřejnosti stanovené v bodě 3 přílohy VI.
3. Předkladatel projektu v orientační lhůtě tří měsíců od zahájení povolovacího postupu podle čl. 10 odst. 5 vypracuje a předloží příslušnému vnitrostátnímu orgánu koncepci účasti veřejnosti v návaznosti na postup nastíněný v příručce uvedené v odstavci 1 tohoto článku a v souladu s obecnými zásadami uvedenými v příloze VI.
4. Příslušný vnitrostátní orgán požádá o změny nebo schválí koncepci účasti veřejnosti do tří měsíců od obdržení koncepce, přičemž uváží, bez potřeby opakování, jakoukoli formu účasti veřejnosti a konzultací s ní, které se uskuteční před zahájením

povolovacího postupu, v rozsahu, v němž tato účast a konzultace veřejnosti splňují požadavky tohoto článku.

Pokud má předkladatel projektu v úmyslu provést podstatné změny ve schválené koncepci účasti veřejnosti, informuje o tom příslušný vnitrostátní orgán. V tom případě může příslušný vnitrostátní orgán požadovat další změny.

5. Pokud to již nevyžadují vnitrostátní právní předpisy, provede předkladatel projektu před předložením konečné a úplné žádosti o povolení příslušnému vnitrostátnímu orgánu podle čl. 10 odst. 10 alespoň jednu včasnou veřejnou konzultaci. Veřejná konzultace může být provedena v kombinaci s jakoukoliv veřejnou konzultací po předložení žádosti o povolení záměru podle čl. 6 odst. 2 směrnice 2011/92/EU.
6. Veřejná konzultace požadovaná podle předchozího odstavce splňuje minimální požadavky stanovené v bodě 5 přílohy VI a informuje zúčastněné strany uvedené v bodě 3 písm. a) přílohy VI o daném projektu v rané fázi a pomůže určit nejvhodnější umístění, dráhu nebo technologii, a to případně i s ohledem na odpovídající aspekty daného projektu v oblasti přizpůsobování se změně klimatu a bezpečnosti, veškeré dopady relevantní podle unijního a vnitrostátního práva, a příslušné otázky, které bude třeba v dokumentaci žádosti řešit.
7. Aniž jsou dotčena procesní pravidla a pravidla transparentnosti uplatňovaná v členských státech, předkladatelé projektu zveřejní na internetových stránkách podle odstavce 10 tohoto článku zprávu, která shrne výsledky činností souvisejících s účastí veřejnosti, pokud jde o projekt, včetně veškerých činností před včasnou veřejnou konzultací, a vysvětlí, jak byla zohledněna stanoviska vyjádřená při veřejných konzultacích, přičemž uvede, jaké změny byly provedeny, pokud jde o místo, dráhu a návrh projektu, nebo zdůvodní, proč tato stanoviska nebyla zohledněna.

Zprávu předloží předkladatel projektu společně s dokumentací žádosti příslušnému vnitrostátnímu orgánu. Komplexní rozhodnutí náležitě zohlední výsledek této zprávy.
8. U přeshraničních projektů, do nichž jsou zapojeny dva nebo více členských států, se veřejné konzultace prováděné podle odstavce 5 v každém z dotčených členských států uskuteční, v mezích možnosti, nejpozději v odstavu dvou měsíců, a pokud je to možné, společně.
9. U projektů, které mohou mít významný přeshraniční dopad na jeden nebo více sousedících členských států a na které se použije článek 7 směrnice 2011/92/EU a úmluva z Espoo, jsou příslušné informace poskytnuty příslušným vnitrostátním orgánům dotčených sousedících členských států. Příslušné vnitrostátní orgány dotčených sousedících členských států uvedou, případně v rámci oznamovacího postupu, zda si ony nebo jakýkoli další dotčený orgán přejí podílet se na příslušných postupech veřejné konzultace.
10. Předkladatel projektu zřídí a pravidelně aktualizuje specializované internetové stránky projektu s příslušnými informacemi o projektu společného zájmu, propojené s internetovými stránkami Komise a platformou pro transparentnost uvedenou v článku 26 a splňující požadavky uvedené v bodě 6 přílohy VI. Příslušné vnitrostátní orgány kontrolují plnění této povinnosti ze strany předkladatelů projektu a v případě potřeby přijmou opatření zajišťující její dodržování.

Délka a realizace povolovacího postupu

1. Povolovací postup stanoví tyto dva postupy:
 - a) nepovinný postup před podáním žádosti, který zahrnuje období mezi zahájením povolovacího postupu a přijetím předložené úplné dokumentace žádosti příslušným vnitrostátním orgánem a který proběhne v maximální době 24 měsíců;
 - b) povinný povolovací postup, který zahrnuje dobu uplynulou mezi datem přijetí předložené úplné dokumentace žádosti a datem vydání komplexního rozhodnutí a který nepřekročí osmnáct měsíců.

Pokud jde o první pododstavec písm. b), členské státy mohou, pokud je to možné, stanovit zákonný povolovací postup, který je kratší než osmnáct měsíců.

2. Příslušný vnitrostátní orgán zajistí, že celková doba trvání obou postupů uvedených v odstavci 1 nepřekročí dobu 42 měsíců.

Pokud se však příslušný vnitrostátní orgán domnívá, že se jeden nebo oba tyto postupy nedokončí ve lhůtách stanovených v odstavci 1, může prodloužit jednu nebo obě lhůty před jejich uplynutím a v každém jednotlivém případě. S výjimkou mimořádných okolností nemůže příslušný vnitrostátní orgán celkovou dobu trvání obou postupů prodloužit o více než šest měsíců.

Pokud příslušný vnitrostátní orgán lhůty prodlouží, informuje dotčenou skupinu o důvodech těchto prodloužení a předloží jí opatření, která byla či mají být přijata pro dokončení povolovacího postupu s nejmenším možným zpožděním. Skupina může požádat, aby příslušný vnitrostátní orgán pravidelně podával zprávy o pokroku dosaženém v tomto směru a uvedl důvody případného zpoždění.

3. Členské státy zajistí, aby příslušné vnitrostátní orgány uvedené v čl. 8 odst. 1 měly dostatečné technické, finanční a lidské zdroje k vydávání komplexních rozhodnutí ve lhůtě uvedené v čl. 10 odst. 2.
4. Členské státy zajistí, aby v povolovacím postupu uvedeném v odstavci 1 platilo, že:
 - a) pokud příslušné vnitrostátní orgány neodpoví ve lhůtě stanovené v odstavci 2, považuje se komplexní rozhodnutí za schválené;
 - b) pokud ostatní dotčené orgány neodpoví v přiměřené lhůtě stanovené příslušným vnitrostátním orgánem podle čl. 8 odst. 3, považuje se jejich stanovisko, oprávnění nebo povolení za udělené, resp. za odsouhlasené.

Tento odstavec není účinný v případě rozhodnutí v oblasti životního prostředí a v případech, kdy v právním systému dotčeného členského státu neexistuje zásada tichého správního schválení.

Zveřejňují se všechna rozhodnutí, včetně konečných rozhodnutí vydaných mlčky poté, co dotčené příslušné orgány nebo dotčené orgány neodpověděly.

5. Při podání žádosti o zahájení povolovacího postupu zašlou předkladatelé projektu písemné nebo elektronické oznámení o projektu příslušnému vnitrostátnímu orgánu každého členského státu, v němž se projekt nachází, včetně členských států, v nichž projekt protíná jejich výlučnou ekonomickou zónu, a připojí k němu přiměřeně podrobný popis projektu.

Do jednoho měsíce od obdržení oznámení příslušný vnitrostátní orgán v elektronické podobě buď:

- a) vydá potvrzení o přijetí, nebo
- b) domnívá-li se, že projekt není dostatečně zralý pro zahájení povolovacího postupu, oznámení zamítne a své rozhodnutí odůvodní, a to i jménem jiných dotčených orgánů.

Datem potvrzení o přijetí je zahájen povolovací postup. Pokud se jedná o dva nebo více členských států, označuje začátek povolovacího postupu datum posledního potvrzení o přijetí tohoto oznámení vydaného dotčeným příslušným vnitrostátním orgánem.

Členské státy zajistí, aby byly zřízeny specializované digitální platformy pro správu žádostí o povolení, povolovacích postupů, probíhajících rozhodnutí o povolení a vydaných rozhodnutí ve snadno přístupném formátu.

Tyto platformy poskytují přístup k příslušným environmentálním a geologickým datům a rozhodnutím, které jsou k dispozici na ústředním online portálu uvedeném v čl. 10 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady [xxxxx]³⁷.

6. Příslušné vnitrostátní orgány zajistí, aby byl povolovací postup urychlen v souladu s touto kapitolou pro každou kategorii projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu. Za tímto účelem upraví příslušné vnitrostátní orgány své požadavky na zahájení povolovacího postupu a přijetí úplné dokumentace žádosti v souladu s příslušnou kategorií projektu, jeho povahou, rozsahem, neexistencí požadavku na posouzení vlivů na životní prostředí, dalšími posouzeními podle vnitrostátních právních předpisů nebo skutečností, že mohou vyžadovat méně povolení a schválení pro dosažení fáze připravenosti k výstavbě.

Příslušné vnitrostátní orgány proto mohou rozhodnout, že postup před podáním žádosti uvedený v odstavcích 1 a 6 tohoto článku není nutný v případě, že předkladatel projektu nepotřebuje toto období k provedení studií, posouzení a shromáždění údajů pro dokončení dokumentace žádosti o povolení.

7. Příslušné vnitrostátní orgány při prověřování požadavků na povolovací postup zohlední veškeré provedené studie a povolení nebo oprávnění vydaná až pět let předtím, než byl u projektu zahájen povolovací postup v souladu s tímto článkem, včetně posouzení provedených pro provádění jiných projektů, pokud jsou relevantní a mohou být znovu použita, a nebudou vyžadovat zbytečné ani duplicitní studie, posouzení, povolení nebo oprávnění.
8. V členských státech, v nichž určení trasy nebo umístění provedené výhradně pro zvláštní účel plánovaného projektu, včetně plánování zvláštních koridorů pro síťové infrastruktury, nemůže být zahrnuto do povolovacího postupu vedoucího ke komplexnímu rozhodnutí, odpovídající rozhodnutí se přijme v samostatné lhůtě šesti měsíců, počínaje datem předložení konečné a úplné dokumentace žádosti předkladatelem projektu.
9. Postup před podáním žádosti zahrnuje: prověření a stanovení rozsahu požadovaných studií, zpráv a dokumentace, které se očekávají od předkladatele projektu;

³⁷ [odkaz na nařízení o urychlení posuzování vlivů na životní prostředí]

vypracování podrobného harmonogramu a ověření návrhu dokumentace žádosti v následujících krocích:

- a) co nejdříve, nejpozději však do tří měsíců od oznámení přeloženého předkladatelem projektu uvedeného v odstavci 5, příslušný vnitrostátní orgán určí a oznámí předkladateli projektu oprávnění, povolení a posouzení potřebná k dokončení povolovacího postupu.

Oznámení učiněné příslušným vnitrostátním orgánem musí obsahovat kontrolní seznam uvedený v bodě 1 písm. e) přílohy VI a jeho obsah se případně stanoví ve spolupráci s ostatními dotčenými orgány a s příslušnými vnitrostátními orgány v ostatních členských státech, v nichž se projekt nachází, včetně případů, kdy projekt protíná jejich výlučnou ekonomickou zónu.

V případě potřeby se v oznámení podrobně uvedou podmínky, za kterých se na projekt vztahuje výjimka podle čl. 7 odst. 7, a určí se:

- i) zda je u projektu vysoce pravděpodobné, že povede k významným nepředvídaným nepříznivým vlivům s ohledem na ekologickou citlivost geografické oblasti, pro kterou je plánován, které nebyly zjištěny během posuzování environmentálních vlivů vnitrostátních plánů rozvoje prováděného podle směrnice 2001/42/ES a případně podle směrnice 92/43/EHS;
- ii) vhodná a přiměřená zmírňující opatření nebo peněžní kompenzace za programy na ochranu druhů, které se vztahují na projekt v souladu s čl. 7 odst. 8;
- iii) zda je u některé části projektu pravděpodobné, že povede k významným vlivům na životní prostředí v jiném členském státě; v takovém případě zajistí příslušný vnitrostátní orgán členského státu, v němž se projekt nachází, uplatňování článku 7 směrnice 2011/92/EU a článků 2 až 7 Úmluvy o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států;

- b) v oznámení se rovněž uvede, zda příslušný vnitrostátní orgán schvaluje nebo mění koncepci účasti veřejnosti předloženou předkladatelem projektu v souladu s čl. 9 odst. 3. V průběhu ověřovacího postupu příslušný vnitrostátní orgán ve spolupráci s dalšími dotčenými orgány určí rozsah a úroveň podrobnosti studií, zpráv a dokumentace, včetně posouzení potřebných pro povolení projektu z hlediska životního prostředí, které má předkladatel projektu vypracovat a předložit jako součást úplné dokumentace žádosti.

Příslušný vnitrostátní orgán ani žádný z dotčených orgánů si následně nevyžádá žádné další informace, studie, zprávy nebo posouzení kromě těch, které byly stanoveny v tomto počátečním ověřovacím postupu, s výjimkou případů, kdy došlo k podstatné změně projektu nebo jeho okolního prostředí. Pokud k takové podstatné změně dojde, může si příslušný vnitrostátní orgán vyžádat od předkladatele projektu doplňující informace na základě odůvodněného vysvětlení;

- c) příslušný vnitrostátní orgán vypracuje v úzké spolupráci s předkladatelem projektu, ostatními dotčenými orgány a příslušnými vnitrostátními orgány v ostatních členských státech, v nichž se projekt nachází, včetně případů, kdy

projekt protíná jejich výlučnou ekonomickou zónu, a s ohledem na výsledky činností provedených podle písmene a) tohoto odstavce podrobný harmonogram povolovacího postupu v souladu s obecnými pokyny stanovenými v bodě 2 přílohy VI;

- d) po obdržení návrhu dokumentace žádosti si příslušný vnitrostátní orgán může vlastním jménem nebo jménem dalších dotčených orgánů vyžádat od předkladatele projektu doplnění chybějících informací týkajících se požadovaných prvků uvedených v písmenu a), a to v maximální lhůtě jednoho měsíce.

Součástí postupu před podáním žádosti je dle potřeby vypracování veškerých zpráv předkladatelů projektu o vlivech na životní prostředí, včetně dokumentace a posouzení týkajících se přizpůsobení se změně klimatu a kybernetické a fyzické bezpečnosti.

Příslušný vnitrostátní orgán může ve spolupráci s předkladatelem projektu a v případě potřeby s dalšími dotčenými orgány nebo jinými příslušnými vnitrostátními orgány jiných členských států, v nichž se projekt nachází, včetně případů, kdy projekt protíná jejich výlučnou ekonomickou zónu, navrhnout požadavky na povolovací postup pro určitý projekt a lhůtu pro veřejné konzultace stanovenou v bodě 4 přílohy VI ve fázích, pokud to nezpozdí celkový vývoj projektu a zajistí zjednodušení a urychlení povolovacího postupu. Maximální lhůty uvedené v odstavcích 1 a 2 platí pro každou z fází.

Příslušný orgán písemně nebo elektronicky či na vyhrazených digitálních platformách potvrdí přezkum úplné žádosti do jednoho měsíce od předložení chybějících informací uvedených v prvním pododstavci písm. d), čímž zahájí zákonný povolovací postup uvedený v odst. 1 písm. b).

10. Předkladatel projektu spolupracuje v dobré víře s příslušnými vnitrostátními orgány a se všemi dotčenými orgány, aby jim poskytl úplné a správné informace, zejména pokud jde o informace zjištěné v rámci prověřovacího postupu.

Předkladatel projektu zajistí, aby byla dokumentace žádosti úplná a odpovídající a v rámci povolovacího postupu se snaží co nejdříve požádat o stanovisko příslušný vnitrostátní orgán.

Předkladatel projektu plně spolupracuje s příslušným vnitrostátním orgánem na dodržení lhůt stanovených v tomto nařízení. Případná zpoždění způsobená vinou předkladatele projektu v dobré víře v tomto ohledu se nezapočítávají do maximální doby trvání povolovacího postupu.

11. Členské státy zajistí, aby žádné změny vnitrostátního práva nevedly k prodloužení žádného povolovacího postupu zahájeného před vstupem těchto změn v platnost. V zájmu zachování rychlého povolovacího postupu pro projekty na seznamu Unie příslušné vnitrostátní orgány odpovídajícím způsobem upraví harmonogram stanovený v souladu s odst. 6 písm. b) tohoto článku, aby v maximální možné míře zajistily nepřekračování lhůt pro povolovací postup stanovených v tomto článku.

12. Lhůtami stanovenými tímto článkem nejsou dotčeny ani povinnosti vyplývající z práva Unie a mezinárodního práva, ani správní odvolací řízení a opravné prostředky před soudem nebo jiným soudním orgánem.

Lhůtami stanovenými tímto článkem pro veškeré povolovací postupy nejsou dotčeny žádné kratší lhůty stanovené členskými státy.

KAPITOLA IV

Meziodvětvové plánování infrastruktury

Článek 11

Ústřední scénář pro desetileté plány rozvoje sítě

1. Do [dvou let po vstupu v platnost] a poté nejméně každé čtyři roky vypracuje Komise ústřední scénář pro odvětví elektřiny, vodíku a plynu, který se použije pro desetileté plány rozvoje sítě pro celou Unii uvedené v: článku 48 nařízení (EU) 2019/943 a článku 59 nařízení (EU) 2024/1789, procesu zjišťování potřeb infrastruktury uvedeném v článku 12 tohoto nařízení, analýze nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři uvedené v článku 14 tohoto nařízení a přeshraničním přidělení nákladů uvedeném v článku 17 tohoto nařízení.
2. Ústřední scénář:
 - a) je v souladu s cíli Unie v oblasti energetiky a klimatu a zahrnuje dlouhodobou perspektivu nejméně do roku 2050 v souladu s cílem Unie v oblasti klimatické neutrality;
 - a) zaujímá meziodvětvový přístup, který zajistí soulad mezi odvětvími elektřiny, vodíku a plynu a optimalizuje účinnost systému;
 - b) případně zahrnuje analýzy citlivosti.
3. Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (síť ENTSO pro elektřinu), Evropská síť provozovatelů vodíkových sítí (síť ENNOH), Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav (síť ENTSO pro plyn) a členské státy poskytnou na žádost Komise data a informace nezbytné k vypracování ústředního scénáře uvedeného v odstavci 1. To mimo jiné zahrnuje data o trhu a sítích, jako jsou prognózy poptávky a nabídky, charakteristiky výroby energie, výroby vodíku a vodíkových sítí, zdroje flexibility, předpoklady o dovozu a také data o klimatických letech. Komise stanoví přiměřenou lhůtu, v níž mají být data a informace poskytnuty, s přihlédnutím ke složitosti požadovaných dat a informací a k naléhavosti jejich potřeby. Neposkytne-li povinný subjekt požadované informace ve lhůtě stanovené Komisí nebo jsou-li poskytnuté informace neúplné, může si Komise informace, které mají být poskytnuty, vyžádat prostřednictvím rozhodnutí. Komise může požádat agenturu o ověření dat předložených Komisi, a to i ověřením vnitrostátních dat u příslušných vnitrostátních regulačních orgánů.
4. Komise vede konzultace týkající se dat shromážděných pro účely vypracování ústředního scénáře, včetně předpokladů a jejich použití při tvorbě ústředního scénáře, s agenturou, vnitrostátními regulačními orgány, sítí ENTSO pro elektřinu, sítí ENNOH, sítí ENTSO pro plyn, evropským subjektem pro spolupráci mezi provozovateli soustav pro distribuci elektřiny v Evropské unii (subjekt EU DSO), členskými státy, jakož i s dalšími příslušnými zúčastněnými stranami.
5. Komise předloží návrh ústředního scénáře skupině TEN-E spolu s informacemi o tom, jak byly zohledněny připomínky obdržené v rámci konzultací uvedených v

odstavci 4. Členové skupiny TEN-E předloží své případné připomínky do jednoho měsíce od obdržení návrhu ústředního scénáře.

6. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 23 akty v přenesené pravomoci za účelem doplnění tohoto nařízení stanovením ústředního scénáře podle tohoto článku. Komise přijme ústřední scénář s přihlédnutím k připomínkám skupiny TEN-E.
7. Po vyhlášení aktu v přenesené pravomoci týkajícího se ústředního scénáře Komise zveřejní podkladové vstupní a výstupní údaje pro ústřední scénář, a to s výhradou omezení podle vnitrostátních právních předpisů a příslušných dohod o důvěrnosti.
8. Komise může s přihlédnutím k názorům agentury, členských států, vnitrostátních regulačních orgánů a příslušných zúčastněných stran vypracovat analýzy citlivosti pro ústřední scénář, pokud je to nutné na základě vývoje trhu nebo politiky. Komise může změnit akt v přenesené pravomoci uvedený v odstavci 6 tohoto článku tak, aby zahrnoval všechny tyto analýzy citlivosti.

Článek 12

Zpráva o zjišťování potřeb infrastruktury

1. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH vypracují zprávu o zjišťování potřeb infrastruktury s cílem zjistit nedostatky v infrastruktuře, které ovlivňují cíle Unie v oblasti elektřiny a vodíku.
2. Zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury:
 - a) vychází z ústředního scénáře vypracovaného Komisí v souladu s článkem 11 a jeho analýz citlivosti;
 - b) dodržují metodiku vypracovanou agenturou podle odstavce 11;
 - c) dodržují zásady stanovené v příloze VII tohoto nařízení;
 - d) zajišťují meziodvětvový přístup umožňující soulad mezi odvětvími elektřiny a vodíku a případně i mezi odvětvími plynu, dálkového vytápění a CO₂.
3. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH vedou konzultace s příslušnými zúčastněnými stranami ohledně doplňujících údajů, předpokladů a jejich použití pro vypracování své zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury.
4. Do šesti měsíců od zveřejnění ústředního scénáře podle článku 11, s výjimkou případů, kdy je zveřejnění omezeno na doplnění citlivostní analýzy, předloží síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH skupině TEN-E svůj návrh zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury, včetně posouzení toho, jak projekty předložené k zařazení do desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii odpovídají zjištěným potřebám. Pokud se zveřejnění omezí na doplnění citlivostní analýzy, může Komise požádat síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH o vypracování nové zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury v souladu s postupem stanoveným v tomto článku.
5. Do dvou měsíců od obdržení návrhů zpráv o zjišťování potřeb infrastruktury skupinou TEN-E posoudí agentura soulad návrhů zpráv o zjišťování potřeb infrastruktury, včetně posouzení, do jaké míry projekty předložené k zařazení do desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii odpovídají zjištěným potřebám, s metodikou uvedenou v odstavci 12 a zásadami stanovenými v příloze VII a informuje o tom skupinu TEN-E.

6. Do jednoho měsíce poté, co je agentura informovala o souladu návrhů zpráv o zjišťování potřeb infrastruktury, mohou členové skupiny TEN-E s přihlédnutím k informacím agentury o souladu předložit své připomínky a informovat síť ENTSO pro elektřinu, respektive síť ENNOH.
7. Do dvou měsíců od obdržení připomínek členů skupiny TEN-E upraví síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH návrhy zpráv o zjišťování potřeb infrastruktury s přihlédnutím k připomínkám skupiny TEN-E a agentury tak, aby byl zajištěn plný soulad s požadavky uvedenými v odstavci 2, a předloží Komisi konečnou zprávu o zjišťování potřeb infrastruktury.
8. Komise předloží konečný návrh zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury rozhodovacímu orgánu skupiny TEN-E ke schválení. Před předložením konečného návrhu zpráv o zjišťování potřeb infrastruktury rozhodovacímu orgánu skupiny TEN-E může Komise s řádným odůvodněním a v přiměřené lhůtě požádat o aktualizace a zdokonalení, pokud zjistí, že konečný návrh zpráv o zjišťování potřeb infrastruktury náležitě neodráží připomínky členů skupiny TEN-E, a zajistit tak plný soulad se zásadami stanovenými v příloze VII. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH tyto žádosti vyřeší do jednoho měsíce a předloží Komisi revidované konečné návrhy zpráv o zjišťování potřeb infrastruktury.
9. Rozhodovací orgán skupiny TEN-E schválí konečné zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury do jednoho měsíce od jejich obdržení.
10. Do dvou týdnů od schválení zpráv o zjišťování potřeb infrastruktury podle odstavce 8 je síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH zveřejní na svých internetových stránkách. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH na žádost Komise případně aktualizují zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury v souladu s analýzami citlivosti přijatými podle čl. 11 odst. 8.
11. Do [devíti měsíců po vstupu tohoto nařízení v platnost] agentura po rozsáhlých konzultacích, do nichž se zapojí Komise, členské státy, síť ENTSO pro elektřinu, síť ENTSO pro plyn, síť ENNOH, subjekt EU DSO a další příslušné zúčastněné strany, zveřejní závaznou metodiku pro zjišťování potřeb infrastruktury.
12. Metodika zajistí, aby zpráva o zjišťování potřeb infrastruktury byla v souladu se zásadami stanovenými v příloze VII.
13. Agentura z vlastního podnětu nebo na žádost Komise metodiku v případě potřeby aktualizuje.
14. Do 1. ledna 2027 se tento článek použije s výhradou přechodných ustanovení uvedených v článku 61 nařízení (EU) 2024/1789.

Článek 13

Postup sladění potřeb v elektrizační soustavě

1. Pokud zpráva o zjišťování potřeb infrastruktury pro elektřinu dospěje k závěru, že projekty předložené k zařazení do desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii plně neodpovídají potřebám infrastruktury zjištěným podle článku 12, může Komise zahájit postup s cílem určit možná řešení, která by odpovídala nesladěným potřebám.
2. Komise ve spolupráci se sítí ENTSO pro elektřinu, členskými státy a agenturou vyzve provozovatele soustav v příslušných skupinách, aby do šesti měsíců od výzvy navrhli projekty schopné vyřešit nesladěné potřeby. Komise předloží navrhované

projekty k projednání příslušným skupinám zřízeným v souladu s článkem 3. Komise může zapojit další příslušné zúčastněné strany a další fóra pro regionální spolupráci. Předkladatelé projektu, kteří jsou schopni řešit nesladěné potřeby, předloží způsobilé projekty co nejdříve k zařazení do následných vnitrostátních plánů rozvoje, desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii a seznamu Unie.

3. Pokud postup podle odstavce 2 neurčí projekty schopné vyřešit nesladěné potřeby, může Komise vyhlásit výzvu k předkládání návrhů otevřenou jakékoli třetí straně schopné stát se předkladatelem projektu a navrhnout projekty schopné vyřešit nesladěné potřeby. Předkladatelé projektu, kteří jsou schopni řešit nesladěné potřeby, předloží způsobilé projekty co nejdříve k zařazení do následných vnitrostátních plánů rozvoje, desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii a seznamu Unie.
4. Komise sleduje výsledky postupu a pokrok projektů uvedených v odstavcích 2 a 3 a úzce zapojuje příslušné skupiny zřízené v souladu s článkem 3 a další příslušná fóra pro regionální spolupráci.

Článek 14

Analýza nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři

1. U projektů spadajících do kategorií infrastruktury vymezených v bodě 1 písm. a), b), c), d), e), f) a h) a v bodech 2 a 3 přílohy II použijí síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH při posuzování projektů za účelem jejich zařazení do svých příslušných desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii konzistentní jednotné odvětvové metodiky pro harmonizovanou analýzu nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři na úrovni Unie.
2. Metodiky:
 - a) jsou vypracovány v souladu se zásadami stanovenými v příloze V;
 - b) vychází ze společných předpokladů, které umožňují porovnání projektů;
 - c) jsou v souladu s cíli Unie v oblasti energetiky a klimatu a s jejím cílem v oblasti klimatické neutrality do roku 2050 a s ústředním scénářem uvedeným v článku 11, jakož i s pravidly a ukazateli stanovenými v příloze IV;
 - d) umožňují posouzení souborů projektů podle článku 18 a v odvětví elektřiny zvážení bezdrátových řešení;
 - e) uplatňují meziodvětvový přístup.
3. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH vypracují a zveřejní předběžné návrhy metodik za účelem konzultace se subjektem EU DSO a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami. Konzultační postup je otevřený, včasný a transparentní. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH vypracují a zveřejní zprávu o konzultačním postupu.
4. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH zveřejní a předloží členským státům, Komisi a agentuře své návrhy metodik. Pokud síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH připomínky členských států, vnitrostátních orgánů nebo jiných zúčastněných stran nezohlední nebo je zohlední pouze částečně, odůvodní to. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH zveřejní a předloží členským státům, Komisi a agentuře své první konzistentní jednotné odvětvové návrhy metodik do prosince 2027.

5. Do tří měsíců od obdržení návrhů metodik může agentura a členské státy předložit svá stanoviska síti ENTSO pro elektřinu, síti ENNOH a Komisi. Komise může uspořádat zvláštní zasedání skupin za účelem projednání návrhů metodik.
6. Do tří měsíců ode dne obdržení stanovisek agentury a členských států pozmění síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH své metodiky tak, aby plně zohledňovaly stanoviska agentury a členských států, a předloží je Komisi ke schválení.
7. Komise vydá rozhodnutí do tří měsíců od obdržení příslušných metodik.
8. Pokud Komise návrh metodiky zamítne, uvede důvody. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH návrh metodiky přepracují a znovu jej předloží Komisi ke schválení.
9. Do dvou týdnů od schválení Komisí zveřejní síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH příslušné metodiky na svých internetových stránkách.
10. Komise a agentura mohou požádat síť ENTSO pro elektřinu, případně síť ENNOH, aby aktualizovaly své metodiky a stanovily harmonogram. Agentura může jednat z vlastního podnětu nebo na základě řádně odůvodněné žádosti vnitrostátních regulačních orgánů nebo zúčastněných stran. Agentura zveřejňuje obdržené žádosti a všechny příslušné dokumenty, které nejsou obchodně citlivé a na nichž je založena její žádost.
11. Na žádost agentury nebo Komise aktualizují síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH konzistentní jednotné odvětvové metodiky pro analýzu nákladů a přínosů v souladu se schvalovacím postupem podle odstavců 3 až 9.
12. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH zveřejní v rámci každého desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii aktualizované vstupní údaje relevantní pro použití metodik, včetně metod výpočtu, modelů sítě, příslušných údajů o toku zatížení a trhu. Tyto údaje se zveřejňují v dostatečně přesné podobě s výhradou omezení podle vnitrostátních právních předpisů a příslušných dohod o důvěrnosti. Komise a agentura zajistí zachování důvěrnosti obdržených údajů na své straně i u osob, které pro ně na základě těchto údajů provádějí analýzy.
13. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH v rámci desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii vypočtou a zveřejní výsledky analýz nákladů a přínosů pro všechny projekty a ukáží, jak jsou přínosy rozděleny mezi jednotlivé země. To zahrnuje přínosy pro hostitelské i nehostitelské země, které mají z příslušného projektu prospěch.
14. U projektů, které spadají do kategorií energetické infrastruktury vymezených v bodě 1 písm. g) a v bodě 4 přílohy II, zajistí Komise vypracování metodik pro harmonizovanou analýzu nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři na úrovni Unie. Tyto metodiky jsou v souladu s metodikami vypracovanými sítí ENTSO pro elektřinu a sítí ENNOH, pokud jde o přínosy a náklady. Tyto metodiky se vypracují transparentním způsobem, včetně rozsáhlých konzultací s agenturou, členskými státy a všemi relevantními zúčastněnými stranami.
15. Počínaje [dubnem 2028] a poté každé dva roky agentura stanoví a zveřejní soubor ukazatelů a odpovídajících referenčních hodnot pro srovnání jednotkových investičních nákladů u srovnatelných projektů kategorií energetické infrastruktury uvedených v příloze II. Předkladatelé projektů poskytnou požadované údaje vnitrostátním regulačním orgánům a agentuře. Tyto referenční hodnoty mohou síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH použít k analýzám nákladů a přínosů prováděným pro následné desetileté plány rozvoje sítě pro celou Unii.

KAPITOLA V

Elektrizační soustavy na moři pro integraci obnovitelných zdrojů

Článek 15

Plánování elektrizačních soustav na moři

1. Do [šesti měsíců od vstupu v platnost] aktualizují členské státy s podporou Komise v rámci svých konkrétních prioritních koridorů elektrizačních soustav na moři stanovených v oddíle 2 přílohy I a s přihlédnutím ke zvláštnostem a rozvoji v každém regionu nezávaznou dohodu o spolupráci týkající se cílů výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři, které má být využíváno v každé přímořské oblasti do roku 2030, 2040 a 2050, a to v souladu se svými vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu a potenciálem obnovitelných zdrojů na moři v každé přímořské oblasti. Dohoda musí případně zahrnovat cíle v oblasti obnovitelných zdrojů vodíku na moři.

V rámci nezávazných dohod členské státy s podporou Komise v rámci svých konkrétních prioritních koridorů elektrizačních soustav na moři stanovených v oddíle 2 přílohy I rovněž zváží, zda by mezi dvěma nebo více členskými státy v jejich příslušných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu neměly být stanoveny specifické přeshraniční cíle, například pro hybridní nebo přeshraniční radiální projekty, s cílem co nejefektivněji dosáhnout cílů výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři, které má být využíváno v každé přímořské oblasti co nejefektivnějším způsobem

Tato nezávazná dohoda se uzavírá písemně pro každou přímořskou oblast spojenou s územím členských států a není jí dotčeno právo členských států rozvíjet projekty ve svých teritoriálních vodách a ve výlučné ekonomické zóně. Komise poskytne pokyny pro práci ve skupinách.

2. Do [dvanácti měsíců od vstupu v platnost] a poté každé čtyři roky v rámci následného desetiletého plánu rozvoje sítě vypracuje síť ENTSO pro elektřinu za účasti příslušných provozovatelů přenosových soustav, vnitrostátních regulačních orgánů, členských států a Komise a v souladu s nezávaznou dohodou uvedenou v odstavci 1 tohoto článku plány rozvoje strategické integrované sítě na moři na vysoké úrovni pro každou přímořskou oblast a zveřejní je v podobě samostatné zprávy, která tvoří součást desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii, v souladu s prioritními koridory elektrizačních soustav na moři uvedenými v příloze I, přičemž zohlední ochranu životního prostředí a další využití moře.

Při vypracovávání plánů rozvoje strategické integrované sítě na moři na vysoké úrovni ve lhůtě stanovené v odstavci 1 zohlední síť ENTSO pro elektřinu nezávazné dohody uvedené v odstavci 1 týkající se vypracování ústředního scénáře pro desetiletý plán rozvoje sítě pro celou Unii.

Plány rozvoje strategické integrované sítě na moři na vysoké úrovni poskytnou obecný přehled, pokud jde o potenciál výrobních kapacit na moři a výsledné potřeby v elektrizační soustavě na moři, včetně potenciálních potřeb v oblasti propojovacích

vedení, hybridních projektů, radiálních propojení, posilování a vodíkové infrastruktury.

3. Plány rozvoje strategické integrované sítě na moři na vysoké úrovni jsou v souladu s regionálními investičními plány zveřejněnými podle čl. 34 odst. 1 nařízení (EU) 2019/943 a začleňují se do desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii s cílem zajistit soudržný rozvoj plánování elektrizačních soustav na pevnině a na moři a nezbytné posílení.
4. Nejpozději každé čtyři roky po přijetí nezávazné dohody podle odstavce 1 členské státy aktualizují své nezávazné dohody uvedené v odstavci 1 tohoto článku, a to i s ohledem na výsledky uplatňování nejnovějších analýz nákladů a přínosů a sdílení nákladů na prioritní koridory elektrizačních soustav na moři.
5. Po každé aktualizaci nezávazných dohod pro každou přímořskou oblast v souladu s odstavcem 4 aktualizuje síť ENTSO pro elektřinu strategický plán rozvoje integrované sítě na moři na vysoké úrovni v rámci příštího desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii uvedeného odstavci 2.

Článek 16

Pokyny k rámcům pro kooperativní investice u projektů v oblasti energie na moři

1. Komise za účasti členských států, příslušných provozovatelů přenosových soustav, agentury a vnitrostátních regulačních orgánů zváží, zda je nutná aktualizace pokynů k rámcům pro kooperativní investice u projektů v oblasti energie na moři, které stanoví konkrétní náklady a přínosy a sdílení nákladů pro provádění plánů rozvoje integrované sítě na moři uvedených v čl. 15 odst. 2 v souladu s nezávaznými dohodami uvedenými v čl. 14 odst. 1, a případně zveřejní aktualizovanou verzi těchto pokynů. Tyto pokyny jsou slčitelné s čl. 17 odst. 1. Komise případně své pokyny aktualizuje s přihlédnutím k výsledkům jejich provádění.
2. Síť ENTSO pro elektřinu za účasti příslušných provozovatelů přenosových soustav, agentury, vnitrostátních regulačních orgánů a Komise aktualizuje výsledky uplatňování pokynů pro náklady a přínosy a sdílení nákladů u prioritních koridorů elektrizačních soustav na moři, včetně případů, kdy Komise zveřejní jakoukoli aktualizaci pokynů pro konkrétní náklady a přínosy a sdílení nákladů pro provádění plánů rozvoje integrované sítě na moři uvedených v čl. 15 odst. 2 v souladu s nezávaznými dohodami uvedenými v čl. 15 odst. 1.

KAPITOLA VI

Regulační rámec

Článek 17

Umožnění investic s přeshraničním dopadem

1. Účinně vynaložené investiční náklady, které vylučují náklady na údržbu, spojené s projektem společného zájmu spadajícím do kategorií energetické infrastruktury stanovených v bodě 1 písm. a), b), c), d), e), f) a h) přílohy II a s projekty společného zájmu spadajícími do kategorie energetické infrastruktury stanovené v bodě 2 přílohy

II, pokud spadají do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů v každém dotčeném členském státě, ponese příslušný provozovatel přenosové či přepravní soustavy, provozovatel vodíkové sítě, jiní provozovatelé nebo předkladatelé projektu přenosové či přepravní infrastruktury členských států, na něž bude mít projekt čistý pozitivní dopad, a uhradí je v rozsahu, který nezahrnuje tarify za překročení kapacity a jiné poplatky, uživatelé sítě prostřednictvím sazeb za přístup k síti platných v tomto nebo v těchto členských státech.

2. Ustanovení tohoto článku se použijí na projekt společného zájmu spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v článku 27, bodě 1 písm. a), b), c), d), e), f) a h) a bodě 2 přílohy II, pokud alespoň jeden předkladatel projektu podá příslušným vnitrostátním orgánům žádost o úhradu nákladů projektu.

Na projekty spadající do kategorie energetické infrastruktury stanovené v bodě 1 písm. g) přílohy II se mohou ustanovení tohoto článku vztahovat, pokud alespoň jeden předkladatel projektu požádá příslušné vnitrostátní orgány o jejich použití.

Má-li projekt několik předkladatelů, příslušné vnitrostátní regulační orgány bez prodlení všechny předkladatele projektu vyzvou k tomu, aby žádost o investici podali společně v souladu s odstavcem 4.

3. U projektu společného zájmu, na který se vztahuje odstavec 1, předkladatelé projektu všechny příslušné vnitrostátní regulační orgány pravidelně informují o průběhu projektu a o nákladech a dopadu, který je s ním spojen, a to alespoň jednou ročně od zařazení projektu na seznam Unie, dokud není projekt uveden do provozu.
4. Jakmile projekt společného zájmu dosáhne dostatečné vyspělosti a předpokládá se, že je připraven zahájit fázi výstavby během následujících 36 měsíců, předloží předkladatelé projektu po konzultaci s provozovatelem přenosových či přepravních soustav z členských států, na které má projekt významný čistý pozitivní dopad, žádost o investici. Tato žádost o investici obsahuje žádost o přeshraniční přidělení nákladů a je předložena všem příslušným vnitrostátním regulačním orgánům společně s:

- a) aktuální analýzou nákladů a přínosů pro konkrétní projekt v souladu s ústředním scénářem uvedeným v článku 11, se zohledněním všech aspektů citlivosti uvedených v článku 11, vypracovanou v souladu s metodikou harmonizované analýzy nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři uvedenou v článku 14 a zohledňující přínosy přesahující hranice členských států, na jejichž území se projekt nachází;
- b) obchodním plánem hodnotícím finanční životaschopnost projektu, včetně zvoleného řešení financování, a u projektu společného zájmu, který spadá do kategorie energetické infrastruktury uvedené v bodě 3 přílohy II, s výsledky tržních testů;
- c) pokud se předkladatelé projektu dohodnou, s odůvodněným návrhem na přeshraniční přidělení nákladů.

Pokud projekt předkládá více předkladatelů, předloží své žádosti o investice společně.

Po obdržení každé žádosti o investice předloží příslušné vnitrostátní regulační orgány neprodleně její kopii agentuře pro informační účely.

Příslušné vnitrostátní regulační orgány a agentura zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

5. Do šesti měsíců ode dne, kdy poslední z příslušných vnitrostátních regulačních orgánů obdržel žádost o investici, přijmou tyto orgány po konzultaci s dotčenými předkladateli projektu společná koordinovaná rozhodnutí o přidělení účinně vynaložených investičních nákladů, které ponese každý provozovatel soustavy v rámci daného projektu, jakož i o jejich začlenění do tarifů, nebo o zamítnutí žádosti o investici, ať již celé, nebo její části, pokud společná analýza příslušných vnitrostátních regulačních orgánů dospěje k závěru, že projekt nebo jeho část nepřináší významný čistý přínos v žádném z členských států příslušných vnitrostátních regulačních orgánů.

Příslušné vnitrostátní regulační orgány zahrnou do tarifů relevantní účinně vynaložené investiční náklady, jak jsou definovány v doporučení uvedeném v odstavci 14, v souladu s přidělením investičních nákladů, které ponese každý provozovatel soustavy v souvislosti s projektem.

U projektů nacházejících se na území jejich členského státu příslušné vnitrostátní regulační orgány poté případně posoudí, zda by v důsledku zahrnutí investičních nákladů do tarifů mohly vyvstat jakékoli problémy s cenovou dostupností.

6. Při přidělování nákladů zohlední příslušné vnitrostátní regulační orgány tyto prvky:
- a) skutečné nebo odhadované poplatky za přetížení nebo jiné poplatky;
 - b) skutečné nebo odhadované výnosy pocházející z kompenzačního mechanismu mezi provozovateli přenosových či přepravních soustav vytvořeného podle článku 49 nařízení (EU) 2019/943.

Při přeshraničním přidělování nákladů se přihlíží k hospodářským, sociálním a environmentálním nákladům a přínosům projektů v dotčených členských státech a k potřebě zajistit stabilní finanční rámec pro rozvoj projektů společného zájmu a zároveň minimalizovat potřebu finanční podpory. Při přeshraničním přidělování nákladů usilují příslušné vnitrostátní regulační orgány po konzultaci s dotčenými provozovateli přenosových či přepravních soustav o vzájemnou dohodu založenou zejména na informacích uvedených v odst. 4 prvním pododstavci písm. a) a b) tohoto článku. Jejich posouzení vychází z ústředního scénáře a všech aspektů citlivosti uvedených v článku 11, což umožní důkladnou analýzu přínosu projektu společného zájmu k cílům energetické politiky Unie v oblasti dekarbonizace, integrace trhu, hospodářské soutěže, udržitelnosti a bezpečnosti dodávek.

7. Při přidělování nákladů uplatňují příslušné vnitrostátní regulační orgány tyto obecné zásady:
- a) pokud se alespoň 10 % odhadovaných přínosů projektu uskuteční v některém členském státě, tento členský stát a příslušný vnitrostátní regulační orgán se zúčastní procesu přeshraničního přidělení nákladů;
 - b) přidělení nákladů mezi členské státy je případně založeno na rozdělení čistých přínosů, přičemž se zajistí, aby klíč pro přidělení nákladů toto rozdělení odrážel;
 - c) přeshraniční přidělení nákladů je založeno na předchozí dohodě o přidělení nákladů, která má zajistit investiční jistotu, přičemž tato dohoda je transparentní a předvídatelná a přeshraniční přidělení nákladů může stanovit možnost následných přizpůsobení za předpokladu, že tato přizpůsobení jsou v rozhodnutí o přidělení nákladů výslovně definována a jasně vymezena, včetně časového rámce a kategorií zahrnutých nákladů.

Pokud projekt společného zájmu zmírňuje negativní externalitu, jako jsou smyčky toků, a tento projekt společného zájmu je proveden v členském státě na počátku negativní externality, toto zmírnění nelze považovat za přeshraniční přínos, a proto není základem pro přidělení nákladů provozovateli přenosové soustavy členských států postižených těmito negativními externalitami.

8. Příslušné vnitrostátní regulační orgány na základě přeshraničního přidělení nákladů podle odstavce 5 tohoto článku při stanovování nebo schvalování tarifů v souladu s čl. 78 odst. 1 směrnice (EU) 2024/1788 a čl. 59 odst. 1 písm. a) směrnice (EU) 2019/944 zohlední skutečné náklady vynaložené provozovatelem přenosové či přepravní soustavy, provozovatelem vodíkové sítě či jiným předkladatelem projektu v důsledku investic, pokud tyto náklady odpovídají nákladům účinného a strukturálně srovnatelného provozovatele.
9. Příslušné vnitrostátní regulační orgány agentuře neprodleně oznámí rozhodnutí o přidělení nákladů společně se všemi důležitými informacemi, které se k němu vztahují. V rozhodnutí o přidělení nákladů se uvedou zejména podrobné důvody, na jejichž základě byly náklady rozděleny mezi členské státy, včetně těchto:
 - a) vyhodnocení zjištěného dopadu, včetně dopadu týkajícího se síťových tarifů, na každý dotčený členský stát;
 - b) hodnocení obchodního plánu uvedeného v odst. 4 prvním pododstavci písm. b);
 - c) regionální pozitivní externalitu či pozitivní externalitu pro celou Unii, jako je bezpečnost dodávek, pružnost systému, solidarita nebo inovace, které by projekt vytvořil;
 - d) výsledek konzultací s dotčenými předkladateli projektu.

Rozhodnutí o přidělení nákladů se zveřejní na internetových stránkách příslušných vnitrostátních regulačních orgánů a poskytne se agentuře a Komisi.

Do [do šesti měsíců od vstupu v platnost] agentura zřídí centrální úložiště všech rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů přijatých vnitrostátními regulačními orgány a umístí je na své internetové stránky.

10. V případě, že příslušné vnitrostátní regulační orgány nedosáhnou dohody o dané žádosti o investice do šesti měsíců ode dne, kdy žádost obdržel poslední příslušný vnitrostátní regulační orgán, uvědomí o tom neprodleně agenturu.

V tom případě nebo na základě společné žádosti příslušných vnitrostátních regulačních orgánů přijme agentura do tří měsíců ode dne, kdy jí byla záležitost předložena, rozhodnutí o žádosti o investice včetně přeshraničního přidělení nákladů podle odstavce 5.

Agentura před přijetím tohoto rozhodnutí konzultuje příslušné vnitrostátní regulační orgány a předkladatele projektu. Tříměsíční lhůta uvedená v druhém pododstavci může být v případě, že si agentura vyžádá doplňující informace, prodloužena o další dva měsíce. Tato dodatečná lhůta začíná běžet prvním dnem po obdržení úplných informací.

Posouzení vypracované agenturou vychází z ústředního scénáře vypracovaného podle článku 11 a všech aspektů citlivosti, což umožní důkladnou analýzu přínosu projektu společného zájmu k naplňování cílů energetické politiky Unie v oblasti

dekarbonizace, integrace trhu, hospodářské soutěže, udržitelnosti a bezpečnosti dodávek.

Agentura ponechá ve svém rozhodnutí o žádosti o investice včetně přeshraničního přidělení nákladů určení toho, jakým způsobem jsou investiční náklady zahrnuty do tarifů v souladu s předepsaným přeshraničním přidělením nákladů, na příslušných vnitrostátních orgánech v okamžiku provedení daného rozhodnutí v souladu s vnitrostátním právem.

Rozhodnutí o žádosti o investici včetně přeshraničního přidělení nákladů se zveřejní. Použijí se čl. 25 odst. 3 a články 28 a 29 nařízení (EU) 2019/942.

11. Kopie všech rozhodnutí o přidělení nákladů předloží agentura neprodleně Komisi společně se všemi důležitými informacemi týkajícími se jednotlivých rozhodnutí. Agentura zveřejňuje nedůvěrná znění všech rozhodnutí na svých internetových stránkách. Tyto informace mohou být předloženy v souhrnné podobě. Agentura a Komise zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.
12. Rozhodnutí o přidělení nákladů neovlivní právo provozovatelů přenosových nebo přepravních soustav žádat a právo vnitrostátních regulačních orgánů schvalovat poplatky za přístup k sítím v souladu s nařízeními (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789 a směrnicemi (EU) 2019/944 a (EU) 2024/1788.
13. Tento článek se nepoužije na projekty společného zájmu, na něž se vztahuje jedna nebo více z těchto výjimek:
 - a) výjimka z článků 31, 32, 33 a čl. 78 odst. 7 a směrnice (EU) 2024/1788 podle článku 78 nařízení (EU) 2024/1789;
 - b) výjimka z čl. 19 odst. 2 a 3 nařízení (EU) 2019/943 nebo článku 6, čl. 59 odst. 7 a čl. 60 odst. 1 směrnice (EU) 2019/944 podle článku 63 nařízení (EU) 2019/943;
 - c) výjimka z pravidel oddělení nebo přístupu třetích stran podle článku 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009³⁸ nebo článku 64 nařízení (EU) 2019/943 a článku 66 směrnice (EU) 2019/944.
14. Do [šesti měsíců od vstupu tohoto nařízení v platnost] přijme agentura doporučení pro určení osvědčených postupů pro vyřizování žádostí o investice do projektů společného zájmu v souladu se zásadami uvedenými v odstavci 7 tohoto článku.

Toto doporučení agentura podle potřeby pravidelně aktualizuje. Zohledňuje odvětvová specifika a zajišťuje soulad se zásadami týkajícími se přeshraničního sdílení nákladů elektrizačních soustav na moři pro energii z obnovitelných zdrojů podle čl. 16 odst. 1. Při přijímání nebo aktualizaci doporučení agentura provádí rozsáhlé konzultace, do nichž jsou zapojeny všechny příslušné zúčastněné strany. Součástí tohoto doporučení je rovněž nezávazná šablona pro přeshraniční přidělení nákladů, která usnadní práci vnitrostátních regulačních agentur.
15. Projekty ve společném zájmu získají přeshraniční přidělení nákladů za stejných pravidel a podmínek uvedených v tomto článku, pokud jde o přínosy, které přinášejí

³⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a o zrušení nařízení (ES) č. 1228/2003 (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/714/oj>).

Unii. Vydávají je koordinovaně příslušné vnitrostátní regulační orgány přijímajících členských států.

16. Tento článek se obdobně použije na soubory projektů podle článku 18.

Článek 18

Umožnění sdružování projektů energetické infrastruktury za účelem sdílení nákladů

1. Předkladatelé projektů mohou sdružit dva nebo více projektů na seznamu Unie, aby se usnadnily diskuse o sdílení nákladů mezi příslušnými členskými státy a případně třetími zeměmi a rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů mezi dotčenými příslušnými orgány členských států nebo případně mezi příslušnými orgány členských států a třetích zemí.
2. Komise může vyzvat předkladatele projektů, aby příslušným skupinám předložili k projednání návrh jednoho nebo několika souborů dvou nebo více projektů uvedených na seznamu Unie. Soubor projektů může zahrnovat projekty v různých fázích zralosti za předpokladu, že jejich sdružení nezpozdí realizaci nejrarejších projektů.
3. V návaznosti na jednání ve skupinách může Komise požádat síť ENTSO pro elektřinu nebo síť ENNOH o předložení společné analýzy nákladů a přínosů pro navrhované soubory dvou nebo více projektů na seznamu Unie. Společná analýza nákladů a přínosů musí být v souladu s ústředním scénářem a aspekty citlivosti uvedenými v článku 11 a s metodikou vypracovanou podle článku 15. Síť ENTSO pro elektřinu nebo síť ENNOH předloží společnou analýzu nákladů a přínosů do dvou měsíců od podání žádosti Komisi.
4. Příslušné členské státy za účasti příslušných vnitrostátních regulačních orgánů a s podporou Komise se dohodnou na souboru projektů a případně vyzvou předkladatele projektů, aby do souboru projekty přidali nebo projekty ze souboru vypustili, pokud to usnadní diskuse o sdílení nákladů, a to za předpokladu, že počet projektů na seznamu Unie zahrnutých do souboru zůstane zvládnutelný.
5. Příslušné členské státy mohou rozhodnout o schválení souborů a vyzvat předkladatele projektů k podání společné žádosti o investice podle čl. 17 odst. 4. Toto rozhodnutí se sdělí příslušným skupinám a Komisi. Pro účely čl. 17 odst. 4 se do žádosti o investice zahrne pouze jedna aktuální analýza nákladů a přínosů a jeden návrh na přeshraniční přidělení nákladů s cílem usnadnit případnou žádost o finanční pomoc Unie podle článku 21.

Článek 19

Vyhrazené příjmy z přetížení pro projekty na seznamu Unie

1. Provozovatelé přenosových nebo přepravních soustav vyčlení 25 % poplatků za přetížení, které nebyly vynaloženy na zajištění skutečné dostupnosti přidělené kapacity podle čl. 19 odst. 2 písm. a) nařízení (EU) 2019/943 a na kompenzace provozovatelům zařízení pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů na moři podle čl. 19 odst. 2 písm. c) nařízení (EU) 2019/943 na investice do sítí v rámci projektů na seznamu Unie, které jsou důležité pro snížení přetížení propojovacích vedení podle čl. 19 odst. 2 písm. b) nařízení (EU) 2019/943.
2. Provozovatelé přenosových nebo přepravních soustav uloží finanční prostředky uvedené v bodě 1 tohoto článku na samostatný účet, dokud je nebudou moci použít

na financování projektů uvedených na seznamu Unie, které jsou relevantní pro snížení přetížení propojovacích vedení, nebo dokud neprokáží, že prioritní cíle stanovené v čl. 19 odst. 2 písm. b) nařízení (EU) 2019/943 byly dostatečně splněny a není třeba budovat další přeshraniční kapacitu na hranicích dotčených členských států za účelem snížení přetížení propojovacích vedení.

3. Použití finančních prostředků uvedených v odstavci 1:
 - a) řeší mezery ve financování projektů na seznamu Unie, které mají významný přínos mimo hostitelské země, s náležitým přihlédnutím k očekávanému financování prostřednictvím tarifů;
 - b) je transparentně uvedeno v žádostech o rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů podle článku 17 tohoto nařízení;
 - c) zabraňuje dvojímu financování a zajišťuje proporcionalitu, transparentnost a nediskriminaci;
 - d) nenarušuje plnění prioritních cílů podle čl. 19 odst. 2 nařízení (EU) 2019/943.
4. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23 tohoto nařízení za účelem doplnění tohoto nařízení o podmínky, za nichž mohou provozovatelé přenosových nebo přepravních soustav využívat finanční prostředky uvedené v odstavci 1 tohoto článku, a podmínek, za nichž se cíl čl. 19 odst. 2 písm. b) nařízení (EU) 2019/943 považuje za dostatečně splněný.
5. Agentura do [šesti měsíců] od vstupu aktů v přenesené pravomoci uvedených v odstavci 4 v platnost aktualizuje metodiku používání příjmů z přetížení podle čl. 19 odst. 4 nařízení (EU) 2019/943. Aktualizovaná metodika musí být v souladu s odstavci 1, 2 a 3 tohoto článku a s akty v přenesené pravomoci přijatými podle odstavce 4 tohoto článku.

Článek 20

Regulační pobídky

1. Pokud předkladateli projektu vzniknou vyšší rizika z hlediska rozvoje, výstavby, provozu či údržby projektu společného zájmu, který spadá do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů, v porovnání s obvyklými riziky srovnatelného infrastrukturního projektu, mohou vnitrostátní regulační orgány poskytnout uvedenému projektu odpovídající pobídky v souladu s nařízeními (EU) 2019/943 a 2024/1789 a směrnicemi (EU) 2019/944 a (EU) 2024/1788.

První pododstavec se nepoužije, pokud se na projekt společného zájmu vztahuje jedna nebo více z těchto výjimek:

 - a) výjimka z článků 31, 32 a 33 a čl. 78 odst. 7 a 9 směrnice (EU) 2024/1788 podle článku 78 nařízení (EU) 2024/1789;
 - b) výjimka z čl. 19 odst. 2 a 3 nařízení (EU) 2019/943 nebo z článku 6, čl. 59 odst. 7 a čl. 60 odst. 1 směrnice (EU) 2019/944 podle článku 63 nařízení (EU) 2019/943;
 - c) výjimka podle článku 36 směrnice 2009/73/ES;
 - d) výjimka podle článku 17 nařízení (ES) č. 714/2009.

2. V případě rozhodnutí o udělení pobídek podle odstavce 1 tohoto článku vnitrostátní regulační orgány zohlední výsledky analýzy nákladů a přínosů v souladu s metodikou vypracovanou podle článku 14, a zejména regionální pozitivní externality či pozitivní externality pro celou Unii, které projekt přináší. Vnitrostátní regulační orgány dále analyzují konkrétní rizika vzniklá předkladatelům projektu, opatření přijatá ke zmírnění rizik a důvody rizikového profilu s ohledem na čistý pozitivní dopad projektu ve srovnání s alternativním řešením představujícím nižší riziko. Způsobilá rizika zahrnují zejména rizika spojená s novými přenosovými a přepravními technologiemi jak na souši, tak na moři, rizika spojená s nedostatečným krytím nákladů a rozvojová rizika.
3. Rozhodnutí o udělení pobídek zohlední konkrétní povahu vzniklého rizika a může udělovat pobídky zahrnující mimo jiné jedno nebo více těchto opatření:
 - a) předpisy upravující preventivní investice;
 - b) pravidla uznávání účinně vynaložených nákladů před uvedením projektu do provozu;
 - c) pravidla zajištění další návratnosti kapitálu investovaného v rámci daného projektu;
 - d) jakákoli jiná opatření, která budou považována za nutná a vhodná.

KAPITOLA VII

Financování

Článek 21

Způsobilost projektů k finanční pomoci Unie podle nařízení (EU) 2021/1153

1. Projekty společného zájmu spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v článku 27 a příloze II jsou způsobilé k finanční pomoci Unie ve formě grantů na studie a finančních nástrojů.
2. Projekty společného zájmu spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v článku 27 a v bodě 1 písm. a), b), c), d), e), f) a h) a bodě 2 přílohy II a do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů jsou rovněž způsobilé k finanční pomoci Unie ve formě grantů na práce, pokud splňují všechna následující kritéria:
 - a) analýza nákladů a přínosů konkrétního projektu vypracovaná podle čl. 17 odst. 4 písm. a) poskytuje důkaz o existenci významných pozitivních externalit, jako je bezpečnost dodávek, pružnost systému, solidarita nebo inovace;
 - b) pro projekt bylo vydáno rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů podle článku 17;
 - c) projekt nemůže být financován trhem nebo prostřednictvím regulačního rámce v souladu s obchodním plánem a jinými posouzeními, zejména těmi, která provedli potenciální investoři, věřitelé či vnitrostátní regulační orgán, přičemž je při posuzování potřeby finanční pomoci Unie pro tento projekt nutno přihlídnout k jakémukoli rozhodnutí o pobídkách a k jeho důvodům podle čl. 20 odst. 2.

3. Projekty společného zájmu prováděné v souladu s postupem uvedeným v čl. 5 odst. 7 písm. d) jsou rovněž způsobilé k finanční pomoci Unie ve formě grantů na práce, pokud splňují kritéria stanovená v odstavci 2 tohoto článku.
4. Projekty společného zájmu spadající do kategorií energetické infrastruktury uvedených v příloze II, jiné než uvedené v odstavci 2, s výjimkou kategorie infrastruktury uvedené v bodě 3 uvedené přílohy, jsou rovněž způsobilé k finanční pomoci Unie ve formě grantů na práce, pokud splňují všechna následující kritéria:
 - a) analýza nákladů a přínosů konkrétního projektu vypracovaná předkladatelem projektu podle příslušné metodiky analýzy nákladů a přínosů vypracované v souladu s článkem 11 poskytuje důkaz o existenci významných pozitivních externalit, jako je bezpečnost dodávek, pružnost systému, solidarita nebo inovace;
 - b) projekt nemůže být financován trhem v souladu s podnikatelským plánem vypracovaným předkladatelem projektu a s dalšími posouzeními, zejména posouzeními provedenými potenciálními investory, věřiteli nebo vnitrostátním regulačním orgánem;
 - c) projekt obdržel hodnocení provedené příslušným vnitrostátním orgánem nebo případně vnitrostátním regulačním orgánem po konzultaci s provozovateli přenosových a přepravních soustav nebo příslušnými provozovateli distribučních soustav z těch členských států, na které má projekt významný čistý pozitivní dopad, které jasně prokazuje existenci významných pozitivních externalit, jako je bezpečnost dodávek, pružnost systému, solidarita nebo inovace, jež projekt vytváří, a obsahuje jejich vyhodnocení a předloží jasný důkaz o jeho nedostatečné obchodní životaschopnosti podle analýzy nákladů a přínosů, obchodního plánu a posouzení provedených předkladatelem projektu a potenciálními investory nebo věřiteli a případně vnitrostátním regulačním orgánem.
5. Hodnocení uvedené v odst. 4 písm. c) tohoto článku vychází ze scénáře stanoveného podle článku 11 a všech jeho existujících analýz citlivosti a zahrnuje přesné vyhodnocení a posouzení efektivně vynaložených nákladů, přesný popis přínosů projektu včetně jejich přeshraničního rozdělení mezi jednotlivé členské státy nebo třetí země včetně zemí, které nejsou hostitelskými zeměmi, popis přeshraničního přidělení nákladů a všech zdrojů financování relevantních pro projekt a již jistých.
6. Tento článek se obdobně použije na projekty ve společném zájmu a soubory projektů podle článku 18.

Projekty ve společném zájmu jsou způsobilé k finanční pomoci Unie za podmínek stanovených v nařízení (EU) 2021/1153. Pokud jde o granty na práce, jsou projekty ve společném zájmu způsobilé k finanční pomoci Unie, pokud splňují kritéria stanovená v odstavci 2 nebo případně 4 tohoto článku a pokud projekt přispívá k dosažení celkových cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu.

Článek 22

Obecné zásady pro kritéria poskytnutí finanční pomoci Unie

Zvláštní kritéria uvedená v čl. 4 odst. 3 tohoto nařízení a ukazatele uvedené v čl. 4 odst. 5 tohoto nařízení se použijí i pro účely stanovení kritérií pro výběr k poskytnutí

finanční pomoci Unie podle nařízení (EU) 2021/1153. Na projekty společného zájmu spadající do oblasti působnosti článku 27 tohoto nařízení se kromě požadavků stanovených čl. 21 odst. 2 použijí kritéria integrace trhu, bezpečnosti dodávek, hospodářské soutěže a udržitelnosti.

KAPITOLA VIII

Závěrečná ustanovení

Článek 23

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 3 odst. 4, čl. 11 odst. 6 a čl. 19 odst. 4 je svěřena Komisi na dobu sedmi let od 23. června 2027. Komise vypracuje zprávu o přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto sedmiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 3 odst. 4, čl. 11 odst. 6 a čl. 19 odst. 4 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 3 odst. 4, čl. 11 odst. 6 a čl. 19 odst. 4 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 24

Podávání zpráv a hodnocení

Do 30. června 2032 zveřejní Komise zprávu o provádění projektů na seznamu Unie a předloží ji Evropskému parlamentu a Radě. Tato zpráva obsahuje hodnocení:

- a) pokroku dosaženého v oblasti plánování, rozvoje a výstavby projektů na seznamu Unie a jejich uvádění do provozu, případně zpoždění v provádění a dalších nastalých obtížích;
- b) finančních prostředků, které Unie vyčlení a uhradí na projekty na seznamu Unie v porovnání s celkovou hodnotou financovaných projektů na seznamu Unie;
- c) pokroku dosaženého v oblasti integrace obnovitelných zdrojů energie, včetně obnovitelných zdrojů energie na moři, a snížených emisí skleníkových plynů prostřednictvím plánování, rozvoje, výstavby a uvádění do provozu projektů na seznamu Unie;
- d) vývoje úrovně propojení mezi členskými státy a odpovídajícího vývoje cen energie pro odvětví elektřiny a vodíku;
- e) povolovacího postupu a účasti veřejnosti, a to zejména:
 - i) celkové průměrné a maximální doby trvání povolovacího postupu u projektů na seznamu Unie, včetně doby trvání jednotlivých kroků v rámci postupu před podáním žádosti v porovnání s načasováním stanoveným v rámci původních milníků uvedených v čl. 10 odst. 9;
 - ii) osvědčených a inovativních postupů s ohledem na zapojení zúčastněných stran;
 - iii) osvědčených a inovativních postupů s ohledem na zmírňování environmentálních dopadů, včetně přizpůsobení se změně klimatu, v průběhu povolovacích postupů a realizace projektů;
 - iv) účinnosti systémů uvedených v čl. 8 odst. 3, pokud jde o dodržování lhůt stanovených v čl. 10 odst. 1 a 2;
 - v) míry digitalizace povolovacích postupů;
- f) v případě regulace zejména:
 - i) počet projektů společného zájmu nebo souborů projektů, u kterých bylo vydáno rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů na základě článku 17;
 - ii) počet a typ projektů společného zájmu, které obdržely zvláštní pobídky podle článku 20;
- g) účinnosti tohoto nařízení, pokud jde o přispění k cílům Unie v oblasti energetiky a klimatu a dosažení klimatické neutrality nejpozději do roku 2050;
- h) zlepšení fyzické a kybernetické odolnosti přeshraniční energetické infrastruktury;
- i) rozšíření bezdrátových řešení z hlediska počtu projektů a příslušného zvýšení kapacity soustavy.

Článek 25

Přezkum

Do 30. června 2033 provede Komise přezkum tohoto nařízení na základě výsledků zpráv a hodnocení podle článku 24 tohoto nařízení, jakož i monitorování, podávání zpráv a hodnocení prováděných podle článků 22 a 23 nařízení (EU) 2021/1153.

Článek 26

Informace a publicita

Komise zřídí a udržuje platformu pro transparentnost, která je snadno přístupná veřejnosti prostřednictvím internetu. Platforma je pravidelně aktualizována informacemi ze: zpráv uvedených v čl. 5 odst. 4; internetových stránek uvedených v čl. 9 odst. 7 a přímých informací od předkladatelů projektů, pokud jde o projekty, které již nejsou na seznamu Unie. Platforma obsahuje tyto informace:

- a) obecné, aktualizované informace o každém projektu na seznamu Unie, včetně informací zeměpisných;
- b) prováděcí plán každého projektu na seznamu Unie podle čl. 5 odst. 1 uvedený tak, aby bylo možné kdykoli posoudit pokrok při provádění;
- c) hlavní očekávané přínosy projektů a jejich příspěvek k cílům uvedeným v čl. 1 odst. 1 a náklady projektů s výjimkou jakýchkoli obchodně citlivých informací;
- d) seznam Unie;
- e) finanční prostředky vyčleněné a uhrazené Unií na každý projekt na seznamu Unie;
- f) odkazy na vnitrostátní příručku postupů uvedenou v článku 9;
- g) informace a aktualizace statusu týkající se projektů, které byly na seznamu Unie, ale již na něm nejsou.

Článek 27

Odchylka týkající se propojení pro Kypr a Maltu

1. V případě Kypru a Malty, jež nejsou napojeny na transevropskou plynárenskou síť, se použije odchylka od článku 3, čl. 4 odst. 1 písm. a) a b), čl. 4 odst. 5 a příloh I, II a III. Jedno propojení pro každý z těchto členských států si zachová status projektu společného zájmu podle tohoto nařízení se všemi příslušnými právy a povinnostmi, pokud:
 - a) bylo ke dni 23. června 2022 ve fázi vývoje nebo plánování;
 - b) mu byl udělen status projektu společného zájmu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013³⁹;

³⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění

- c) je nezbytné k zajištění trvalého propojení těchto členských států s transevropskou plynárenskou sítí.

Tyto projekty zajistí v budoucnu možnost přístupu na nové trhy s energií, včetně vodíku.

2. Předkladatelé projektů poskytnou příslušným skupinám dostatečné důkazy o tom, jakým způsobem propojení uvedená v odstavci 1 umožní přístup na nové trhy s energií, včetně vodíku, v souladu s celkovými cíli Unie v oblasti energetiky a klimatu. Součástí těchto důkazů je i posouzení nabídky vodíku z obnovitelných nebo nízkouhlíkových zdrojů a poptávky po něm, jakož i výpočet snížení emisí skleníkových plynů, jež daný projekt umožnil.

Komise příslušné posouzení a výpočet pravidelně ověřuje, stejně jako včasnou realizaci projektu.

3. Kromě zvláštních kritérií stanovených v článku 21 pro finanční pomoc Unie musí být propojení uvedená v odstavci 1 navržena tak, aby zajišťovala přístup na budoucí trhy s energií, včetně vodíku, nesmí vést k prodloužení životnosti zařízení pro zemní plyn a musí zajišťovat přeshraniční interoperabilitu sousedních sítí. Veškerá způsobilost k finanční pomoci Unie podle článku 21 končí dnem 31. prosince 2027.
4. Jakákoli žádost o finanční pomoc Unie určenou na provedení prací musí jasně prokázat cíl přeměnit zařízení na zařízení určené pro vodík do roku 2036, pokud to dovolí tržní podmínky, a to prostřednictvím plánu s přesným harmonogramem.
5. Odchyłka stanovená v odstavci 1 se použije do doby, než budou Kypr nebo Malta přímo napojeny na transevropskou plynárenskou síť, nebo do 31. prosince 2029, podle toho, co nastane dříve.

Článek 28

Změny nařízení (EU) 2019/942

Nařízení (EU) 2019/942 se mění takto:

- 1) v čl. 3 odst. 2 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Regulační orgány, síť ENTSO pro elektřinu, síť ENTSO pro zemní plyn, síť ENNOH, regionální koordinační centra, subjekt EU DSO, provozovatelé přepravních soustav, provozovatelé vodíkových sítí, nominovaní organizátoři trhu s elektřinou a subjekty zřízené provozovateli přepravních soustav zemního plynu, provozovatelé zařízení LNG, provozovatelé zařízení pro skladování zemního plynu nebo provozovatelé zařízení pro skladování vodíku nebo provozovatelé vodíkových terminálů poskytnou ACER na její žádost veškeré stejně podrobné informace potřebné k plnění jejích úkolů podle tohoto nařízení, pokud o ně již ACER nepožádala a neobdržela je.“;

- 2) v článku 11 se písmena c) a d) nahrazují tímto:

nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 (Úř. věst. L 115, 25.4.2013, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/347/oj>).

„c) plní povinnosti stanovené v člancích 5, 11, 12, 14 a 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../...* [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] a v oddíle 2 bodě 8 přílohy III uvedeného nařízení;

d) přijímá rozhodnutí o žádostech o investice včetně přeshraničního přidělení nákladů podle čl. 17 odst. 9 nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx].

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] (Úř. věst.... ELI: ...).“;

Článek 29

Změny nařízení (EU) 2019/943

Článek 48 nařízení (EU) 2019/943 se nahrazuje tímto:

„Článek 48

Desetiletý plán rozvoje sítě

1. Plán rozvoje sítě pro celou Unii uvedený v čl. 30 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení vychází z ústředního scénáře a ze zprávy o zjišťování potřeb soustavy podle článků 11 a 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../...* [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] a zahrnuje modelování integrované sítě a posouzení odolnosti soustavy. Relevantní vstupní parametry pro modelování ústředního scénáře, jako jsou předpoklady ohledně cen paliva a uhlíku nebo instalace obnovitelných zdrojů energie, a předpoklady pro evropské posouzení zdrojové přiměřenosti vypracované podle článku 23 tohoto nařízení by měly být v maximální možné míře v souladu.

Plán rozvoje sítě pro celou Unii zejména:

- a) vychází z projektů přeshraničního významu zahrnutých do národních desetiletých plánů rozvoje sítě a investičních plánů jednotlivých členských států, přičemž zohlední regionální investiční plány uvedené v čl. 34 odst. 1 tohoto nařízení, a je založen na aspektech plánování sítě na úrovni Unie stanovených v nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx]; podléhá analýze nákladů a přínosů za použití metodiky stanovené v článku 14 uvedeného nařízení;
- b) přednostně zváží alternativy k rozšiřování sítě, jako jsou bezdrátová řešení podle nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] nebo nefosilní flexibilita;
- c) v souvislosti s přeshraničním propojením vychází rovněž z opodstatněných potřeb jednotlivých uživatelů soustavy a zahrnuje dlouhodobé závazky investorů podle článků 44 a 51 směrnice (EU) 2019/944;
- d) poukazuje na nedostatečnou míru investic, především pokud jde o přeshraniční kapacitu.

Pokud jde o druhý pododstavec písm. d), může být k plánu rozvoje sítě pro celou Unii přiložena analýza překážek, které brání zvýšení přeshraniční kapacity sítě a které jsou způsobeny rozdílnými schvalovacími postupy či praxí.

2. ACER poskytuje stanoviska k národním desetiletým plánům rozvoje sítě s cílem posoudit jejich soulad s plánem rozvoje sítě pro celou Unii, včetně souladu s požadavky čl. 3 odst. 6 a 7 nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx]. Zjistí-li mezi národním desetiletým plánem rozvoje sítě a plánem rozvoje sítě pro celou Unii nesrovnalosti, doporučí některý z nich upravit do dvou měsíců od jeho obdržení. Pokud je takový národní desetiletý plán rozvoje sítě vypracován v souladu s článkem 40a směrnice (EU) 2019/944, ACER příslušnému regulačnímu orgánu doporučí, aby ho upravit v souladu s čl. 40a odst. 7 uvedené směrnice a informoval o tom Komisi.

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] (Úř. věst.... ELI: ...).“;

Článek 30

Změny nařízení (EU) 2024/1789

Nařízení (EU) 2024/1789 se mění takto:

- 1) článek 60 nařízení se nahrazuje tímto:

„Článek 60

Plán rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii

1. Plán rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii vychází z ústředního scénáře a ze zprávy o zjišťování potřeb soustavy podle článků 11 a 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../...* [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] a zahrnuje modelování integrované vodíkové sítě, výhled přiměřenosti výrobních kapacit v Evropě a posouzení odolnosti soustavy.

Plán rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii zejména:

- a) vychází z vnitrostátních plánů rozvoje vodíkových přenosových sítí stanovených v článku 55 směrnice (EU) 2024/1788 a je založen na aspektech plánování sítě na úrovni Unie stanovených v nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx];
- b) pokud jde o přeshraniční propojovací vedení, vychází z opodstatněných potřeb jednotlivých uživatelů sítě a zahrnuje dlouhodobé závazky investorů podle čl. 55 odst. 7 směrnice (EU) 2024/1788;
- c) poukazuje na nedostatečnou míru investic, především pokud jde o nezbytnou přeshraniční kapacitu za účelem realizace prioritních koridorů pro vodík a elektrolyzéry uvedených v bodě 3 přílohy I nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx].

Pokud jde o druhý pododstavec písm. c), může být k plánu rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii přiložena analýza překážek, které brání zvýšení přeshraniční kapacity sítě a které jsou způsobeny rozdílnými schvalovacími postupy či praxí. Tento přezkum může být případně doplněn komplexním plánem na odstranění těchto překážek a urychlení realizace prioritních koridorů pro vodík a elektrolyzéry.

2. Agentura ACER poskytuje v relevantních případech stanoviska k vnitrostátním plánům rozvoje vodíkové přenosové sítě s cílem posoudit jejich soulad s plánem rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii, včetně souladu s požadavky čl. 3 odst. 6 a 7 nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx]. Zjistí-li agentura ACER mezi vnitrostátním plánem rozvoje vodíkové přepravní sítě a plánem rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii nesrovnalosti, doporučí některý z nich náležitým způsobem upravit, a to nejpozději do dvou měsíců od obdržení vnitrostátního plánu rozvoje vodíkové přepravní sítě.
3. Při vypracovávání plánu rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii spolupracuje síť ENNOH se sítí ENTSO pro elektřinu a se sítí ENTSO pro plyn, zejména na vypracování analýzy nákladů a přínosů celé energetické soustavy uvedené v článku 14 nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] a na zjišťování nedostatků v infrastruktuře uvedeném v článku 13 uvedeného nařízení.

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] (Úř. věst..., ELI: ...).“;

2) článek 61 nařízení se nahrazuje tímto:

„Článek 61

Integrované plánování sítí pro celou Unii

1. Během přechodného období do 1. ledna 2027 síť ENTSO pro zemní plyn vypracuje s plným zapojením provozovatelů vodíkových přepravních sítí a společně se sítí ENNOH, jakmile bude zřízena, plán rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii na rok 2026. Tento plán rozvoje sítě pro celou Unii pro rok 2026 se skládá ze dvou samostatných kapitol, jedné pro vodík a jedné pro zemní plyn. Síť ENTSO pro zemní plyn neprodleně předá síti ENNOH veškeré informace, včetně údajů a analýz, které shromáždila během přípravy plánů rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii do 1. ledna 2027.
2. Síť ENNOH vypracuje plán rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii do roku 2028 podle tohoto článku a článku 60.
3. Síť ENNOH spolupracuje úzce se sítí ENTSO pro elektřinu a sítí ENTSO pro zemní plyn na vypracování integrovaných plánů rozvoje sítě pro celou Unii podle článků 32 a 60 tohoto nařízení a článku 30 nařízení (EU) 2019/943.
4. Pokud je třeba přijmout rozhodnutí k zajištění účinnosti systému ve smyslu čl. 2 bodu 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 napříč energetickými nosiči, Komise zajistí, aby síť ENTSO pro elektřinu, síť ENTSO pro zemní plyn a síť ENNOH úzce spolupracovaly.
5. Síť ENNOH, síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn účinným, inkluzivním a transparentním způsobem spolupracují, usnadňují přijímání rozhodnutí na základě konsensu a vypracují nezbytná pracovní ujednání s cílem umožnit tuto spolupráci a zajistit jejich spravedlivé zastoupení.

Síť ENNOH může společně se sítí ENTSO pro elektřinu a sítí ENTSO pro zemní plyn zřizovat pracovní skupiny pro plnění svých povinností podle prvního pododstavce písm. a), b) a d) a zajistí v nich spravedlivé a rovné zastoupení odvětví vodíku, elektřiny a plynu.“

Článek 31

Přechodná ustanovení

1. Tímto nařízením není dotčeno udělování, pokračování nebo změna finanční podpory poskytnuté Komisí podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1316/2013⁴⁰ a nařízení (EU) 2021/1153.
2. Veškeré postupy pro vypracování metodiky analýzy nákladů a přínosů zahájené sítí ENTSO pro elektřinu nebo sítí ENNOH v souladu s článkem 11 nařízení (EU) 2022/869 před [datem vstupu tohoto nařízení v platnost / zahájení jeho uplatňování] pokračují podle článku 14 tohoto nařízení.
Veškeré kroky dokončené podle článku 11 nařízení (EU) 2022/869 se považují za dokončené podle odpovídajících ustanovení článku 14 tohoto nařízení.
Veškerá metodika analýzy nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři schválená Komisí podle čl. 11 odst. 4 nařízení (EU) 2022/869 se považuje za schválenou podle čl. 14 odst. 7 tohoto nařízení a zůstává v platnosti, dokud není nahrazena novou metodikou analýzy nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři vypracovanou podle článku 14 tohoto nařízení.
3. Společné scénáře, které vypracovávají síť ENTSO pro elektřinu, síť ENTSO pro plyna síť ENNOH podle článku 12 nařízení (EU) 2022/869, budou nadále vypracovávány a schvalovány Komisí postupem stanoveným v uvedeném článku. Tyto společné scénáře se po schválení Komisí považují za ústřední referenční scénáře podle článku 11 tohoto nařízení a zůstávají v platnosti, dokud nejsou nahrazeny novými ústředními referenčními scénáři vypracovanými podle článku 11 tohoto nařízení.
4. Příloha VII nařízení (EU) 2022/869, kterou se stanoví [] unijní seznam projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu, jakož i články [] nařízení (EU) 2022/869 a přílohy [] uvedeného nařízení se nadále použijí na projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu uvedené na [] seznamu Unie, dokud se nezačne uplatňovat akt v přenesené pravomoci uvedený v čl. 3 odst. 4 tohoto nařízení, kterým se stanoví první seznam Unie.

Článek 32

Zrušení

Nařízení (EU) 2022/869 se zrušuje. Odkazy na nařízení (EU) 2022/869 se považují za odkazy na toto nařízení.

⁴⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1316/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se vytváří Nástroj pro propojení Evropy, mění nařízení (EU) č. 913/2010 a zrušují nařízení (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010 (Úř. věst. L 348, 20.12.2013, s. 129, <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1316/oj>).

Článek 33

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ A DIGITÁLNÍ VÝKAZ

1.	RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU.....	3
1.1.	Název návrhu/podnětu	3
1.2.	Příslušné oblasti politik.....	3
1.3.	Cíle.....	3
1.3.1.	Obecné cíle.....	3
1.3.2.	Specifické cíle	3
1.3.3.	Očekávané výsledky a dopady	4
1.3.4.	Ukazatele výkonnosti	4
1.4.	Návrh/podnět se týká:	5
1.5.	Odůvodnění návrhu/podnětu.....	5
1.5.1.	Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu	5
1.5.2.	Přidaná hodnota ze zapojení EU (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto oddílu se „přidanou hodnotou ze zapojení EU“ rozumí hodnota plynoucí z akce Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.....	8
1.5.3.	Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti.....	8
1.5.4.	Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji.....	8
1.5.5.	Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků.....	9
1.6.	Doba trvání návrhu/podnětu a jeho finančního dopadu	10
1.7.	Předpokládaný způsob plnění rozpočtu	10
2.	SPRÁVNÍ OPATŘENÍ.....	11
2.1.	Pravidla pro sledování a podávání zpráv	11
2.2.	Systémy řízení a kontroly.....	11
2.2.1.	Odůvodnění navrhovaných způsobů plnění rozpočtu, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie.....	11
2.2.2.	Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění.....	12
2.2.3.	Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr mezi náklady na kontroly a hodnotou souvisejících spravovaných finančních prostředků) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)	12
2.3.	Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí.....	12
3.	ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU	14
3.1.	Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky.....	14

3.2.	Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky	15
3.2.1.	Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky	15
3.2.1.1.	Prostředky ze schváleného rozpočtu	15
3.2.2.	Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků	18
3.2.3.	Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky	20
3.2.3.1.	Prostředky ze schváleného rozpočtu	20
3.2.3.2.	Prostředky celkem	20
3.2.4.	Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů	20
3.2.4.1.	Financované ze schváleného rozpočtu	21
3.2.4.2.	Potřeby v oblasti lidských zdrojů celkem	21
3.2.5.	Odhadovaný dopad na investice související s digitálními technologiemi	22
3.2.6.	Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem	23
3.2.7.	Příspěvky třetích stran	23
3.3.	Odhadovaný dopad na příjmy	26
4.	Digitální rozměr	26
4.1.	Požadavky digitálního významu	26
4.2.	Údaje	27
4.3.	Digitální řešení	28
4.4.	<i>Posouzení interoperability</i>	28
4.5.	Opatření na podporu digitálního provádění	29

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789 a zrušuje nařízení (EU) 2022/869.

1.2. Příslušné oblasti politik

Plocha: Energie

Činnost: Dohoda o čistém průmyslu

1.3. Cíle

1.3.1. Obecné cíle

Obecným cílem je včasný a účinný rozvoj a interoperabilita odolné energetické infrastruktury, energie z obnovitelných zdrojů a flexibility, včetně skladovacích a nabíjecích stanic, v celé EU. To umožní EU dosáhnout jejích cílů v oblasti energetiky a klimatu, včetně zajištění cenové dostupnosti energie prostřednictvím lepšího propojení, což povede ke sblížení cen, snížení velkoobchodních cen elektřiny a k nižší volatilitě cen elektřiny, jakož i k rychlejšímu propojení výroby a poptávky.

1.3.2. Specifické cíle

V zájmu dosažení obecného cíle se tato iniciativa zabývá čtyřmi specifickými cíli:

i) specifický cíl č. 1: zajistit, aby projekty zahrnuté do plánů rozvoje sítě a vybrané jako projekty společného zájmu / projekty ve společném zájmu řešily vhodně a efektivně zjištěné potřeby infrastruktury a zajistily tak včasný a účinný rozvoj energetické infrastruktury;

ii) specifický cíl č. 2: usnadnit využívání nástrojů pro sdílení nákladů pro rychlejší zavádění přeshraničních projektů infrastruktury, což povede k většímu využívání nástrojů pro sdílení nákladů a zkrácení doby realizace projektů;

iii) specifický cíl č. 3: zkrátit a zjednodušit povolovací postupy pro projekty v oblasti energetické infrastruktury, energie z obnovitelných zdrojů a skladování energie, jakož i nabíjecích stanic, což povede ke zkrácení doby pro získání potřebných povolení, umožní dodržet stávající lhůty a zjednoduší požadavky na povolení;

iv) specifický cíl č. 4: zvýšit fyzickou a kybernetickou bezpečnost a odolnost přeshraniční energetické infrastruktury (projekty společného zájmu / projekty ve společném zájmu) zvýšením počtu zařízení a vybavení pro ochranu a odolnost u kritických prvků sítě.

Z návrhu vyplývá **nový požadavek pro Komisi**, který souvisí s dosažením **specifického cíle č. 1**:

- Požadavek č. 1 (spojený se specifickým cílem č. 1): Komise je pověřena vypracováním komplexního ústředního scénáře a dále podle potřeby, avšak alespoň jednou za čtyři roky, analýz citlivosti pro odvětví elektřiny, vodíku a zemního plynu, které se použijí pro desetileté plány rozvoje sítě pro celou Unii (článek 11).

Z návrhu vyplývají nové požadavky pro agenturu ACER, které souvisejí s dosažením specifického cíle č. 1 a č. 2:

- Požadavek č. 2 (spojený se specifickým cílem č. 1): pro účely vypracování ústředního scénáře je agentura ACER pověřena podporou Komise při sběru údajů a jeho ověřováním (článek 11). Kromě toho je agentura ACER povinná vypracovat a zveřejnit závaznou rámcovou metodiku pro zjišťování potřeb infrastruktury (které mají provést síť ENTSO-E a síť ENNOH).
- Požadavek č. 3 (související se specifickým cílem č. 2): agentura ACER je pověřena aktualizací doporučení pro přeshraniční přidělování nákladů a zřízením centrálního úložiště všech rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů (článek 17).

1.3.3. Očekávané výsledky a dopady

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

Dodatečné zdroje umožní Komisi a agentuře ACER provádět úkoly nezbytné k plnění jejich mandátu podle právních předpisů EU v souladu s požadavky tohoto návrhu. Očekává se, že návrh bude mít na příjemce a cílové skupiny tyto účinky:

- **Požadavek č. 1:** Očekává se, že pověření Komise vypracováním ústředního scénáře zajistí větší transparentnost, kontrolu a soudržnost vstupů používaných při plánování sítě na evropské i vnitrostátní úrovni, což má v konečném důsledku zajistit, aby byly potřeby infrastruktury zjištěny a řešeny účinněji, což povede ke snížení rozdílu mezi plánovanými projekty infrastruktury v desetiletém plánu rozvoje sítě pro celou Unii a zjištěnými potřebami přeshraniční infrastruktury v průběhu času, a to ku prospěchu všech provozovatelů a uživatelů soustavy a sítě, neboť se rychleji pokročí směrem k optimální soustavě.
- **Požadavek č. 2:** Pověření agentury ACER úkoly souvisejícími s vypracováním ústředním scénáře a zjišťováním potřeb infrastruktury zajistí, že proces a jeho výsledky budou spolehlivé a důvěryhodné, což bude mít podobné výhody jako požadavek č. 1.
- **Požadavek č. 3:** Pověření agentury ACER aktualizací doporučení pro přeshraniční přidělování nákladů povede k harmonizovanějšímu rámci pro sdílení nákladů, čímž se zlepší soulad mezi členskými státy a rozhodnutími o přeshraničním přidělení nákladů, a podpoří větší zapojení nehostitelských členských států s cílem usnadnit využívání nástrojů pro sdílení nákladů za účelem rychlejší realizace přeshraničních infrastrukturních projektů.

1.3.4. Ukazatele výkonnosti

Upřesněte ukazatele pro sledování pokroku a dosažených výsledků.

Ukazatele pro sledování pokroku a dosažení cílů iniciativy jsou uvedeny v příloze 8 posouzení dopadů, které je součástí balíčku opatření pro elektrizační soustavy. Obsahují zejména:

- rozsah, v jakém projekty zahrnuté do rozvoje sítě a vybrané jako projekty společného zájmu / projekty ve společném zájmu řeší vhodně a účinně zjištěné potřeby infrastruktury,
- účinné a rozšířené využívání nástrojů pro sdílení nákladů,

- zjednodušení povolovacích postupů, zkrácení lhůt pro vydání povolení a dodržování stávajících lhůt,
- zvýšení fyzické a kybernetické bezpečnosti a odolnosti energetické infrastruktury.

Pokud jde o specifické cíle, s nimiž jsou spojeny požadavky č. 1–3, použijí se následující ukazatele:

- **Ukazatele pro požadavek č. 1 a 2 (související se specifickým cílem č. 1):** počet a celková kapacita nových přeshraničních propojovacích vedení, která byla schválena/realizována; rozsah, v jakém jsou zjištěné potřeby infrastruktury řešeny infrastrukturními projekty (kapacitami) zahrnutými do desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii (plánovanými, ve výstavbě nebo uvedenými do provozu) nebo jinými bezdrátovými řešeními (existence rozdílu mezi potřebami a projekty a snížení tohoto rozdílu); rozšíření bezdrátových řešení z hlediska počtu projektů a příslušného zvýšení kapacity soustavy.
- **Ukazatele pro požadavek č. 3 (související se specifickým cílem č. 2):** počet závazných dohod o sdílení nákladů umožňujících realizaci přeshraničních projektů; průměrná doba trvání dohody o přidělení nákladů; počet nehostitelských zemí, které přispívají k dohodám o sdílení nákladů; počet projektů, které jsou součástí souborů projektů předkládaných za účelem získání statusu projektu společného zájmu / projektu ve společném zájmu.

1.4. Návrh/podnět se týká:

nové akce

nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci⁷⁰

prodloužení stávající akce

sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu*

Požadavek č. 1:

Zavádí se nové ustanovení, podle něhož je Komise po vstupu nařízení v platnost a poté nejméně každé čtyři roky povinna vypracovat ústřední scénář, který se použije pro desetiletý plán rozvoje sítě pro celou Unii (článek 11). Komise musí rovněž vypracovat metodiku sběru údajů ze sítě ENTSO-E, sítě ENNOH a sítě ENTSO-G a konzultovat shromážděné údaje s příslušnými subjekty. Komise musí rovněž konzultovat návrh ústředního scénáře se skupinou TEN-E a přijmout a zveřejnit konečný ústřední scénář. Komise může v případě potřeby rovněž vypracovat analýzy citlivosti pro ústřední scénář na základě vývoje na trhu. Komise bude muset na zjištěné potřeby navázat na příslušných regionálních fórech. V rámci Komise by tyto úkoly připadly GŘ pro energetiku a Společnému výzkumnému středisku.

⁷⁰ Uvedené v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

Pokud jde o GŘ pro energetiku, nový požadavek týkající se vypracování ústředního scénáře by si vyžádal dodatečné zdroje na řízení procesu vývoje scénáře, což zahrnuje velké množství interakcí se zúčastněnými stranami, členskými státy, podpůrnými službami a partnery atd. Na základě posouzení dopadů připojeného k tomuto návrhu bude mít provádění těchto úkolů za následek dodatečnou pracovní zátěž pro GŘ pro energetiku v celkovém rozsahu 6 plných pracovních úvazků. Tyto dodatečné zdroje by pokryly následující potřeby:

Řízení procesu:

- Koordinace celého procesu mezi sítí ENTSO / provozovateli přepravních a přenosových soustav, Komisí a agenturou ACER, jak vyžadují právní předpisy TEN-E; konzultace se zúčastněnými stranami a členskými státy v různých fázích procesu (včetně pracovních seminářů a setkání) a vhodných následných opatření (jak je popsáno v článcích 11 až 13).
- Zajištění kompatibility scénářů soustavy v rámci celkové architektury politiky; sladění návrhu scénáře s probíhajícím politickým scénářem (např. v souvislosti s cíli do roku 2040, směrnicí RED, směrnicí o energetické účinnosti, systémem ETS atd.); zajištění souladu s vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu a evropským posouzením zdrojové přiměřenosti; řízení procesu posuzování návrhu a konečné zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury (prováděné sítí ENTSO).
- Koordinace procesu sladění potřeb (po přijetí posouzení potřeb infrastruktury) se sítí ENTSO-E, provozovateli přenosových a přepravních soustav, členskými státy, vnitrostátními regulačními orgány a příslušnými zúčastněnými stranami a řízení procesu s příslušnými regionálními skupinami. Pečlivé sledování analýzy nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři se sítěmi ENTSO a zajištění jejího řádného provádění, včetně zapojení příslušných zúčastněných stran.
- Příprava a navrhování právních aktů a řízení procesu jejich přijímání.

Vývoj a koordinace scénáře:

- Zajištění sběru údajů s členskými státy, sítí ENTSO-E, sítí ENTSO-G, sítí ENNOH, vnitrostátními regulačními orgány a dalšími zúčastněnými stranami. Údržba úložiště a zajišťování procesu kvality údajů.
- Koordinace posuzování. To bude zahrnovat všechny kroky procesu modelování, tj. zajištění dostupnosti údajů, stanovení kritických předpokladů, přezkoumání a kontrolu kvality návrhů výsledků modelování, sledování pracovního plánu a plánování interakce tvůrců modelů / analytiků s příslušnými zúčastněnými stranami.
- Dokumentování jednotlivých kroků modelování a šíření zpráv a souborů údajů. Dokumentování zahrnuje metodiku, údaje, klíčové předpoklady a výsledky v různých formátech: zprávy, soubory údajů, online zdroje.

Pokud jde o Společné výzkumné středisko, jeho úkolem bude podporovat GŘ pro energetiku při vypracování ústředního scénáře a provádět modelování. Za shromažďování údajů od členských států a provozovatelů přenosových a přepravních soustav pro účely modelování v oblasti elektřiny, plynu a vodíku bude odpovědné GŘ pro energetiku za podpory Společného výzkumného střediska. Na základě

posouzení dopadů se očekává, že to povede k nové pracovní zátěži Společného výzkumného střediska v celkovém rozsahu 12 plných pracovních úvazků.

- Spolupráce s GŘ pro energetiku a poskytování technických a politických odborných znalostí při vývoji metodiky pro modelování ústředního scénáře a podpora GŘ pro energetiku při shromažďování potřebných údajů od sítí ENTSO-E, ENNOH a ENTSO-G.
- Modelování energetických systémů: vypracování scénářů a analýz citlivosti; správa údajů potřebných pro modelování energetického systému.
- Modelování v oblasti elektřiny: modelování nasazení elektřiny v rámci scénářů; výpočty toku energie; správa údajů potřebných pro modelování v oblasti elektřiny.
- Modelování v oblasti plynu a vodíku: aktualizace dlouhodobých očekávání pro plyn a vodík; modelování trhu s vodíkem a plynárenských sítí v rámci scénářů; modelování toků plynu/vodíku; datové modelování pro účely modelování v oblasti plynu a vodíku; správa údajů potřebných pro modelování v oblasti plynu a vodíku.

Celkově se odhaduje, že návrh bude mít za následek novou pracovní zátěž pro Komisi v celkovém rozsahu **18 plných pracovních úvazků** (6 plných pracovních úvazků pro GŘ pro energetiku a 12 plných pracovních úvazků pro Společné výzkumné středisko, z nichž 4 budou přerozděleny z jeho stávajících zdrojů a 9 bude financováno prostřednictvím správní dohody I). Kromě toho je zapotřebí 1 milion EUR na jednorázové provozní náklady a 500 000 EUR na opakující se roční provozní náklady na technické aktualizace, rozšíření a údržbu modelů v oblasti elektřiny, plynu a vodíku, na modelování cílů, vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu a skladeb zdrojů energie, jakož i na organizaci seminářů a misí.

Agentura ACER

Požadavek č. 2:

Agentura ACER je pověřena podporou Komise při sběru údajů a ověřování všech údajů shromážděných v rámci vypracování ústředního scénáře (článek 11). Agentura ACER je dále povinna vypracovat závaznou metodiku pro zjišťování potřeb infrastruktury (článek 12) a posoudit soulad návrhu zjišťování potřeb infrastruktury, který vypracovaly a předložily sítě ENTSO-E a ENNOH, s vypracovanou rámcovou metodikou a podat zprávu skupině TEN-E. Agentura ACER je rovněž povinna v případě potřeby aktualizovat rámcovou metodiku z vlastního podnětu nebo na žádost Komise.

Odhaduje se, že provádění těchto nových úkolů povede k dodatečné pracovní zátěži agentury ACER v celkové výši 2 plných pracovních úvazků. Kromě toho by agentura ACER měla provozní výdaje, včetně konzultační podpory pro vývoj metodiky v oblasti zjišťování potřeb infrastruktury, vývoje nástroje IT pro usnadnění ověřování údajů a režijních nákladů, s odhadovanými jednorázovými náklady ve výši 130 000 EUR a opakujícími se provozními náklady ve výši 100 000 EUR ročně.

Požadavek č. 3:

Agentura ACER je povinna přijmout doporučení ohledně přeshraničního přidělování nákladů, v němž určí osvědčené postupy pro vyřizování žádostí o investice u projektů společného zájmu, přičemž zohlední zásady uvedené v nařízení TEN-E (článek 17). Tato doporučení podle potřeby pravidelně aktualizuje. Při přijímání

nebo změně doporučení agentura ACER provádí rozsáhlé konzultace, do nichž jsou zapojeny všechny příslušné zúčastněné strany. Součástí tohoto doporučení je rovněž nezávazná šablona pro přeshraniční přidělení nákladů, která usnadní práci vnitrostátních regulačních agentur.

Odhaduje se, že vývoj a přijetí doporučení ohledně přeshraničního přidělování nákladů a rovněž údržba úložiště rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů povede k dodatečné pracovní zátěži agentury ACER v celkové výši 1 plného pracovního úvazku a rovněž k odhadovaným jednorázovým nákladům ve výši 70 000 EUR na vývoj nástroje IT pro úložiště rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů.

V případě GR pro energetiku a Společného výzkumného střediska a agentury ACER výše uvedené požadavky na provádění legislativního návrhu přesahují současný VFR na období 2021–2027.

- 1.5.2. *Přidaná hodnota ze zapojení EU (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto oddílu se „přidanou hodnotou ze zapojení EU“ rozumí hodnota plynoucí z akce Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.*

Viz části důvodové zprávy týkající se subsidiarity a proporcionality.

- 1.5.3. *Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti*

Hodnocení předchozího nařízení TEN-E ukázalo, že účinně zlepšilo integraci sítí členských států, stimulovalo obchod s energií, a tím přispělo ke konkurenceschopnosti Unie. Projekty společného zájmu v oblasti elektřiny rovněž významně přispěly k bezpečnosti dodávek energie jako hlavní kontextuální faktor návrhu nařízení TEN-E. V návaznosti na hodnocení v roce 2020 bylo nařízení TEN-E v roce 2022 revidováno. Zpráva o provádění, která je přiložena k posouzení dopadů, analyzuje zkušenosti získané při provádění revidovaného nařízení TEN-E. Zpráva o provádění poskytuje důkazy o potřebě dalších zlepšení, zejména pokud jde o vývoj scénářů, zjišťování potřeb infrastruktury a následný desetiletý plán rozvoje sítě, výběr a posuzování projektů společného zájmu / projektů ve společném zájmu, jakož i rámci pro přeshraniční přidělování nákladů a vydávání povolení.

- 1.5.4. *Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji*

Tento balíček opatření pro elektrizační soustavy je klíčovým výstupem v rámci Dohody o čistém průmyslu a Akčního plánu pro cenově dostupnou energii, které jsou součástí pracovního programu Komise na rok 2025. Návrh doplňuje další iniciativy, jejichž cílem je vytvořit integrovanější evropský trh s energií a snížit náklady na energii pro domácnosti a průmysl. Energetická infrastruktura je rovněž klíčová pro dosažení navrhovaného klimatického cíle EU pro rok 2040 a pro cíl EU dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050.

Návrh Komise týkající se nového VFR na období 2028–2034 zdůrazňuje „zásadní význam skutečné energetické unie a dobře integrovaných infrastrukturních sítí EU“, což se odráží v podstatně navýšeném rozpočtu navrženém pro Nástroj pro propojení Evropy v oblasti energetiky. Základem pro projekty v oblasti energetické infrastruktury financované v rámci Nástroje pro propojení Evropy je nařízení TEN-E.

1.5.5. *Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků*

Zpráva o posouzení dopadů, která je připojena k tomuto návrhu, analyzuje různé možnosti politiky k dosažení obecných a specifických cílů iniciativy. Upřednostňovaná možnost politiky, která je realizována prostřednictvím tohoto legislativního návrhu, byla považována za nejúčinnější a nákladově nejefektivnější přístup, který je v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality.

GŘ pro energetiku, Společné výzkumné středisko a agentura ACER jsou považovány za nejvhodnější k provádění dodatečných požadavků vyplývajících z legislativního návrhu vzhledem k jejich předchozím zkušenostem s procesem plánování infrastruktury a modelováním energetického systému.

Od prvního přijetí nařízení TEN-E v roce 2013 získalo GŘ pro energetiku značné zkušenosti s procesem plánování a koordinace infrastruktury. Proto je nejvhodnějším nástrojem pro nestrannou koordinaci mechanismů zjišťování potřeb infrastruktury a odstraňování nedostatků na úrovni EU. Společné výzkumné středisko má značné technické znalosti v oblasti modelování energetických systémů a vyvinulo vlastní modelovací nástroje. Považuje se proto za nejvhodnější pro provádění úkolů v oblasti modelování spojených s vypracováním ústředního scénáře.

Vzhledem ke svému mandátu má agentura ACER nejlepší předpoklady k provádění požadavků č. 1 a 2. Jako klíčový aktér s formální úlohou v procesu plánování infrastruktury i v rámci přeshraničního přidělování nákladů na úrovni EU v rámci současného rámce TEN-E získala značné technické znalosti.

Pro nové úkoly/požadavky vyplývající z tohoto legislativního návrhu jsou potřebné další plné pracovní úvazky, neboť stávající úkoly se v dohledné době nesníží.

1.6. Doba trvání návrhu/podnětu a jeho finančního dopadu

Časově omezená doba trvání

- s platností od [DD.MM.]RRRR do [DD.MM.]RRRR,
- finanční dopad od RRRR do RRRR u prostředků na závazky a od RRRR do RRRR u prostředků na platby.

Časově neomezená doba trvání

- Provádění s obdobím rozběhu od RRRR do RRRR,
- poté plné fungování.

1.7. Předpokládaný způsob plnění rozpočtu

Přímé řízení Komisí

- prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,
- prostřednictvím výkonných agentur.

Sdílené řízení s členskými státy

Nepřímé řízení, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

- třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,
- mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),
- Evropská investiční banka a Evropský investiční fond,
- subjekty uvedené v člancích 70 a 71 finančního nařízení,
- veřejnoprávní subjekty,
- soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém jim byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,
- soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství veřejného a soukromého sektoru, kterým byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,
- subjekty nebo osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o Evropské unii a určené v příslušném základním právním aktu,
- subjekty usazené v členském státě, které se řídí soukromým právem členského státu nebo právem Unie a které mohou být v souladu s odvětvovými pravidly pověřeny vynakládáním finančních prostředků Unie nebo využíváním rozpočtových záruk Unie, pokud jsou tyto subjekty ovládány veřejnoprávními subjekty nebo soukromoprávními subjekty pověřenými výkonem veřejné služby a byly jim poskytnuty dostatečné finanční záruky ve formě společné a nerozdílné odpovědnosti kontrolních subjektů nebo rovnocenné finanční záruky, jež mohou být pro každou akci omezeny na maximální výši podpory Unie.

Poznámky

Není

k dispozici

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

GŘ pro energetiku a Společné výzkumné středisko

Úkoly, které přímo provádí GŘ pro energetiku, se řídí podle ročního cyklu plánování a monitorování vykonávaného Komisí a výkonnými agenturami, včetně podávání zpráv o výsledcích prostřednictvím výroční zprávy o činnosti GŘ pro energetiku a výroční zprávy o činnosti Společného výzkumného střediska.

Agentura ACER

Podle svého finančního nařízení musí agentura ACER v rámci svého programového dokumentu předkládat roční pracovní program obsahující podrobné údaje o finančních i lidských zdrojích pro jednotlivé vykonávané činnosti.

Agentura ACER podává GŘ pro energetiku každý měsíc zprávy o plnění rozpočtu, včetně závazků a plateb podle rozpočtových hlav, a o míře neobsazených míst podle typu zaměstnanců.

Kromě toho je GŘ pro energetiku přímo zastoupeno ve správních orgánech agentury ACER. GŘ pro energetiku bude prostřednictvím svých zástupců ve správní radě informováno o využití rozpočtu a plánu pracovních míst na každém jejím zasedání konaném v průběhu roku.

Konečně se na agenturu ACER také v souladu s finančními pravidly vztahuje požadavek na každoroční předkládání zpráv o činnosti a využívání zdrojů prostřednictvím správní rady a její výroční zprávy o činnosti.

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. *Odůvodnění navrhovaných způsobů plnění rozpočtu, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie*

Požadavek č. 1:

Úkoly v rámci požadavku budou přiděleny Komisi.

S výhradou rozhodnutí přijatého v průběhu provádění mohou být tyto úkoly prováděny interně nebo být zajišťovány poskytovatelem služeb prostřednictvím zadávacího řízení. V případě, že jsou úkoly zadány poskytovateli služeb, bude zakázka prováděna v rámci přímého řízení při plném uplatňování ustanovení finančního nařízení. Kontrolní strategie pro zadávání veřejných zakázek v rámci GŘ pro energetiku a Společného výzkumného střediska zahrnuje zvláštní právní, provozní a finanční kontroly *ex ante* týkající se zadávacího řízení (přezkum poradní komisi pro nákupy a veřejné zakázky) a podpisu smluv. Kromě toho jsou výdaje na pořízení zboží a služeb předmětem kontrol *ex ante* a v případě potřeby následných a finančních kontrol.

Požadavky č. 2 a 3:

Vzhledem ke svému mandátu má agentura ACER nejlepší předpoklady k tomu, aby vypracovala odborné posudky týkající se provádění požadavků 4 a 3.

GŘ pro energetiku zavedlo kontrolní strategii pro řízení svých vztahů s agenturou ACER, která je součástí rámce vnitřní kontroly Komise z roku 2017. Agentura v prosinci 2018 zrevidovala a přijala svůj vlastní rámec vnitřní kontroly.

2.2.2. *Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění*

GŘ pro energetiku

Prvky přímo spravované GŘ pro energetiku mohou podléhat obvyklým rizikům, která ovlivňují postupy zadávání veřejných zakázek. Tato rizika jsou považována za nízká, pokud jde o zákonnost a správnost výdajů. Na úrovni podniků a na úrovni generálního ředitelství jsou zavedeny vhodné a účinné kontroly.

Pokud jde o výkonnost, hlavním rizikem jsou nesprávné odhady pracovní zátěže, kterou tento návrh přináší, vzhledem k tomu, že zavádí nové úkoly. Toto riziko je třeba přijmout, neboť ze zkušeností víme, že není-li potřeba dodatečných zdrojů součástí původního návrhu, je velmi obtížné tuto situaci napravit později.

GŘ SVS

V rámci procesu posuzování rizik pro své vědecké činnosti Společné výzkumné středisko zjišťuje potenciální rizika, vyhodnocuje jejich úroveň, plánuje nezbytná zmírňující opatření a určuje stávající kontrolní mechanismy. Klíčové zjištěné riziko se týká a) odhadu pracovní zátěže související s novými úkoly spojenými s tímto návrhem (pracovní zátěž pro některé úkoly může být podhodnocena); b) nedostatečného množství nebo kvality údajů za účelem podpory různých nových úkolů. V případě a) je třeba riziko přijmout; zmírňující opatření zahrnují pečlivé personální plánování po celou dobu trvání činností, aby byla zajištěna odpovídající odbornost. Pro b) opatření zahrnují včasnou účast na navrhování a vymezování procesů sběru údajů, jakož i včasnou identifikaci potenciálních překážek pro získání přístupu k údajům, které jsou předmětem zájmu, v rámci každého úkolu vyžadujícího činnosti náročné na údaje, a včasnou komunikaci s GŘ pro energetiku a příslušnými zúčastněnými stranami s cílem upozornit na otázku dostupnosti údajů.

Agentura ACER

Pokud jde o nové úkoly pro agenturu ACER, návrh obsahuje několik nových úkolů, což toto riziko zmírňuje, neboť zatímco pracovní zátěž některých budoucích úkolů může být podceněna, u jiných může být nadhodnocena, což poskytuje prostor pro případné budoucí přerozdělení.

2.2.3. *Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr mezi náklady na kontroly a hodnotou souvisejících spravovaných finančních prostředků) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)*

GŘ pro energetiku

Úkoly přidělené GŘ pro energetiku budou prováděny podle již existujícího kontrolního systému a očekává se, že poměr nákladů na kontrolu zůstane stabilní (5 až 6 % spravovaných prostředků na základě nedávných kontrol).

Agentura ACER

Neočekává se, že by přidělení dodatečných úkolů ke stávajícímu mandátu agentury ACER vedlo ke vzniku zvláštních dodatečných kontrol na úrovni agentury, a proto poměr nákladů na kontroly k hodnotě spravovaných finančních prostředků zůstane pro agenturu ACER nezměněn.

2.3. **Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí**

GŘ pro energetiku

GŘ pro energetiku přijalo v roce 2020 revidovanou strategii pro boj proti podvodům a v roce 2023 revidovaný akční plán na období 2023–2025. GŘ pro energetiku v současné době reviduje svou strategii pro boj proti podvodům pro období 2026–2028 v souladu s metodikou Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF). Strategie pro boj proti podvodům vychází ze Strategie Komise proti podvodům a ze zvláštního interního posouzení rizik, jehož cílem bylo identifikovat oblasti nejvíce náchylné k podvodům, již zavedené kontroly a opatření nezbytná ke zlepšení schopnosti GŘ pro energetiku zajistit prevenci, odhalení a nápravu podvodů.

GŘ SVS

Strategie SVS pro boj proti podvodům byla spolu s doprovodným akčním plánem přijata v roce 2020 a upravena v roce 2024, kdy byl plán revidován a aktualizován pro období 2025–2027. Aktualizovaný plán obsahuje tři nová opatření: osvětová kampaň zaměřená na otázky etiky Komise a opatření proti podvodům s příslušnými příklady přizpůsobenými vědeckým pracovníkům Společného výzkumného střediska, která byla zahájena v první polovině roku 2025; rozšířený program školení, který zahrnuje tematická setkání mimo jiné na témata jako střet zájmů, autorství, používání umělé inteligence, whistleblowing a kanály pro podávání zpráv; aktualizované stránky Sharepoint věnované etickým otázkám a opatřením proti podvodům. Tato nová opatření doplňují probíhající úsilí z akčního plánu na období 2021–2024 a účast Společného výzkumného střediska na akčním plánu strategie pro boj proti podvodům vypracovaném Komisí. Společné výzkumné středisko si cení spolupráce s úřadem OLAF, týmem interní kontroly a dalšími zúčastněnými stranami v našem společném úsilí v oblasti boje proti podvodům.

Agentura ACER

Agentura ACER uplatňuje zásady boje proti podvodům platné pro decentralizované agentury EU v souladu s přístupem Komise a pokyny úřadu OLAF z roku 2024 pro decentralizované agentury a společné podniky. V prosinci 2024 přijala agentura novou Strategii pro boj proti podvodům, kterou se zrušuje rozhodnutí správní rady agentury č. 15/2021. Nová strategie na období 2025–2027 vychází z následujících strategických cílů: optimalizovat stávající opatření pro prevenci podvodů, zvýšit včasnost a přesnost stávajících systémů odhalování, posílit protokoly pro vyšetřování a optimalizovat nápravná opatření pro rychlé obnovení.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU ⁷¹

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Stávající rozpočtové položky

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP ⁷²	zemí ESVO ⁷³	kandidátských zemí a potenciálních kandidátů ⁷⁴	jiných třetích zemí	jiné účelově vázané příjmy
01	02.03.02 Nástroj pro propojení Evropy – Energetika	RP	NE	NE	NE	NE
01	02.01.22.01 Podpůrné výdaje na Nástroj pro propojení Evropy – Energetika	NRP	NE	NE	NE	NE
01	02.10.06 Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů	RP	ANO	NE	NE	NE

⁷¹ Ačkoli tento legislativní finanční a digitální výkaz pokrývá pouze VFR na období 2021–2027, očekává se, že návrh bude mít finanční dopad i po roce 2027.

⁷² RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

⁷³ ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

⁷⁴ Kandidátské země a případně potenciální kandidáti ze západního Balkánu.

3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky⁷⁵

- Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků.
- Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

3.2.1.1. Prostředky ze schváleného rozpočtu

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	Číslo	01
--	-------	----

GŘ: ENER		Rok	Rok	Rok		Rok	CELKEM VFR na období 2021– 2027	PO ROCE 2027	
		2024	2025	2026		2027			
Operační prostředky									
Rozpočtová položka: 02.03.02 Nástroj pro propojení Evropy – Energetika		Závazky	(1a)				4,232	4,232 ⁷⁶	6,732
		Platby	(2a)					3,232	3,232
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy									
Rozpočtová linie 02.01.22.01 Podpůrné výdaje na Nástroj pro propojení Evropy – Energetika			(3)				0,428	0,428	2,996
CELKEM prostředky Pro GŘ pro energetiku⁷⁷		Závazky	=1a+1b+3	0,000	0,000	0,000	4,660	4,660	9,728
		Platby	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000	3,660	3,660	10,728

Společné výzkumné středisko	Rok	Rok	Rok		Rok	CELKEM	PO
-----------------------------	-----	-----	-----	--	-----	--------	----

⁷⁵ Částky po roce 2027 jsou orientační a nepředjímají výsledek probíhajících jednání o příštím VFR.

⁷⁶ Část provozních prostředků v rámci Nástroje pro propojení Evropy bude určena na správní dohodu se Společným výzkumným střediskem pro 9 plných pracovních úvazků (SZ), jak je uvedeno v oddíle 1.5.1

⁷⁷

			2024	2025	2026		2027	VFR na období 2021–2027	ROCE 2027
Operační prostředky									
Nepoužije se.	Závazky	(1a)							
	Platby	(2a)							
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy									
Rozpočtová linie 01 01 01 11 Výdaje vztahující se k úředníkům a dočasným zaměstnancům provádějícím program Horizont Evropa – Přímý výzkum		(3)					0,754	0,754	5,278
CELKEM prostředky pro Společné výzkumné středisko⁷⁸		Závazky	=1a+1b+3	0,000	0,000	0,000	0,754	0,754	5,278
		Platby	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000	0,754	0,754	5,278

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

[Agentura]: Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER)	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM VFR na období 2021–2027	Po roce 2027
Rozpočtová položka: 02.10.06 Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů / Příspěvek z rozpočtu EU pro agenturu				0,327	0,327	3,320

Prostředky / příspěvek z rozpočtu EU pro agenturu budou kompenzovány snížením krytí následujícího programu Nástroj pro propojení Evropy – Energetika / rozpočtová položka: 02.03.02 / v roce (letech): 2027.

Prostředky přidělené v rámci příštího VFR by měly být vzhledem k trvalému charakteru úkolů přidělených tímto návrhem začleněny do dotace agentury a budou případně kompenzovány odpovídajícím snížením příslušného programového krytí v rámci téhož okruhu víceletého finančního rámce, aniž by byla dotčena budoucí dohoda. Pokud bude nutné kompenzační snížení, bude třeba revidovat zdroje přidělené agentuře.

Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM	PO ROCE 2027
-----	-----	-----	-----	--------	--------------

⁷⁸ Odhady založené na průměrných nákladech na zaměstnance platné od roku 2026 a odpovídající čtyřem úředníkům v příslušné kategorii, kteří mají být v rámci Společného výzkumného střediska přeobsazeni.

			2024	2025	2026	2027	VFR na období 2021–2027	
• Operační prostředky CELKEM (všechny operační okruhy)	Závazky	(4)	0,000	0,000	0,000	4,559	4,559	10,052
	Platby	(5)	0,000	0,000	0,000	3,559	3,559	11,052
• Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM (všechny operační okruhy)		(6)	0,000	0,000	0,000	1,182	1,182	8,274
CELKEM prostředky z okruhů 1 až 6 víceletého finančního rámce (referenční částka)	Závazky	=4+6	0,000	0,000	0,000	5,741	5,741	18,326
	Platby	=5+6	0,000	0,000	0,000	4,741	4,741	19,326

Okruh víceletého finančního rámce	7	Správní výdaje
--	----------	----------------

GŘ: ENER	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2021–2027 ⁷⁹	PO ROCE 2027
	2024	2025	2026	2027		
• Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,376	0,376	2,632
• Ostatní správní výdaje	0,000	0,000	0,000	0,012	0,012	0,084
GŘ ENER CELKEM	0,000	0,000	0,000	0,388	0,388	2,716

⁷⁹ Tyto správní výdaje budou pokračovat i v příštím VFR.

CELKEM prostředky z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce	(Závazky celkem = platby celkem)	0,000	0,000	0,388	0,388	2,716
---	----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

		Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2021–2027	PO ROCE 2027
		2024	2025	2026	2027		
CELKEM prostředky z OKRUHŮ 1 až 7	Závazky	0,000	0,000	0,000	6,129	6,129	21,042
	víceletého finančního rámce	0,000	0,000	0,000	5,129	5,129	22,042

3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

Uved'te cíle a výstupy			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz oddíl 1.6)										CELKEM			
	VÝSTUPY																			
↓	Druh ⁸⁰	Průměrné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet	Náklady celkem
SPECIFICKÝ CÍL č. 1 ⁸¹ ...																				
– Výstup																				

⁸⁰ Výstupy se rozumí produkty a služby, které mají být dodány (např. počet financovaných studentských výměn, počet vybudovaných kilometrů silnic atd.).

⁸¹ Popsaný v oddíle 1.3.2. „Specifické cíle“.

- Výstup																	
- Výstup																	
Mezisosoučet za specifický cíl č. 1																	
SPECIFICKÝ CÍL č. 2 ...																	
- Výstup																	
Mezisosoučet za specifický cíl č. 2																	
CELKEM																	

3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

- Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.
- Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

3.2.3.1. Prostředky ze schváleného rozpočtu

SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM 2021– 2027	PO ROCE 2027
	2024	2025	2026	2027		
OKRUH 7						
Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,376	0,376	2,632
Ostatní správní výdaje	0,000	0,000	0,000	0,012	0,012	0,084
Mezisoučet za OKRUH 7	0,000	0,000	0,000	0,388	0,388	2,716
Mimo OKRUH 7						
Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	1,910	1,910	13,370
Ostatní výdaje správní povahy	0,000	0,000	0,000	0,024	0,024	0,168
Mezisoučet mimo OKRUH 7	0,000	0,000	0,000	1,934	1,934	13,538
CELKEM	0,000	0,000	0,000	2,322	2,322	16,254

3.2.3.2. Prostředky celkem

CELKEM SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY + VNĚJŠÍ ÚČELOVÉ VÁZANÉ PŘÍJMY	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM 2021–2027	PO ROCE 2027
	2024	2025	2026	2027		
OKRUH 7						
Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,376	0,376	2,632
Ostatní správní výdaje	0,000	0,000	0,000	0,012	0,012	0,084
Mezisoučet za OKRUH 7	0,000	0,000	0,000	0,388	0,388	2,716
Mimo OKRUH 7						
Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	1,910	1,910	13,370
Ostatní výdaje správní povahy	0,000	0,000	0,000	0,024	0,024	0,168
Mezisoučet mimo OKRUH 7	0,000	0,000	0,000	1,934	1,934	13,370
CELKEM	0,000	0,000	0,000	2,322	2,322	16,254

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů z okruhu 7 a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

3.2.4. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.
- Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

3.2.4.1. Financované ze schváleného rozpočtu¹

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky (FTE)

SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Po roce 2027
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)						
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)		0	0	0	2	2
20 01 02 03 (při delegacích EU)		0	0	0	0	
01 01 01 01 (v nepřímém výzkumu)		0	0	0	0	
01 01 01 11 (v přímém výzkumu)		0	0	0	4	4
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)		0	0	0	0	
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky)						
20 02 01 (SZ, VNO z celkového rámce)		0	0	0	0	
20 02 03 (SZ, MZ, VNO a MOD při delegacích EU)		0	0	0	0	
Položka administrativní podpory [XX.01.YY.YY]	– v ústředí	0	0	0	0	
	– při delegacích EU	0	0	0	0	
01 01 01 02 (SZ, VNO v nepřímém výzkumu)		0	0	0	0	
01 01 01 12 (SZ, VNO v přímém výzkumu)		0	0	0	0	
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – okruh 7		0	0	0	0	
Ostatní rozpočtové linie (02 01 22 01 Podpůrné výdaje pro Nástroj pro propojení Evropy) – mimo okruh 7		0	0	0	4	4
CELKEM		0	0	0	10	10

3.2.4.2. Potřeby v oblasti lidských zdrojů celkem

CELKEM SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY + VNĚJŠÍ ÚČELOVĚ VÁZANÉ PŘÍJMY		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027 ²	Po roce 2027
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)						
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)		0	0	0	2	2
20 01 02 03 (při delegacích EU)		0	0	0	0	
01 01 01 01 (v nepřímém výzkumu)		0	0	0	0	
01 01 01 11 (v přímém výzkumu)		0	0	0	4	4
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)		0	0	0	0	
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky)						
20 02 01 (SZ, VNO z celkového rámce)		0	0	0	0	
20 02 03 (SZ, MZ, VNO a MOD při delegacích EU)		0	0	0	0	
Položka	– v ústředí	0	0	0	0	

¹ Vzhledem k tomu, že dodatečně plné pracovní úvazky budou pokrývat nové úkoly přidělené Komisi, nejsou v současné době k dispozici žádné plné pracovní úvazky, které by již byly přiděleny na řízení činností nebo které by bylo možné v rámci generálního ředitelství přerozdělit, pokud jde o GŘ pro energetiku.

² Jak již bylo uvedeno, návrh má neomezenou dobu trvání a potřeba zdrojů bude pokračovat i po roce 2027, a to i v rámci VFR na období 2028–2034.

administrativní podpory [XX.01.YY.YY]	– při delegacích EU	0	0	0	0	
01 01 01 02 (SZ, VNO v nepřímém výzkumu)		0	0	0	0	
01 01 01 12 (SZ, VNO v přímém výzkumu)		0	0	0	0	
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – okruh 7		0	0	0	0	
Ostatní rozpočtové linie (02 01 22 01 Podpůrné výdaje pro Nástroj pro propojení Evropy) – mimo okruh 7		0	0	0	4	4
CELKEM		0	0	0	10	10

	Současní zaměstnanci, kteří jsou k dispozici v útvech Komise	Dodateční zaměstnanci*		
		Má být financováno z okruhu 7 / v rámci výzkumu	Má být financováno z položky BA	Má být financováno z poplatků/
Pracovní místa podle pracovních míst	4 GŘ JRC (přerozdělení) 2 GŘ ENER	0	0	0
Externí zaměstnanci (SZ, VNO, ZAP)		0	4 SZ GŘ ENER	

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	GŘ pro energetiku: Dva další úředníci požadovaní pro GŘ pro energetiku by měli za úkol dohlížet na nové úkoly GŘ pro energetiku související s vypracováním ústředního scénáře, řídit je a koordinovat (viz oddíl 1.5.1 výše). Tyto úkoly se týkají řízení procesu (včetně účinné koordinace ekosystémů zúčastněných stran, kompatibility scénářů soustavy s celkovou architekturou politiky, koordinace procesu sladění potřeb nové infrastruktury a přípravy právních aktů), jakož i vývoje a koordinace scénářů (včetně dohledu nad sběrem údajů, koordinace posuzování a dohledu nad procesem modelování a jeho dokumentace).
Externí zaměstnanci	GŘ pro energetiku: Další 4 smluvní zaměstnanci požadovaní pro GŘ pro energetiku by byli pověřeni vypracováním ústředního scénáře a podporou 2 úředníků pověřených dohledem na touto prací a jejím řízením. Smluvní zaměstnanci by plnili úkoly související s řízením procesů a vývojem a koordinací scénářů (viz oddíl 1.5.1 výše).

3.2.5. Odhadovaný dopad na investice související s digitálními technologiemi

Povinné: do níže uvedené tabulky by měl být zahrnut nejlepší odhad investic souvisejících s digitálními technologiemi, které návrh/podnět vyžaduje.

Pokud je to pro realizaci návrhu/podnětu nutné, měly by být prostředky z okruhu 7 výjimečně uvedeny v určeném řádku.

Prostředky z okruhů 1–6 by měly být vykázány jako „výdaje politiky v oblasti informačních technologií na operační programy“. Tyto výdaje se týkají provozního rozpočtu, který bude použit na opětovné použití / nákup / vývoj IT platforem/nástrojů přímo souvisejících s prováděním iniciativy a s nimi spojených investic (např. licence, studie, ukládání dat atd.). Informace uvedené v této tabulce by měly být v souladu s údaji uvedenými v oddíle 4 „Digitální rozměr“.

CELKEM prostředky na digitální oblast a IT	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM VFR na období 2021–2027	CELKEM VFR po roce 2027
OKRUH 7						
Výdaje na informační technologie (podnikové)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Mezisoučet za OKRUH 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Mimo OKRUH 7						
Výdaje politiky v oblasti informačních technologií na operační programy	0,000	0,000	0,000	1,120	1,120	3,500
Mezisoučet mimo OKRUH 7	0,000	0,000	0,000	1,120	1,120	3,500
CELKEM	0,000	0,000	0,000	1,120	1,120	3,500

3.2.6. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

Návrh/podnět:

- X může být v plném rozsahu financován přerozdělením prostředků v rámci příslušného okruhu víceletého finančního rámce (VFR).

K financování provozních výdajů na rok 2027 by bylo nutné přerozdělit prostředky v rámci rozpočtové položky pro Nástroj pro propojení Evropy.

K zajištění dvou úředníků požadovaných pro GRŘ pro energetiku za účelem plnění úkolů podle požadavku č. 1 uvedeného v oddíle 1.5.1 může být nezbytné mezirezortní přerozdělení pracovníků mezi jednotlivými generálními ředitelstvími.

- vyžaduje použití nepřiděleného rozpětí v rámci příslušného okruhu VFR a/nebo použití zvláštních nástrojů definovaných v nařízení o VFR.
- vyžaduje revizi VFR.

3.2.7. Příspěvky třetích stran

Návrh/podnět:

- X nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.
- počítá se spolufinancováním od třetích stran podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt					

Spolufinancované prostředky CELKEM					
---------------------------------------	--	--	--	--	--

3.2.8. Odhadované lidské zdroje a využití potřebných prostředků v decentralizované agentuře

Požadavky na zaměstnance (v přepočtu na plné pracovní úvazky)

Agentura: Agentura ACER	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Po roce 2027
Dočasní zaměstnanci (třídy AD)				1	1
Dočasní zaměstnanci (třídy AST)					
<i>Mezisoučet dočasní zaměstnanci (třídy AD + AST)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Smluvní zaměstnanci				1	2
Vyslání národní odborníci					
<i>Mezisoučet smluvní zaměstnanci a vyslání národní odborníci</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
Zaměstnanci CELKEM	0	0	0	2	3

Prostředky kryté příspěvkem z rozpočtu EU v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

Výdaje na zaměstnance je třeba přizpůsobit měsíci plánovaného nábory (pokud k nábory dojde v červenci, zohlední se pouze 50 % průměrných nákladů).

Agentura: Agentura ACER	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM 2021– 2027	PO ROCE 2027 ³
Hlava 1: Výdaje na zaměstnance				0,127	0,127	2,546
Hlava 2: Výdaje na infrastrukturu a provozní výdaje						
Hlava 3: Provozní výdaje				0,200	0,200	0,773
Prostředky kryté z rozpočtu EU CELKEM	0,000	0,000	0,000	0,327	0,327	3,320

Přehled/souhrn lidských zdrojů a prostředků (v milionech EUR) potřebných v rámci návrhu/podnětu v decentralizované agentuře

³ Obrázek pro celý VFR na období 2028–2034

Agentura: Agentura ACER	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKE M 2021– 2027	Po roce 2027
Dočasní zaměstnanci (AD+AST)	0	0	0	1	1	1
Smluvní zaměstnanci	0	0	0	1	1	2
Vyslaní národní odborníci	0	0	0	0	0	0
Zaměstnanci celkem	0	0	0	2	2	3
Prostředky kryté z rozpočtu EU	0,000	0,000	0,000	0,327	0,327	3,320
Prostředky kryté z poplatků (je-li relevantní)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Spolufinancované prostředky (je-li relevantní)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
CELKEM prostředky	0,000	0,000	0,000	0,327	0,327	3,320

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

- Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.
- Návrh/podnět má tento finanční dopad:
 - na vlastní zdroje
 - na jiné příjmy
 - uveďte, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

Příjmová rozpočtová položka:	Prostředky dostupné v běžném rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu ⁴			
		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
Článek					

U účelově vázaných příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

n.a

Jiné poznámky (např. způsob/vzorec výpočtu dopadu na příjmy nebo jiné údaje).

4. DIGITÁLNÍ ROZMĚR

4.1. Požadavky digitálního významu

Požadavky digitálního významu v návrhu:

Požadavek č. 1 se týká procesů tvorby scénářů a zjišťování potřeb infrastruktury, které by měly zohlednit potenciální využití digitálních a inteligentních řešení vedle fyzického rozvoje soustav již v modelovací části plánování rozvoje sítě. Souvisejícím požadavkem je, aby provozovatelé soustav pro přenos elektřiny při navrhování nových infrastrukturních projektů přednostně zvažovali bezdrátová a digitální řešení, přičemž tyto požadavky platí jak na evropské úrovni (v rámci desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii), tak na úrovni členských států (vnitrostátní plány rozvoje sítě na úrovni přenosu). To pomůže zajistit maximální efektivitu rozvoje soustavy a také motivovat k využívání digitálních řešení v praxi.

Tento požadavek platí pro orgány EU odpovědné za proces modelování, členské státy, orgány zastupující provozovatele přenosových a přepravních soustav na evropské úrovni (sít' ENTSO pro elektřinu, sít' ENTSO pro plyn a sít' ENNOH) i pro provozovatele přenosových a přepravních soustav na úrovni členských států.

Požadavek č. 2 se týká zavedení nové kategorie bezdrátového a digitálního přenosu pro projekty společného zájmu. Cílem této kategorie je lépe motivovat provozovatele přenosových a přepravních soustav k využívání technologií pro posílení soustavy a digitálních technologií, zlepšit účinnost využívání soustavy a zvýšit přeshraniční přenosovou kapacitu. Provozovatelé přenosových a přepravních soustav musí při podání žádosti o zařazení do nové kategorie předložit údaje týkající se technických vlastností navrhovaných systémů digitalizace a očekávaných dopadů na provoz přenosové a přepravní

⁴ Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 20 % nákladů na výběr.

soustavy. Síť ENTSO pro elektřinu, jakožto orgán navržený pro výpočet nákladů a přínosů nových projektů, by byl odpovědný za zpracování souvisejících údajů.

Požadavek č. 3 se týká postupu podávání žádostí o povolení pro projekty na unijním seznamu projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu. Příslušný vnitrostátní orgán členského státu musí být schopen přijímat žádosti o povolení a všechny příslušné dokumenty v digitální podobě (článek 8). Podle návrhu jsou členské státy povinny zajistit, aby na vnitrostátní úrovni byla k dispozici digitální platforma pro správu jednotlivých kroků povolovacího postupu (včetně žádostí o povolení, povolovacích postupů, průběžných rozhodnutí o povolení) a zpřístupnit vydaná rozhodnutí ve snadno přístupném formátu (čl. 10 odst. 4). To by mělo přispět k jednotnější digitalizaci a transparentnosti napříč různými povolovacími orgány v členských státech a v konečném důsledku urychlit povolování.

To bude doplněno povinností členských států vydávat všechna rozhodnutí ve snadno přístupném formátu.

4.2. Údaje

Pro požadavek č. 1: Požadavek se týká stávajícího sběru údajů pro účely modelování sítě a tvorby scénářů a může vést ke sběru nových údajů o budoucím využití digitálních technologií a jejich potenciálu. Ačkoli v literatuře existují předpoklady o potenciálu těchto technologií, údaje členských států nejsou v současné době veřejně dostupné a nejsou shromažďovány za stejným účelem (zásada „pouze jednou“ byla řádně dodržena). Provozovatelé přenosových a přepravních soustav začnou od roku 2026 vyhodnocovat posouzení potřeb flexibility podle nařízení (EU) 2019/943 a některé z používaných údajů lze využít i pro účely plánování soustavy. Rozsah prvního posouzení je však pouze 10 let, zatímco plánování soustavy pro celou Unii zahrnuje nadcházejících 10–20 let. V tomto ohledu se zdá být sběr údajů nevyhnutelný, aby bylo zajištěno úplné pokrytí. Sekundární právní předpisy týkající se konkrétního formátu údajů zajistí, aby byly zohledněny stávající sběry pro účely posouzení potřeb flexibility, aby se předešlo zdvojení požadavků. Pokud jde o tok údajů, údaje poskytují Komisi provozovatelé přenosových a přepravních soustav, regulační orgány a členské státy na základě pravidel, která mají být přijata prostřednictvím sekundárních právních aktů. Dodatečné údaje pro modelování soustavy v případě potřeby poskytují provozovatelé přenosových a přepravních soustav přímo síti ENTSO pro elektřinu.

Pro požadavek č. 2: Údaje související s podáváním žádostí o status projektu společného zájmu jsou pro každý projekt jedinečné, a proto musí být shromážděny v okamžiku podání žádosti (zásada „pouze jednou“ je rovněž plně dodržena). Tyto údaje se týkají rozsahu projektu, finančních odhadů, použitých technologií, umístění, dopadu na životní prostředí a energetickou soustavu atd. Údaje budou předkladatelé projektů (většinou provozovatelé přenosových a přepravních soustav) předkládat síti ENTSO pro elektřinu a Evropské komisi za účelem posouzení nákladů a přínosů v rámci procesů hodnocení projektů společného zájmu.

Pro požadavek č. 3: Digitální platformy, které by členské státy musely zřídit, by uchovávaly všechny údaje potřebné pro komplexní povolení nebo povolení pro projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu. Jedná se o osobní údaje související s žadatelem, ať už je fyzickou nebo právnickou osobou, charakteristiku projektu a veškeré podpůrné dokumenty.

4.3. Digitální řešení

Pro požadavek č. 1: Platforma související s požadavkem č. 1 se týká modelování soustavy a modelování scénářů pro budoucí rozvoj infrastruktury. Síť ENTSO pro elektřinu již takovou platformu používá, proto se nový požadavek týká modernizace platformy za účelem zpracování většího množství údajů. Pokud jde o úlohu Evropské komise v procesu modelování scénářů, údaje budou použity ve stávajících modelech, proto změny nestanovují žádné nové požadavky na vytvoření samostatné platformy.

Pro požadavek č. 2: Tento požadavek by neměl vést k vytvoření nových platform systémů pro zpracování údajů, neboť proces výběru projektů společného zájmu je dobře zaveden a cílem je rozšířit rozsah kategorií (při zachování zásad pro posuzování, využití stávajících systémů pro zpracování žádostí a výpočet nákladů a přínosů).

Pro požadavek č. 3: Digitalizaci a centralizaci povolovacích postupů usnadní digitální platformy, které budou členské státy povinny zřídit. Centralizace těchto údajů by měla přinést zjednodušení postupů a zabránit duplicitě stejných údajů na různých platformách. V bodech odůvodnění Komise naléhavě žádá, aby portál obsahoval funkce, mimo jiné využívající umělou inteligenci, které umožní jednotnému kontaktnímu místu, dalším orgánům a žadatelům zkontrolovat status žádosti a případná zpoždění, jakož i dodržování lhůt pro vydání povolení. Kromě toho by měl portál umožnit získávání statistických údajů pro kontrolu celkového průběhu povolovacích postupů v členských státech. Měl by usnadnit plnění povinností jednotného kontaktního místa, které by mělo mít přístup ke všem relevantním údajům a informacím.

4.4. Posouzení interoperability

Požadavky č. 1 a 2 nevyžadují interakci přesahující hranice členských států, protože cílem je centralizované poskytování údajů pro hodnocení na úrovni EU. Nesouvisí ani s přeshraniční interoperabilitou, protože vyměňované údaje se týkají budoucích odhadů vývoje projektu, nikoli stávajících toků údajů souvisejících s provozem soustavy (které jsou již vyměňovány prostřednictvím jiných platform pro spolupráci mezi provozovateli přenosových a přepravních soustav). Očekává se, že údaje budou sdíleny pouze jednou, tj. buď se sítí ENTSO pro elektřinu (která je následně bude sdílet s Komisí), nebo přímo s Komisí (v případě, že síť ENTSO pro elektřinu identické údaje nepotřebuje). Informace se vyměňují prostřednictvím souborů údajů – nikoli prostřednictvím vzájemného propojení dvou platform.

Požadavek č. 3 nevyžaduje interakci přesahující hranice členských států, mezi subjekty EU ani mezi subjekty EU a subjekty veřejného sektoru. Nemá také vliv na přeshraniční interoperabilitu, protože údaje jsou důležité spíše pro rozhodovací postupy na vnitrostátní úrovni než na úrovni EU. Centrálně definovaná struktura údajů byla zvažována a zavržena, protože vzhledem k převážně vnitrostátnímu charakteru největšího procentuálního podílu povolovacích postupů v jednotlivých členských státech a různým systémům povolování je logické, že skutečné rozhodnutí o formátu provedení je ponecháno na členských státech, které mohou rozhodnout, co nejlépe vyhovuje jejich systému a nové digitální platformě, kterou vytvoří. Nařízení TEN-E sice vyžaduje, aby příslušné vnitrostátní orgány odpovědné za povolování v co největší míře spolupracovaly na přeshraničních projektech, členským státům však ponechává volnost při rozhodování o nejvhodnějším způsobu spolupráce. Vzhledem k tomu, že část těchto údajů může být vyžadována a posuzována i pro postupy související s projekty, na které se nevztahuje nařízení TEN-E, bude rovněž navrženo, aby

tyto platformy byly zřízeny jako víceúčelové platformy, které pokrývají povolování široké škály energetických zařízení (soustavy, potrubí, obnovitelné zdroje, skladování atd.).

Veřejné služby, kterých se tyto návrhy týkají, by byly všechny vnitrostátní orgány zapojené do povolování energetických zařízení, např. ministerstvo energetiky a/nebo agentury, obecní/místní správa a orgány činné v oblasti životního prostředí. Dotčeny by byly také správní orgány nebo subjekty odpovědné za vydávání stanovisek nebo schvalování projektů, které mají vliv na územní plánování a kulturní dědictví.

4.5. Opatření na podporu digitálního provádění

Opatření se týkají požadavku č. 2, tj. zavedení nové kategorie bezdrátového a digitálního přenosu pro projekty společného zájmu. Cílem této kategorie je lépe motivovat provozovatele přenosových a přepravních soustav k využívání technologií pro posílení soustavy a digitálních technologií, zlepšit účinnost využívání soustavy a zvýšit přeshraniční přenosovou kapacitu. Taková investice, pokud jí bude udělen status projektu společného zájmu, by získala výhodu zrychleného povolování a pokud splní všechny nezbytné podmínky, může požádat o financování z Nástroje pro propojení Evropy. Tato opatření by měla podpořit zavádění digitálních platforem v rámci přenosových a distribučních soustav v EU.